

LITIJSKI predilec

GLASILO PREDILNICE LITJA

Leto XVIII.

Litija, september 1977

Številka 9

VSEBINA

— Praznovanje našega praznika	Str. 1, 2
— Srečanje z našimi upokojenci	Str. 2
— Obisk v domu počitka	Str. 3
— Športno tekmovanje v počastitev našega praznika	Str. 4
— Obvestilo k prilogi	
— Izobraževanje iz varstva pri delu	Str. 5
— Poškodbe v avgustu	
— Kadrovske vesti	
— Delati in biti zdrav	Str. 6
— Veliko uspehov v novem šolskem letu	
— Na obisku	Str. 7
— Upokojila sta se	
— Beseda ni konj — Križanka	Str. 8

Praznovanje našega praznika

Letošnji 91. jubilej naše tovarne smo delovni ljudje praznovali v delovnem vzdušju. 9. septembra smo izpolnili obveznost do naših krajevnih skupnosti. Denar, ki smo ga ta dan zaslužili, bo namenjen za višji družbeni standard občanov.

Kot sestavni del praznovanja so se ves teden vrstila športna tekmovanja, predsednik delavskega sveta je podelil priznanja — spominske ure — vsem tistim delavcem, ki slavijo ob letošnjem 91. jubileju tovarne svoj osebni jubilej zvestobe. 20 let so že zaposleni v predilnici.

To so:

Antonija Avbelj
Vladimir Čarman
Tončka Erjavec
Angela Hribar
Franc Kolman
Martina Kralj spl. s.
Olga Kres
Meta Krnc
Milan Lovše
Štefka Lušina
Karel Mandelj
Antonija Marzidovšek

Janez Medvešek
Edi Pintar
Rozalija Povše
Ana Prah
Terezija Rebolj
Mija Šistek
Ana Taufer
Konstancija Tomažič
Franc Tomc
Bernarda Vahčič
Vinko Vahčič
Jožefa Zukič
Rudi Zupan

zultate tudi na tem področju.

Potrebe iz sredstev skupne porabe zadovoljujemo v običajni višini, čeprav nam sredstva ne omogočajo še smelejšega načrtovanja predvsem stanovanjske gradnje, kjer so še vedno velike potrebe.

V primerjavi s preteklim letom je dosežen večji porast osebnih dohodkov, predvsem na osnovi ugodnejših finančnih rezultatov, še vedno pa znatno zaostajamo za republiškim povprečjem. Se posebej, ker se del naših osebnih dohodkov nanaša na pogoje, predvsem nočnega dela.

Vsklajevanje Zakona o združenem delu, ki pomeni nadaljno preobrazbo socialističnih samoupravnih odnosov, je ena najbolj pomembnih in tudi zahtevnih nalog letošnjega leta, saj je treba v duhu zakona v marsičem spremeniti dosedanje stanje združenega dela.

Delo, ki je potekalo na tem področju v prvi polovici leta na ravni komisije, političnih organizacij in strokovnih služb, se bo v jeseni razmahnilo med vse delavce. V prve obravnave sta dana nov akt Samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev in z novimi načeli izpopolnjen Statut, o katerih se bomo do konca leta izrekli na referendumu. Intenzivne priprave potekajo tudi za izdelavo samoupravnega splošnega akta, ki bo urejeval osnove in merila za razporejanje dohodka, čistega dohodka, osebnih dohodkov in skupno porabo. Na tem področju bo treba predvsem ovrednotiti prispevek vsakega delavca k delu, ki bo odvisen od količine in kakovosti dela, obsega in zahtevnosti dela, kakovosti doseženih rezultatov dela, izrabo delovnega časa, odgovornosti, in pogoje v katerih delavec dela, ter oceniti prispevek minulega in živega dela. Ta akt mora biti dan v uporabo do 1. 1. 1978.

Vključitev vseh delavcev in še posebno sindikalne organizacije v tem času pa bo prav tako potrebna za izbiro delegatov za volitve novih samoupravnih organov. Kako pomembna je izbira ustreznih delegatov, ki znajo k soodločanju pritegniti širši krog volilcev (Nadaljevanje na 2. strani)

Letošnji predilniški jubilarji

Govor predsednika delavskega sveta

Tovarišice in tovariši, spoštovani jubilarji, dragi gostje!

Običaj je, da vsako leto ob tovarniškem prazniku 9. septembra napravimo obračun dogajanja preteklega obdobja, ocenimo uspešnost našega

dela in načrtamo nove naloge in cilje.

Z uresničevanjem proizvodnih nalog v letošnjem letu smo zadovoljni, saj še nadalje povečujemo količinsko proizvodnjo in produktivnost, prav tako je zadovoljiv finančni uspeh delovne organizacije, čeprav kaže struktura razdelitve celotnega dohodka in dohodka precej drugačno sliko kot smo bili

vajeni pretekla leta. Zakon o združenem delu je posegel najprej na to področje. Poleg skrbi za pospešitev proizvodnje, produktivnosti in razširitev in modernizacijo podjetja — se z ustvarjenimi sredstvi v znatni meri vključujemo v zadovoljevanje skupnih potreb na področju izobraževanja, znanosti, kulture, zdravstva in socialnega varstva, ter drugih splošno

družbenih potreb v celotni družbi in na območju občine. Ravno v tej delitvi se včasih težko prilagajamo novim načelom sporazumevanja, predvsem, ker nam ostajajo znatno nižja sredstva za širjenje lastne materialne osnove. Soodločanje po delegacijah in skupno načrtovanje programov celotnega družbenega razvoja mora v naslednjem obdobju pokazati otipljive re-

(Nadaljevanje s 1. strani)

Govor predsednika delavskega sveta

živcev in jih o odločitvah tudi obveščati, veste najbolj sami. Delegatski odnosi tako v podjetju in v povezavi s širšo družbeno skupnostjo, pa postajajo čedalje bolj pomembni dejavniki v oblikovanju samoupravnih odnosov.

Predsednik delavskega sveta Vojko Bizjak govori na svečanem zasedanju

V tem obdobju spreminjamo tudi zastavljeni investicijski program, ker je podrobnejša obdelava predvsem deviznih možnosti pokazala, da prvotnega načrta sedaj ne bi mogli uresničiti. Zato je edini izhod hitra in obsežna modernizacija obstoječe proizvodnje, da bomo lahko stopali v korak s sodobno tekstilno tehnologijo. Ob tem pa

v naši tovarni. S prvo etapo modernizacije je treba najti ustrezne rešitve za vse probleme, ki otežkočajo edlavcem uspešno delo in dobro počutje na delovnem mestu. Še nadalje je treba iskati rešitve družbenega standarda, ki bodo razbremenjevale delavce in predvsem žene domačih opravil in skrbi, kar je navsezadnje tudi eden pogojev za višanje produktivno-

sti dela in vablivosti zaposlitve v naši delovni organizaciji.

Lahko rečemo, da je enaindevetdeseto leto obstoja naše tovarne dinamično, sledeč gospodarski in ustavni razvoj, ter smelo v pogledu načrtovanih nalog. Uresničitev načrtov pa je odvisna od nas samih. Vključevanje v širšo družbeno skupnost pa pome-

Podelitev nagrad za dvajsetletno zvestobo naši tovarni

ne bo mogoče odpraviti nočnega dela za žene, saj z dvoizmenskim delom tudi te investicije ne bi bili v stanju odplačati. Ta naloga pa ostaja prednostna v drugi etapi, ko bomo uresničevali prvotno zastavljeni investicijski program.

Skrb za človeka mora teči kot rdeča nit vzporedno z vsemi gospodarskimi in drugimi nalogami. Delovni pogoji ne bi smeli težje obremenjevati več nobenega delavca

ni tudi letošnji jubilej, ki ga proslavljamo v delovnem vzdušju.

Na današnje zasedanje so vabljeni tudi delavci — jubilarji, ki so v letošnjem letu izpolnili dvajset let delovne dobe v podjetju. Za trud, prizadevanje in vloženo delo v teh letih se jim v imenu delavskega sveta zahvaljujem z željo, da bi z nami še nadalje vztrajali pri uresničevanju zastavljenih nalog.

Predsednik DS:
Vojko Bizjak

Srečanje z našimi upokojenci

Letošnje srečanje z našimi upokojenci nam bo ostalo v lepem spominu. Ob srečanju smo si prisrčno stisnili roke in napolnili sindikalno dvorano, ki je bila slavnostno okrašena.

SPOŠTOVANE TOVARIŠICE IN TOVARIŠI!

Pozdravljeni v imenu konference osnovne organizacije sindikata, konference ZK, mladine, samoupravnih organov in vseh članov našega kolektiva.

Minilo je leto, odkar smo se zadnjič srečali. Podjetje je zopet napravilo korak naprej. Kakšnih velikih investicij v minulom letu nismo izvedli, vendar je nekaj starih strojev odslužilo svojemu namenu in smo jih izločili in zamenjali z novimi modernimi stroji. Novi stroji predstavljajo lažje posluževanje, večjo varnost pri delu, boljše kvaliteto izdelkov, večjo proizvodnjo in večjo produktivnost. V predilnici I. sta postavljena 2 nova open end predilna stroja BD češke proizvodnje. Tudi sukalnica efektno sukane preje je na novo preurejena in dela s polno proizvodno zmogljivostjo v dveh izmeantih. V proizvodnih oddelkih predilnice in sukalnice se še vedno dela v trizmenskem, v čistilnici in predilnici pa v 4. izmenskem delovnem času. Izvršila se je tudi sprememba srednjeročnega razvojne programa Predilnice Litijske za obdobje 1976—1980. Prvotnega programa izgradnje nove predilnice sintetike v višini 47 milijard S din zaradi premajhne devizne kvote, ki je namenjena za razvoj tekstilne industrije Slovenije, trenutno ne izvajamo. Zato smo spremenili razvojni program in ga spravili v tiste okvire, ki jih sami zmoremo. Prvotni investicijski program ne opuščamo in še nadalje ostaja kot dolgoročni program sanacije nočnega dela žena, pristopamo pa k spremenjenemu investicijskemu programu, ki bo omogočal ukinitve četrte izmene v predpredilnici in s tem poenotenje proizvodnega procesa.

Tudi samoupravljanje se je poglobilo v duhu novega zakona o združenem delu. Zbori delovnih ljudi so odločili, da ostanemo enovita delovna organizacija. Ta odločitev je bila sprejeta po predhodni analizi in obravnavi. Ustanovljena je bila tudi komisija za izvajanje zakona o združenem delu, ki je pripravila program za izvajanje določb ZZZ. Med drugimi nalogami, ki jih ima komisija, je tudi naloga, da s pomočjo strokovnih delavcev pripravi osnutke samoupravnih sporazumov in splošnih aktov, ki jih določa ZZZ. V glavnem so to statut, pravilnik o medsebojnih razmerjih, pravilnik o razporejanju čistega dohodka in osebnih dohodkov, pravilnik o sredstvih skupne porabe, pravilnik o volitvah organov upravljanja, samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev in dru-

Srečanje upokojencev je bilo prisrčno

gi. Tudi sindikatu je odmerjena pomembna vloga po ZZZ.

Dobri samoupravni odnosi pa prispevajo tudi k bolj racionalnemu gospodarjenju, kot ga nam narekuje sedanji gospodarski položaj. Predvi-

Po pozdravu in govoru predsednika sindikalne konference tov. ing. Pavla Koprivnikarja je tišino prijetno presenetil nastop študentskega okteta iz Ljubljane, ki je zapel več pesmi. Ob kozarčku

Študentski oktet iz Ljubljane

deva se tudi združitve v poslovno skupnost z Dekorativno, Svilanitom, Induplati in Tosamo.

Letos smo se zbrali kar v sindikalni dvorani na Stavbah. Da pa ne bi prekinili s tradicionalnimi ogledi podjetja, se pozivajo vsi tisti, ki bi si želeli ogledati podjetje, da bi se zbrali ob 17. uri pred vhomom v sindikalno dvorano, od koder bi odšli na ogled podjetja.

V zaključku želim vsem skupaj dobrodoščilo v naši sredini in prijetno počutje.

vina in prigrizku je stekel za omizji prijeten razgovor. Mnogi upokojenci in upokojenke se niso videli celo leto.

Glavni direktor tov. Jože Mirtič in upokojenka Pavla Mazovec sta otvorila ples.

Za dobro voljo je na srečanju skrbel ansambel Lipičnik s pevko Jožico Gabrijel.

Tovariško srečanje je bilo prisrčno. Prav gotovo se bomo ponovno srečali prihodnje leto. Do takrat nas bo spremljal z življenjem predilnice Litijski predilec.

Ansambel Franca Lipičnika je skrbel za dobro razpoloženje

8. 9. 1977
Poverilcu čestitke kolektivno
Predilnice od pevke
Jožice Gabrijel

Obisk v domu počitka Črni potok

Obiskali smo tudi naše upokojenke, ki preživljajo večer svojega življenja v domu počitka, v Črnem potoku.

Ze v dopoldanskem času smo jih obiskali. Skrbno smo v kombi zložili steklenice sadnega soka in vrečke s prigrizki. Odpeljali smo se proti Smartnem in kmalu smo zagledali stavbi doma počitka, ki sta funkcionalno povezani v enoto. Stari del zgradbe popravljajo. Zamenjali bodo vse instalacije, namestili bodo centralno ogrevanje prostorov in ostalo, da ne bo več starega in novega dela — ne bo več razlike.

V domu nas je sprejel direktor tov. Grošelj, k našim upokojenecem pa nas je spremljala tov. Vladka, ki je v pogovoru pojasnjevala uspehe in težave, s katerimi se še srečujejo. Iz pogovora se je izražala zavzetost vsega osebja, za dobro počutje naših upokojenecv.

Frančiška Zabukovec je sedela v sobi. Ob srečanju so ji oči zažarele, stisk roke je

Upokojenca **Berta Zupana** smo ob obisku »zalotili« pri šivanju. Sivalni pribor je

Berto Zupan

imel skrbno shranjen v pleteni košarici. Ze poteze njegovega obraza ob stisku roke so dovolj zgovorno pričale o njegovem razpoloženju ob obisku. Veliko nam je hotel

Rozalija Brunček je na dan obiska praznovala svoj 84. rojstni dan. Po vedrosti svo-

ja leta kar dobro skriva. »Hrane imamo dovolj, tako da nam še ostaja. Vesela sem, da me sin večkrat obiše. Veliko volje je potrebno, da je medsebojno razumevanje v sobi čimlepše. V sobi sta po 2 osebi.

no še naše pozornosti. »Vsa sem vrtoglava, težave imam s spanjem.« Potolažili smo jo in ji zaželeli boljsega počutja.

Justa Oblak

Martino Bregar smo dobili na travi ob kozolcu. Sedela je v svojem invalidskem vozičku. »S pokojnino, ki mi še ostane po plačilu oskrbnine, pomagam sinu, ki gradi hišo. Nekaterim to ni všeč.« Pritrdili smo ji, da s svojim denarjem sama razpolaga. Zadovoljna je z oskrbo v domu.

Marija Berlot

Tov. **Tončko Jelnicar** smo našli v postelji. Vesela je bila našega obiska. Malo jo je potrla, ker jo je pred dnevi

Tončka Jelnicar

zapustila sostanovalka, s katero sta bili dobri prijateljici. »V domu sem izredno zadovoljna.« Občutili smo njeno zanimanje za uspehe našega kolektiva. Se posebno je hvaležna za našo pozornost in ljubezen, ki jo občuti ob obiskih znancev. Zelo rada se udeležuje izletov in srečanj, ki jih prirejajo oskrbovanci v domu. Skrbijo za kulturno življenje. Izdelujejo tudi ročna dela, tako, da je življenje v domu bolj prijetno. Tončki in Vladki smo se zahvalili za pozdrave in pozornost.

Z upokojenko tov. **Minko Ocepem** se nismo srečali, ker se je osebno udeležila srečanja upokojenecv na stavbah.

Ob zaključku obiska smo občutili, da so nam upokojenici ob obisku dali del svoje osebnosti in pobude za medsebojno sodelovanje.

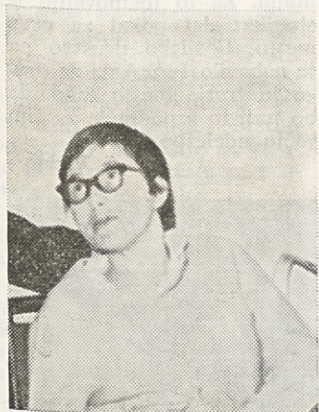
F. Lesjak

Frančiška Zabukovec

bil prisrčen. »Prav vse lepo pozdravljam«, je naročala ob slovesu.

Anica Novak je ob obisku sedela v vozičku. Čeprav je nepokretna je polna optimizma. »Vedno mislim na vas,

Anica Novak

živim še vedno z vami. Lepo pozdravljam vse znanke iz sukalnice. »Kaj pa otroka vas kaj obiščeta?« »Obiščeta,« je veselo odgovorila.

povedati, pa so ostale neizgovorene besede. Kljub temu smo jih razumeli.

Ob snidenju z **Ano Štros** ji je najprej stisnila roko tov. Ivica Drnovšek, ki ji je zaželela vse dobro. »Vsega imamo v domu počitka. Iz sobe je lep razgled na smrekove gozdove in okolico. Osebjem je z nami upokojenici izredno prijazno. Nič nam ne manjka. Težave imam samo z dihanjem in zato težko hodim.

Ana Štros

Rozalija Brunček

Ob slovesu smo ji še enkrat čestitali ob rojstnem dnevu.

Upokojenko **Marijo Gliha** smo našli v skrbno urejeni

Marija Gliha

postelji. »Sem bolj slabega zdravlja, zato sem kar v postelji.« Zaželeli smo ji skorajšnjega okrevanja.

Z **Justo Oblak** smo se srečali v skupnem prostoru. Obiska je bila vesela, poseb-

Martina Bregar

V jedilnici smo srečali našo upokojenko Marijo Berlot. Nasmehana je sedela v vozičku. »V dom sem prišla šele pred dvema mesecema. Bloke za hrano in pijačo, ki smo jih prejeli za srečanje upokojenecv, sem prejela od doma. Če bi me noge bolj ubogale, bi bila še bolj zadovoljna.«

Dragi upokojenici — oskrbovanci v domu, še vas bomo obiskali!

Športna tekmovanja v počastitev našega praznika

Po daljšem presledku so se letos spet odvijala športna tekmovanja Predilnice Litija za tovarniški praznik 9. september. Komisija za šport in rekreacijo je skupaj s predsednikom OOS pripravila zelo pester program v naslednjih športnih panogah:

- Kegljanje** (disciplina 100 lučajev)
- Balinanje** (tričlanska ekipa)
- Namizni tenis** (posamezno)
- Streljanje** (posamezno 10 strelav)
- Šah** (posamezno)
- Gasilske desetine** (napad s hidranta)

Zamisel in izvedba vseh tekmovanj je bila dobra in tudi izvedena v okviru naših možnosti. Nagrade so simbo-

stori kegljišča Litija tekmovanje v kegljanju. Zaradi majhnega števila tekmovalcev smo se odločili za disci-

Udeleženci tekmovanja v kegljanju

lične in to za prvo mesto v vsaki disciplini majhen pokal in diplome za prvo, drugo in tretje mesto.

Ker pa so nastopile tehnične težave pri graviranju pokalov in tudi čas za izvedbo vseh tekmovanj je bil kratek, smo se odločili, da bo svečana podelitev pokalov in razglasitev rezultatov v vseh disciplinah kasneje in ne na slavnostni seji delavskega sveta. Člani ribiške družine so nas povabili, da to svečanost priredimo v njihovem domu. To je dobra zamisel in jo bomo uresničili 1. oktobra. Ta dan so vabljeni vsi sodelujoči, ob 16. uri, v ribiški dom.

V soboto, dne 3. septembra ob 8. uri je bilo v pro-

plino 100 lučajev. Verjetno je na obisk vplivala lepa sobota in ugodna gobarska letina in se je zato udeležilo tekmovanja le 10 tekmovalcev. Zato pa

so vzdušje in borbe bile na zadovoljivi višini. Rezultati pa so sledeči:

	kegljev
1. Tone Kos	413
2. Janez Hauptman	401
3. Ivan Mladenič	394
4. Janez Belec	389
5. Lojze Glušič	381
6. Franci Mešič	366
7. Jože Vizlar	358
8. Hine Celestina	327
9. Jože Rink	306
10. Pavel Koprivnikar	254

V nedeljo, 4. septembra ob 8. uri je bilo na balinišču Ribiške družine Litija tekmovanje v balinanju. Tudi ta udeležba ni bila na višku. Prijavile so se le štiri ekipe:

- Predpredilnica (Kos, Rink, Razpotnik)
- Vzdrževanje I. (Mešič, Senica, Vizlar)
- Vzdrževanje II. (Dobravec, Tomše, Češek)
- Čistilnica (Šistek, Mladenič, Poznajelšek)

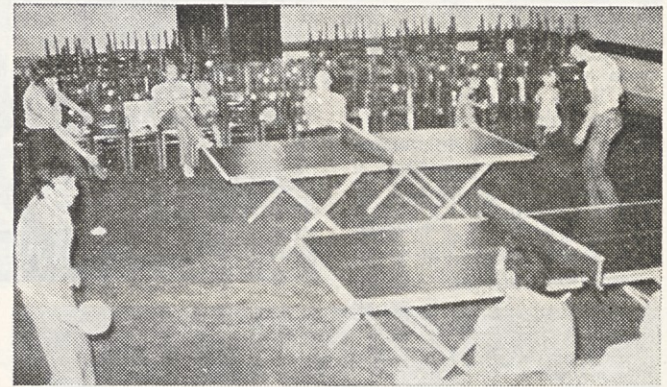
Borbe so bile zanimive in ostre, igrali pa smo po sistemu vsak z vsakim.

Lestvica:	
Predpred.	3 3 0 0 63:52 6
Vzdrž. I.	3 2 0 1 62:42 4
Vzdrž. II.	3 1 0 2 53:54 2
Čistilnica	3 0 0 3 33:63 0

V ponedeljek, 5. septembra ob 15. uri je bilo v dvorani na Stavbah tekmovanje v namiznem tenisu. Udeležilo se ga je deset tekmovalcev. Po izvedbi žrebanja števil in prvih bojov se je v drugo kolo uvrstilo pet tekmovalcev:

Premočan zmagovalac je bil Franc Stopar, ki je preprič-

- 6. Milan Švarc, remont — 70 krogov
- 7. Branko Mahkovic, predpredilnica — 68 krogov
- 8. Franc Mali, spl. sektor — 63 krogov
- 9. Marjan Jug, elektro del. — 63 krogov
- 10. Franc Intihar, vzdrževanje — 63 krogov

ljivo premagal vse nasprotnike. Drugi je bil Milan Eržen, ki mu je do finala pomagala sreča pri žrebanju, tretji pa Jože Nejedly.

V torek, 6. septembra ob 15. uri je bilo pri gasilskem domu v predilnici izvedeno strelsko tekmovanje.

Tekmovanje je potekalo takole: pet strelav za poskuš-

V sredo, 7. septembra ob 16. uri so se med seboj pomerili šahisti. Tekmovanje je bilo v prostorih šahovskega kluba, nad staro telovadnico. Med nami je kar precej šahistov, vendar je bila udeležba zelo skromna, saj se je tekmovanja udeležilo le pet tekmovalcev. Prvo mesto je osvojil **Jože Rink**, drugo in tretje sta po ogorčenem boju

njo in deset za oceno. Tekme se je udeležilo 29 tekmovalcev in je bila glede na ostale najbolj množična. **V ostri konkurenci je nepričakovano zmagal Jože Vizlar, elektrodela delavnica z 89 krogi.** Sicer pa so rezultati sledeči:

- 1. Jože Vizlar elektro delavnica 89 krogov
- 2. Branko Bizjak, tehn. sektor 83 krogov
- 3. Jože Curk čistilnica, 76 krogov
- 4. Jernej Gril, pom. osebje 73 krogov
- 5. Franc Klemenčič, čistilnica — 73 krogov

razdelila Gojko Vidovič in Lojze Glušič, četrto mesto je osvojil Ivan Jelnicar, ki je edini odvezl pol točke prva ku. Zadnji pa je bil Anton Jančar.

Tekmovanje gasilskih desetini pa bo potekalo v naslednjih dneh in bo razglasitev rezultatov na gasilskem plenumu. Za to tekmovanje je sindikat dal pokal za prvo mesto. Gasilsko društvo pa je nabavilo še pokala za drugo in tretje mesto tako, da bo tudi to vzpodbuda za čim večjo udeležbo.

J. Vizlar

Obvestilo

V prilogi Litijskega predilca dobe vsi zaposleni osnutek samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev in osnutek statuta delovne organizacije Predilnice Litija.

Predlog osnutka je dal delavski svet 23.9.1977 v obravnavo članom kolektiva, ki bo do 15.10.1977. Nato bo predvidoma 21.10.1977 referendum, kjer se bodo člani na tajnem glasovanju odločili za sprejem.

Za samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev pa bodo morali dati še pismene izjave, da se strinjajo z njim, kot to določa zakon o združenem delu. Kolikor se posameznik ne bi strinjal oz. ne bo dal pismene izjave, da se strinja s sporazumom, mu bo v odpovednem roku prenehalo delovno razmerje.

Vse člane kolektiva naprošamo, da dajo pismeno ali ustmeno pripombe na priložena osnutka v kadrovske splošni sektor do 15.10.1977. Lahko pa bodo dali pripombe tudi na zborih delovnih ljudi, ki bodo predvidoma 17.10.1977.

Osnutka sta poleg delavskega sveta obravnavali še komisija za izvajanje zakona o združenem delu, družbenopolitične organizacije v delovni organizaciji in kolegij.

Z dnevnimi informacijami bomo še obveščali člane kolektiva o morebitnih spremembah rokov pri postopku sprejema osnutkov sporazuma in statuta.

A. A.

Delati in biti zdrav

V naši državi kljub izboljšanim pogojem dela, boljši organizaciji dela itd. še vedno tisoči postajajo začasni ali trajni invalidi — zaradi nesreč na delu.

Inšpekcija dela, ki redno spremlja to problematiko, razišče tudi vzroke poškodb. Najpogostejši vzroki nezgod so:

— neupoštevanje predpisov iz varstva pri delu

— okvare oziroma pomanjkljivosti na delovnih pripravah in napravah

— neustrezna osebna zaščitna sredstva

— prisotnost škodljivih materij (plinov, prahu)

Psihologija dela tudi opozarja na niz vzrokov, ki največkrat niso bili smatrani kot mogoči vzroki nesreč pri delu npr. depresivna stanja, živčne motnje itd.

Prejšnje leto so inšpekcije dela v SFRJ pregledale 36.607 delovnih organizacij, ugotovljeno je bilo 94.736 raznih pomanjkljivosti. Sodnikom za prekrške in javnim tožilcem je bilo vroče-

no 7.482 prijav proti TOZD-om, ki niso izvrševali svojih zakonskih obveznosti v smislu varstva življenja in zdravja zaposlenih. Od vseh skupnih prijav je bilo do konca leta 1976 izrečenih 3.243 kazni, ustavljeno je bilo 336 postopkov, medtem ko ostale prijave do konca leta niso bile rešene.

V preteklem letu so se začeli tudi prvokrat resno izvajati novi sistemi varstva pri delu. Zaradi tega in zaradi večje angažiranosti delovnih organizacij v tem smislu, beležimo v letu 1976 najnižji procent poškodb v zadnjih 10 letih. Tako je v SFRJ bilo v preteklem letu 272.614 poškodb, kar je za 11.195 manj kot leta 1975.

Glede na jugoslovansko povprečje (50 poškodovanih na 1.000 zaposlenih), je karakteristično visoko število poškodovanih v določenih panogah kot npr. gozdarstvo (98 poškodovanih), gradbeništvo (80 poškodovanih) in rudarstvo (77 poškodovanih).

V ostalih dejavnostih je število poškodovanih delavcev na 1.000 zaposlenih izpod jugoslovanskega povprečja.

V industriji so v smislu poškodb pri delu značilne naslednje veje: proizvodnja in predelava premoga 150 poškodovanih na 1.000 zaposlenih, ladjedelništvo 123 poškodovanih in železarstvo 143 poškodovanih na 1.000 zaposlenih.

Lani se je povečalo število registriranih poklicnih obolenj za 23 % v odnosu na leto 1975, a število izgubljenih dni zaradi poškodb je v nezadovoljivem padanju, razen v Kosovu, v ožji Srbiji in Hrvaški, kjer je število izgubljenih dni povečano. Razen neposrednih izdatkov zaradi odsotnosti z dela poškodovanih delavcev, ki bremenijo delovne organizacije in fonde zdravstvenega zavarovanja, so znatno težje posledice invalidnosti delavcev in škoda, ki zaradi tega nastane v proizvodnji.

Zaskrbljujoče je tudi visoko število smrtno poškodovanih delavcev na delu. V preteklem letu se je na delovnih mestih smrtno ponesrečilo 621 delavcev, 87 več

kot v letu 1975. V vseh republikah, razen v Sloveniji in na Kosovu, je povečano število nezgod s tragičnim koncem. Največje število takšnih slučajev se je dogodilo v gradbeništvu, kjer se je prejšnje leto smrtno ponesrečilo 125 delavcev.

Napori za izboljšanje varnih delovnih pogojev se vključujejo v splošni proces modernizacije v proizvodnji. Toda, kot je poudarjeno na seji Zveznega komiteja za

delo in poslovanje, se del delovnih organizacij še vedno obnaša tako, kot da organiziranje varstva pri delu ni predvsem njihova skrb, ampak je to delo družbenopolitičnih skupnosti odnosno organa inšpekcije dela. Pri tem se pa pozablja, da je neposredni proizvajalec, ki je najbolj ogrožen, najbolj zainteresiran za izboljšanje varnih delovnih razmer.

TANJUG

Pisal nam je vojak, Ignac Paternoster

Naši prvošolčki

Veliko uspehov v novem šolskem letu

Spet so se odprla šolska vrata za osnovnošolce širom po domovini. Tudi litijski učenci so pričeli s poukom 1. septembra, kot v lanskem šolskem letu. Razlika je le v številu posameznih paralelek. V šolo na Graški dobri bodo hodili učenci prvega a

in b, drugega a in b, tretjega a in b, četrtega a razreda ter vseh šestih, sedmih in osmih razredov. Staro šolo pa bodo obiskovali učenci prvega c in d, drugega c in d, tretjega c in d, četrtega b in c razreda, ter učenci vseh petih razredov. Na obeh šolah pa sta

tudi po dva oddelka podaljšanega bivanja. Na stari šoli pa se je pokazala potreba še po enem oddelku, ki ga bodo verjetno ustanovili v mesecu oktobru. Število učencev v razredih je različno in se giblje od 21 do 32 učencev v nekaterih višjih razredih. Razredi na stari šoli so močnejši po številu učencev, kar pripisujejo priseljevanju družin na Rozmanov trg. Zasedba učiteljev je tako na centralni, kot na podružničnih šolah ugodna in ni primanjkljaja učnega kadra (velja samo za litijsko šolo!).

Učence in starše je prvi šolski dan prisrčno pozdravil ravnatelj, tov. Jože Grošel in jim zaželel, v imenu celotnega učiteljskega zbora, čimveč uspeha pri učenju v novem šolskem letu.

Najbolj razburljiv in poln novih vtisov pa je bil 1. september na prvošolčke. Ob 10. uri so se zbrali pred novo

šolo. Nekateri so si z zanimanjem ogledovali šolsko splotje, drugi so trdno stiskali staršem roko.

Tovarišice učiteljice prvih razredov so jih povabile v dvorano, kjer so jim starejši učenci pripravili kratek program. Zaželeli so jim mnogo uspehov pri učenju, da bi se v šoli prijetno počutili in jim obljubili pomoč.

Tov. Majda Baumkircher jim je predstavila novi dom — šolo. Spregovoril jim je tudi tov. ravnatelj, pred-

stavil je tovarišice, ki jih bodo poučevale, jim povedal nekaj napotkov za uspešno učenje. Posebno pa je še opozoril na nevarnosti, ki nanje prežijo na poti v šolo in iz šole domov. Promet je iz dneva v dan gostejši.

Vsi, učitelji in učenci so stopili v novo šolsko leto 1977/78 z novimi upi in sklepi, da bodo delovni uspehi čimboljši. Tudi mi se pridružujemo njihovim željam.

M. M.

Prvošolčke je pozdravila učiteljica prvega razreda, tov. Majda Baumkircher

Tov. ravnatelj je predstavil tov. učiteljice, ki jih bodo poučevale

Obiskali smo našo najstarejšo upokojenko — AMALIJO KUNSTELJ

Na obisku

Ko sva se z našim glavnim urednikom bližala mali hišici na Grbinu, sva na poti srečala ženico, ki je živahno korakala. V roki je držala kanglico. Niti pomislila nisva, da bi to lahko bila naša upokojenka h kateri sva bila namenjena.

Pa naju je ustavila in vprašala: »Vidva pa gotovo gresta k meni. Mi je hčerka povedala, da me bosta obiskala.«

Ko smo se posedli na klopc pred hišo, je stekel pogovor. Veliko je imela povedati, saj je od leta 1886, ko se je rodila, veliko doživela.

»30. junija sem dopolnila 91 let starosti. Rodila sem se v Dolskem pri Ljubljani. Od desetih otrok sem bila najstarejša. Se skoraj otrok sem se zaposlila pri družini Košiček v Ljubljani. Takrat sem zvedela, da je v Litiji neka

nova tovarna, in da potrebujejo delavke, pa sem šla s prijateljicami vprašat. Sprejeli so me. Stara sem bila 14 let. Delala sem pri flyerjih. Hitro sem napredovala. Poleg Slovenk je bilo zaposlenih veliko Italijank in Hrvatice. Stanovala sem pri sestri v Litiji. Plačo smo dobivali vsak teden. Moji starši so bili zadovoljni, da sem imela službo, in da sem zaslužila kakšno krono. Trdo smo delali. Moj življenje je bil grenak.

Med prvo svetovno vojno sem delala v topilnici na Smelcu, ker predilnica ni obratovala. Po koncu vojne so nas, vse stare delavke, zopet zaposlili v predilnici. Me ni so celo rekli: »Flyerice so prve!«

Pri direktorju Preissu sem imela veljavo. On je govoril v nemškem jeziku jaz pa slovensko, in oba sva se razumevala.

Največje veselje je bil ples predilcev. Kako sem bila nesrečna, ko me nekoč mati ni pustila tja. Imela sem že no-

vo obleko — pa sem jo morala prodati prijateljici.

Po 2. svetovni vojni nas je naš zdravnik vse starejše de-

Upokojila sta se

Navada je, da ob upokojitvi priredimo kratko zakusko za bodoče upokojence in takrat je lepa prilika, da ob pogovoru, obujanju spominov, izveš marsikaj o njihovem življenju in delu.

Tokrat sta se upokojila Tilka Oblak in Stanislav Mak.

Oba sta morala v pokoj predčasno — zaradi zdravstvenih razlogov.

Tov. Tilka je prišla v našo tovarno 1962. leta. Pred tem je delala pri železnici, bila je tudi čistilka v restavraciji, kjer je delala le ponoči. Vsekoži je trdo delala, da bi preživela številno družino. Ima pet otrok — le najmlajši še obiskuje šolo. Postal bo tekstilni tehnik in se bo zaposlil pri nas. Sedaj ima 18 let delovne dobe. Ko so bili

lavke zbral in upokojil. Tako sem od takrat doma, 1955. leta sem si zgradila to hišico. Dovolj je bila velika za pet članov družine.

Vsako leto sem se udeležila srečanja upokojecev, ki ga priredijo v tovarni, le letos in lani nisem bila. Dobila sem darilo.

Tako lepo skrbijo za nas, upokojence.

Vsak dan hodi po mleko na Mahovno (pri Šmartnem) in večkrat jo mahne tudi po hribo navzdol, v Litijo. Kljub kar visoki starosti je Malka še mladostna. Želimo ji, da bi bilo še dolgo tako.

M. M.

otroci majhni, je bila nekaj let doma.

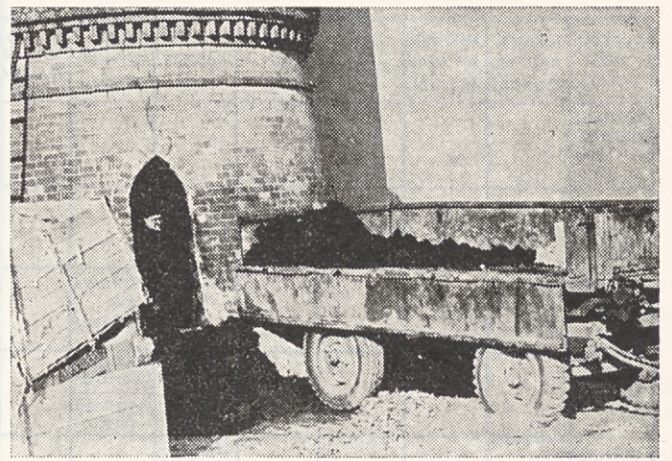
Nazadnje je delala v sukalnici. Rada bi še hodila na »šiht«, če bi ji le zdravje dopuščalo. Delo ji je ugajalo.

Tov. Stanko je pri nas že od leta 1945. Zaposlil se je kot skladišni delavec.

Že njegov oče je delal v predilnici, in kot se pogosto dogaja, je tudi Stanko nadaljeval s tradicijo. Sprva je bil skladišni delavec. Čez štiri leta pa je opravil tečaj in od takrat delal v ekspeditu — skladišče gotovih izdelkov. To delo je opravljal do konca. Ima 33 let pokojninske dobe. Rad se ukvarja z vrtom, ki ga ima dosti okoli svoje hiše. Kljub upokojitvi bo imel veliko dela.

Obema želimo kar se da veliko zdravja in zadovoljstva — da bi dolgo uživala zasluženi pokoj.

M. M.

Pred pričetkom obratovanja kotlovnih naprav so dimnikarji očistili dimnik in dimne kanale

DEVETI TO

SEPTEMBER

ROA EARL

OKNO LMO

LOČITEV

VI LEDA I

LJUTOMERČANKA SILAK

EAKPELEVOLT OVR

TRAGED DEE JODLARNE

SENIL IL URADNICA

AKABA VLADIČ VOJNA L

M ZLAN AVIZO EKIPA

NAGRADNA KRIZANKA 9. SEPTEMBER

UNIKAT CIA EN LOETE

P MRS OASV ARUN

RA ETOL KRI AMERIKA

ALOPATIJA NAVTICARN

VOSVABILO GRANATAR

LA ŠIVROVKE RISANJE

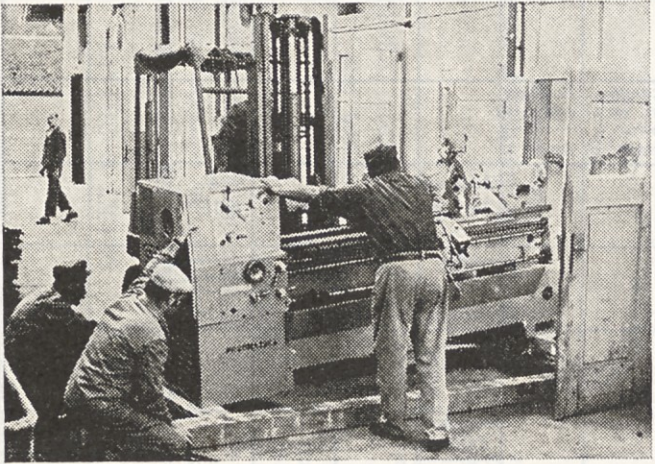
J SATARA ARNO JT DELA

ARIJE SELITEV ILOV

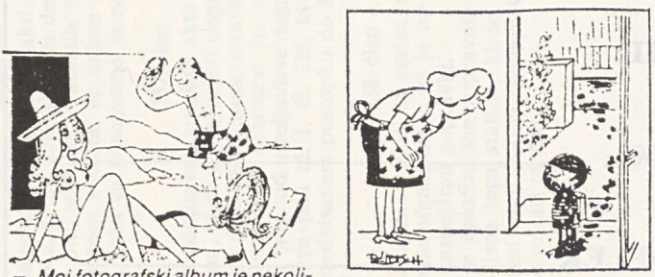
N OKVARE MISTURA TEMIN

JANA NKK TIR BREN NI

AL ŠOTA ROKA AKVATAN

V naši mehanični delavnici smo nabavili novo univerzalno strojnico. Ima 1,5 m dolgo strojno dolžino in smo jo že dalj časa pogrešali pri remontnih delih. Nadomestila bo staro, ki je postala netočna. Uporabna bo le še v mizarski delavnici za izdelavo različnih modelov in za navijanje vzmeti.

— Moj fotografski album je nekoliko pust in z vašim privoljenjem bi ga rad malo popestril... — Nikar me tako grdo ne glej. Blatne kopeli so izredno zdravilne.

Rešitev in izid zrebanja nagradne križanke »9. september«

Povišali smo nagrade in povečalo se je število reševalcev. Do srede, 14. septembra smo prejeli 37 rešenih križank. Izrebrati smo morali 9 križank, da smo dobili pet pravih.

- Nagrade so dobili:
- Nada Jovanovič** (splošni sektor) 50,00
 - Magda Šraj** (splošni sektor) 50,00
 - Mija Šistek** (finančni sektor) 50,00
 - Robert Bizjak** (štipendist) 50,00
 - Rado Lešnik** (Ponoviška 9) 50,00

Današnje križanko oddajte v skrinjico do petka, 14. 10. 1977, do 12. ure.

Litijski predilec izhaja enkrat mesečno. Urejuje uredniški odbor: Branko Bizjak (glavni in odgovorni urednik), Albin Ankon, Martina Kralj, Marjan Sonc, Niko Stamatovski, Alojzija Vehovec, Marija Zore, Rafaela Mele in Matic Malenšek. List dobijo člani kolektiva in upokojenci brezplačno. Tisk in klišjeji: Gorenjski tisk, Kranj. Naklada — 1700 izvodov.

Beseda ni konj

Poletja je konec. Končani so letni dopusti in mnogi od nas smo letovali v našem počitniškem domu v Novigradu, v počitniških prikolicah v Fažani, v Gozd Martuljku ali na Veliki planini. V prejšnji številki našega glasila Litijski predilec smo o tem dosti pisali. Vsi, s katerimi smo se pogovarjali o počutju in o morebitnih pomanjkljivostih so vse pohvalili, vse je bilo odlično in najboljše. Morda je bil vzrok za tako počutje, med razgovorom, tudi lepo vreme, na katerega ne moremo vplivati.

Torej! Vsakdo ve, da ni idealne stvari na svetu, tako je tudi v naših počitniških domovih prav gotovo, tu in tam, kaj zaškrpalo.

Slišati je veliko različnih pripomb, ki pa so kot bob ob steno, če za njih ne izvedo na pravem mestu. Pomanjkljivosti bomo lahko odpravili le, če bodo pri tem sodelovali tisti, ki so bili tam, in ki največ vedo.

Opažanja, predloge za izboljšanje itd., lahko oddaste pisмено v skrinjico Litijskega predilca ali pa poveste po telefonu M. Malenšku, na interno telefonsko številko 76.

M. M.

Ugankarski slovarček

LAO TSE — Kitajski filozof

RAVEL — Francoski skladatelj

NAL — Oseba iz indijskega epa

LEGAT — Diplomat pri sveti stolici

SESTAVIL JOZE VIZLAR	SLOVENSKI PREGOVOR	NARAMEK ZA OFICIRSKI ČIN	GESLA, MOTA	GRŠKA BOGINJA	VAS PRI RADOHOVI VASI	TEHNIČNA KOMISIJA	PRIPADNIK ORGANIZACIJE OAS	NARAVA, NATURA	ENOTA ZA BENCIN	KITAJSKI FILOZOF ... TSE				
MESTO NA POLOTOKU KRIMU V SE														
LEKARNARICA														
MAKETA, POMANJ, STROJ						PRIPRAVA ZA SEJANJE								
ČEŠKO ŽENSKO IME						TALISOVA ORANŽADA				IME NORVEŠKEGA JEZIKO-SLOVCA AASENA				
IME HUMORISTKE ERZIŠNIK						CERKVENI STOLP				OKRAS ZA GLAVO, KOT KRONA	AVTO OZNAVA ITALIJE	23. ČRKA CENE RIBIČ		
GRŠKA ČRKA				ODTIS				VAS POD SMARNO GORO						
TUTJVOGLASNIK				PREPROST NAČRT				VISOKE IGRALNE KARTE			RADO ČASL	ZELENA ZABICA		
RIMSKA ŠTEVILKA 1000		OVJAZKA					MEJNA REKA MED DORIN POLJSKO	HROŠČ NA TRTI				KALIŽ	LASTNIK LADIŽ	
NALIVANJE TEKOČINE		KAMENINA Z AVALE					A							
IME PISATELJA ZORMANA				LETALO, AEROPLAN							DIPLOMAT PRI SVETI STOLICI			
SLOVENSKO AUTOBUSNO PODJETJE				SIJAJ							PLEMENA KI SE SELITO			
ŠPANSKI SPOLNIK			GORA NA KOROŠKEM	PEČENA KLOBASA				VRSTA PESMI						
MAJHENBIK			KULTURNA USTANOVA			RABA, POTROŠNJA	IZDELOVALEC KOLES	BREZ DRUŽBE			POMIVANJE TAL S KRTAČO	JANEZ GREGOR		
MAJHENRT					KMET PRI ŠAHU	ZIDOVSKI ZDRAVNIK	IVO DANEU	TAPONSKO TENISKI IGRALEC					PLOŠINS. MERA	
AUTO OZNAVA ŠPANIJE		NESPRETNOST											LJUBEŽENSKI PESNIKI	DELAVEC PRI CARINI
TISTI KI ZVONI		VPIJTJE KRIBANJE						TISTI KI OTIRA						
OSEBNI ZIMEK			REKA V ZAHODNI SRBIJI					KEMITSKI ZNAK ZA RABIT	FRANCOSKI SKLADATELJ (MAURICE)	PLANINA V BOSNI				
ZVEZA KOMUNISTOV			VRSTA SLIVE							BONČINA JANEZ			ORA	NJE
POLMER		IME DR-SALKE MAŠKOVE						MEDMET BOLEČINE			NIRALNICA		KAZALNI ZIMEK	
ORGAN VIDA		PTIČ PEVKA		POSLOVNA ENOTA	MEDMET VSKLIK	OVALNE POSODE	KARTASKI IZRAZ	GORA V ŠVICI			13. ČRKA		ZVOK	
ULIČNI PRODAJALEC ČASOPIS											MOČNATA JED			
NADALJE VANJE PREGOVORA								PRIPRAVA ZA LIKANJE						

Nagradna križanka

KRIŽANKO REŠIL:

IME IN PRIIMEK:

NASLOV — ODDELEK:

domislice

Kdor hoče veliko znati, ne sme veliko spati.

Kdor hoče vedeti, mora vprašati!

Brez znanja težko, z znanjem lahko.

KAZALO

avdi 1977, št. 9

	Stran
I. TEMELJNE DOLOČBE	5
II. ORGANIZACIJA DELOVNE ORGANIZACIJE	5
III. OSNOVE ZA UREJANJE DRUŽBENOEKONOMSKIH ODNOSOV	6
IV. SAMOUPRAVNO PLANIRANJE	6
V. PRIDOBIVANJE DOHODKA	6
VI. RAZPOREJANJE DOHODKA IN CISTEGA DOHODKA	6
VII. OSNOVE ZA OBLIKOVANJE SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE IN SKUPNO PORABO	7
VIII. OSNOVE ZA OBLIKOVANJE MATERIALNE ODGOVORNOSTI	7
OSNUTEK	
samoupravnega sporazuma	
o združevanju dela delavcev	
v delovni organizaciji	
Predilnica Litija	
<hr/>	
IX. DELOVNA ORGANIZACIJA	7
Zagotovitev dela	8
Delovne naloge	8
Sklepanje delovnih paktov	8
Razporejanje delavcev	9
Delovni čas	9
<hr/>	
Disciplinska in materialna odgovornost	9
Varstvo pri delu	10
Delitev sredstev za osebne dohodke	10
Delitev sredstev skupne porabe	10
Prenehanje delovnega razmerja	10
XII. UVELJAVLJANJE SAMOUPRAVLJANJA	10
Pravica in obveznost samoupravljanja	10
Osečno izjavljanje	10
Izjavljanje preko delegatov	11
Samoupravna delavska kontrola	11
XIII. POSLOVODNI ORGANI	11
XIV. SAMOUPRAVNI SPLOŠNI AKTI	12
XV. UVELJAVLJANJE IN VARSTVO MEDSEBOJNIH PRAVIC, OBVEZNOSTI IN ODGOVORNOSTI	12
XVI. PREHODNE DOLOČBE	12

KAZALO

	Stran
I. TEMELJNE DOLOČBE	5
II. ORGANIZACIJA DELOVNE ORGANIZACIJE	5
III. OSNOVE ZA UREJANJE DRUŽBENO EKONOMSKIH ODNOSOV	6
IV. SAMOUPRAVNO PLANIRANJE	6
V. PRIDOBIVANJE DOHODKA	6
VI. RAZPOREJANJE DOHODKA IN ČISTEGA DOHODKA	6
VII. OSNOVE ZA OBLIKOVANJE SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE IN SKUPNO PORABO	7
VIII. OSNOVE ZA OBLIKOVANJE SREDSTEV ZA RAZVOJ MATERIALNE OSNOVE DELA IN REZERV	7
IX. DELITEV SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE	7
X. RAZLOGI ZDRUŽEVANJA DELA IN SREDSTEV	8
XI. DELOVNA RAZMERJA	8
Zagotovitev pogojev za zaposlitev novih delavcev	8
Delovne naloge	8
Sklepanje delovnega razmerja	8
Razporejanje delavcev	9
Delovni čas	9
Odmor in počitek, dopust in odsotnost	9
Disciplinska in materialna odgovornost	9
Varstvo pri delu	10
Delitev sredstev za osebne dohodke	10
Delitev sredstev skupne porabe	10
Prenehanje delovnega razmerja	10
XII. UVELJAVLJANJE SAMOUPRAVLJANJA	10
Pravica in obveznost samoupravljanja	10
Osebno izjavljanje	10
Izjavljanje preko delegatov	11
Samoupravna delavska kontrola	11
XIII. POSLOVODNI ORGANI	11
XIV. SAMOUPRAVNI SPLOŠNI AKTI	12
XV. UVELJAVLJANJE IN VARSTVO MEDSEBOJNIH PRAVIC, OBVEZNOSTI IN ODGOVORNOSTI	12
XVI. PREHODNE DOLOČBE	12

OSNUTEK

samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v delovni organizaciji Predilnici Litija

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

S tem samoupravnim sporazumom delavci določajo pogoje za svobodno in enakopravno združevanje svojega dela, dejavnost delovne organizacije, osnove za urejanje družbenoekonomskih odnosov delavcev, zlasti pri odločanju o sredstvih razporejanju dohodka in čistega dohodka, pri delitvi sredstev za osebne dohodke in obveščanje delavcev v delovni organizaciji Predilnici Litija.

S podpisom izjav o sprejemu tega samoupravnega sporazuma združujejo delavci svoje delo v delovni organizaciji.

2. člen

Delavci se obvezujejo, da upravljajo z družbenimi sredstvi, s svojim delom, pogoji in rezultati dela, v skladu s cilji delovne organizacije.

3. člen

Medsebojna razmerja v delovni organizaciji bodo urejena v skladu s temelji tega sporazuma.

4. člen

O uresničevanju samoupravnih pravic odločajo delavci z osebnim izjavljanjem na zborih, na referendumu in podpisovanjem posebnih izjav. Svoje delegate delavci zavezujejo, da se ravna po njihovih navodilih in mnenjih.

5. člen

Delavci izvolijo samoupravno delavsko kontrolo zaradi zaščite svojih samoupravnih pravic.

6. člen

Vsak delavec je osebno odgovoren za vestno uresničevanje samoupravnih pravic in obveznosti, kot tudi za izpolnjevanje delovnih dolžnosti.

II. ORGANIZACIJA DELOVNE ORGANIZACIJE

7. člen

Delovna organizacija je enovita, ima pa v svoji sestavi poslovni enoti:

- Obrat družbene prehrane Predilnice Litija s posebnimi pooblastili
- Počitniški dom Predilnice Litija v Novigradu s posebnimi pooblastili.

8. člen

V postopku združevanja dela delavcev so se delavci dogovorili, da opravlja delovna organizacija naslednjo dejavnost, kot predmet svojega poslovanja:

Glavna dejavnost:

1. Proizvodnja bombažne česane in kardirane preje,
2. proizvodnja vseh vrst preje v mešanicah bombaža z umetnimi in staničnimi vlakni,
3. proizvodnja stanične preje in sintetične preje in sukanca bombažnega tipa,
4. atestiranje tekstilnih surovin (bombaž, sintetika, viskoza) in preje ter sukanca iz omenjenih surovin.

Stranske dejavnosti:

1. opravljanje gostinskih uslug
 - a) nudenje strežbe s toplimi in mrzlimi jedili za člane kolektiva v prostorih menze in v ostalih obratih delovne organizacije
 - b) točenje brezalkoholnih pijač v obratu menze, alkoholnih pijač pa le v primerih priveditev, zborovanj izjemno in sicer praviloma v drugih prostorih izven delovne organizacije.Strežba z brezalkoholnimi pijačami po obratih za člane kolektiva,
 - c) prodaja tobačnih izdelkov v bifeju menze.
2. A. opravljanje gostinskih uslug in prenočitvenih uslug članom kolektiva in najožjim svojcem, članom kolektiva in njihovim najožjim sorodnikom organizacij, s katerimi je sklenjena pogodba o kooperantskem sodelovanju v Počitniški skupnosti in drugim osebam, kolikor so proste kapacitete v Počitniškem domu Novigrad.

Gostinske usluge obsegajo:

 - a) nudenje toplih in hladnih jedil
 - b) dajanje prenočišča gostom
 - c) točenje alkoholnih in brezalkoholnih pijač vseh vrst
 - d) prodaja tobačnih izdelkov, razglednic, galanterijskih izdelkov in drugih predmetov v mejah gostinske dejavnosti.

B. Nudjenje prenočišča v planinski koči na Veliki planini za člane kolektiva in ostale, kolikor so proste kapacitete.

9. člen

Notranja organizacija in razmejitev del znotraj delovne organizacije se ureja s statutom in drugimi splošnimi akti.

III. OSNOVE ZA UREJANJE DRUŽBENO EKONOMSKIH ODNOSOV

10. člen

Delavec, ki združi svoje delo po določilih tega sporazuma, pridobi pravico do dela z družbenimi sredstvi in s tem zadovoljuje osebne in družbene potrebe ter svobodno in enakopravno z drugimi delavci v združenem delu odloča o delu in pogojih ter rezultatih svojega, skupnega in družbenega dela na podlagi načela vzajemnosti, medsebojne odvisnosti in solidarnosti.

Vse odločitve morajo temeljiti na načelu ekonomske in družbene smotrnosti.

11. člen

Pravica in dolžnost delavcev je, da skupno in enakopravno odločajo v skladu z določbo prejšnjega člena in sicer tako, da:

— s svojim delom sodelujejo v delovnem in proizvodnem procesu in izpolnjujejo svoje delovne dolžnosti;

— odločajo o delu in poslovanju;

— odločajo o zadevah in sredstvih v celotni družbeni reprodukciji;

— skladno z načeli dobrega gospodarjenja družbena sredstva nenehno obnavljajo, povečujejo in izboljšujejo, ne da bi pri tem prizadeli škodo drugim, zlasti pa ne ogrozili interesov družbene skupnosti kot celote;

— odločajo o združevanju svojega dela in sredstev v delovno organizacijo ter v druge oblike združevanja in povezovanja dela in sredstev;

— odločajo o celotnem dohodku, ki ga pridobivajo s skupnim delom v delovni organizaciji in v različnih oblikah združevanja dela in sredstev;

— razporejajo čisti dohodek za osebno, skupno in splošno porabo, za razširitev materialne osnove dela in za rezerve;

— odločajo o delitvi sredstev za osebno in skupno porabo;

— pridobivajo osebni dohodek;

— urejajo medsebojna razmerja pri delu.

IV. SAMOUPRAVNO PLANIRANJE DELA

12. člen

Temeljne samoupravne odločitve delavcev so vsebovane v samoupravnem planiranju.

V samoupravnem sporazumu o temeljih plana usklajujejo delavci pridobivanje dohodka, razpolaganje z dohodkom, uporabo sredstev in določajo pogoje za razvoj materialne osnove in za zadovoljevanje osebnih, skupnih in splošnih družbenih potreb.

Pravico in dolžnost planiranja uresničujejo delavci s sprejemanjem osnovnega plana v delovni organizaciji in s sklepanjem samoupravnih sporazumov o osnovah plana, samoupravnih interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih skupnosti ter s tem, da prek delegatov sodelujejo pri sklepanju družbenih planov.

V. PRIDOBIVANJE DOHODKA

13. člen

Delavci pridobivajo dohodek iz celotnega prihodka, ki ga ustvarijo:

— delno s prodajo proizvodov in storitev na domačem trgu in delno na zunanem trgu preko izvoznih delovnih organizacij,

— delno z udeležbo pri skupnem dohodku na osnovi združevanja sredstev,

— delno iz druge osnove, določene z zakonom ali samoupravnim sporazumom oziroma s pogodbo v skladu z zakonom.

14. člen

Delavci se povezujejo z delavci organizacij združenega dela, s katerimi so reprodukcijsko povezani ter se z njimi vključujejo v samoupravna razmerja z integracijskimi procesi ali z drugimi oblikami združevanja dela in sredstev ter tudi tako pridobivajo dohodek (Poslovno združenje, Poslovna skupnost, Jugotekstil itd.).

VI. RAZPOREJANJE DOHODKA IN ČISTEGA DOHODKA

15. člen

Dohodek v združenem delu pridobivajo delavci ne glede na oblike ustvarjanja le kot dohodek organizacije in se obvezno izkazuje kot njen dohodek.

Dohodek je osnova in vir sredstev za zadovoljevanje skupin in splošnih družbenih potreb, s katerimi se zagotavljajo skupni in splošni pogoji za delo in razvoj družbe, ter za sredstva za osebne dohodke in skupno porabo delavcev, za izboljšanje in razširjanje materialne osnove dela ter za ustvarjanje in obnavljanje rezerv.

16. člen

Razporejanje dohodka in čistega dohodka temelji na doseženi produktivnosti, na rezultatih upravljanja in gospodarjenja s sredstvi družbene reprodukcije (minulo delo) ter v odvisnosti od prilagajanja proizvodne ali druge dejavnosti tržnim potrebam ali samoupravno dogovorjenim pogojem za delo ter glede na naravne pogoje.

Dohodek, ki je rezultat izjemnih ugodnosti, je treba nameniti razširitvi materialne osnove združenega dela.

17. člen

S planiranjem dohodka (samoupravni sporazum o planu), ki temelji na predvidenem proizvodnem programu, predvidenih proizvodnih zmogljivostih, planiranih prodajnih cenah in z združevanjem dela in sredstev, zagotavljajo delavci namensko razporejanje dohodka in čistega dohodka.

18. člen

Pri uresničevanju svoje neodtujljive pravice, da razporejajo dohodek in čisti dohodek, upoštevajo tudi interese drugih delavcev, delovnih ljudi in občanov. Zato se z njimi sporazumevajo o skupnih osnovah in merilih za delitev čistega dohodka in sredstev za osebne dohodke in skupno porabo delavcev, kar uresničujejo s sklenitvijo družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov. Samoupravni splošni akti v organizaciji morajo biti usklajeni s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori, h katerim so delavci organizacije pristopili.

19. člen

Analiza srednjeročnega plana delovne organizacije je osnova za opredelitev politike razporejanja dohodka in čistega dohodka za naslednje leto.

20. člen

Pri razporeditvi čistega dohodka na sredstva za ustvarjanje in obnavljanje rezerv je treba upoštevati zakonske določbe o ravni rezerv, rizičnost dejavnosti, sprejete obveznosti iz samoupravnih sporazumov o združenju dela in sredstev in iz samoupravnega sporazuma o osnovah plana.

21. člen

Pri odločanju o razporejanju dohodka in čistega dohodka bodo delavci ocenjevali dosežene rezultate z zakonsko predpisanimi kazalci.

VII. OSNOVE ZA OBLIKOVANJE SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE IN SKUPNO PORABO

22. člen

Pri oblikovanju sredstev za osebne dohodke in skupno porabo bodo delavci delovne organizacije izhajali iz:

- dosežene produktivnosti svojega dela in produktivnosti dela delavcev v drugih organizacijah, s katerimi so združili delo in sredstva;
- uspeha doseženega z upravljanjem in gospodarjenjem v delovni organizaciji (minulo delo);
- uspeha, doseženega z upravljanjem in gospodarjenjem s sredstvi, ki jih združujejo delavci drugih organizacij v delovni organizaciji ter v drugih oblikah združevanja dela in sredstev;
- uporabe znanstvenih dosežkov v proizvodnji in organizaciji dela;
- prilagajanja proizvodnje in poslovanja delovne organizacije tržnim pogojem (družbeno dogovorjeni delitvi dela).

23. člen

Konkretne osnove in merila bodo delavci določali s posebnim samoupravnim splošnim aktom v skladu z osnovami in merili, določenimi v samoupravnem sporazumu o skupnih osnovah, sklenjenem v delovni organizaciji, ter v drugih samoupravnih sporazumih in družbenih dogovorih.

VIII. OSNOVE ZA OBLIKOVANJE SREDSTEV ZA RAZVOJ MATERIALNE OSNOVE DELA IN REZERV

24. člen

Sredstva za razvoj materialne osnove dela bodo delavci izločali iz čistega dohodka in jih oblikovali v skladu:

- z naravo dejavnosti delovne organizacije,
- z vlogo delovne organizacije v družbeni produkciji v skladu z osnovami planov organizacije združenega dela in družbenopolitičnih skupnosti.

25. člen

Pri razporejanju sredstev za razvoj materialne osnove dela bodo delavci ravnali tako, da bodo zagotavljali obnavljanje, povečevanje in izboljšanje materialne osnove združenega dela.

26. člen

Po enakih osnovah bodo delavci oblikovali in uporabljali sredstva rezerv, pri čemer bodo upoštevali zlasti potrebo po zagotavljanju rizikov v proizvodnji in poslovanju delovne organizacije.

IX. DELITEV SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE

27. člen

Pri določanju osnov in meril za delitve sredstev za osebne dohodke bodo delavci upoštevali zlasti naslednja načela:

- osebni dohodek delavca se določa tako, da ustreza rezultatom njegovega dela in njegovemu osebnemu prispevku, ki ga je dal s svojim živim delom in z upravljanjem in gospodarjenjem z družbenimi sredstvi kot svojim in družbenim minulim delom k povečanju dohodka delovne organizacije, v skladu z načelom delitve po delu in v sorazmerju z rastojo produktivnosti svojega dela in dela delavcev, s katerimi je združil delo in sredstva ter celotnega družbenega dela,
- poleg načela delitve po delu uporabljajo delavci v organizaciji tudi načelo solidarnosti, predvsem tako, da s sredstvi skupne porabe prispevajo h kritju določenih socialnih in drugih potreb delavcev z nižjimi osebnimi dohodki in njihovih družinskih članov.

28. člen

Delavci delovne organizacije bodo posebej opredelili v samoupravnih splošnih aktih zajamčeni osebni dohodek, ki zagotavlja materialno in socialno varnost vsakega delavca. Višina zajamčenega osebnega dohodka je odvisna od splošne stopnje produktivnosti celotnega družbenega dela in splošnih razmer v okolju, v katerem delavec zadovoljuje svoje osebne in skupne potrebe.

29. člen

Konkretne osnove in merila za delitev sredstev za osebne dohodke določajo delavci v samoupravnem splošnem aktu, pri tem pa upoštevajo osnove in merila dogovorjena s samoupravnimi sporazumi v delovni organizaciji in v drugih samoupravnih sporazumih.

X. RAZLOGI ZDRUŽEVANJA DELA IN SREDSTEV

30. člen

Uresničevanje skupnih interesov pri delu in pri pridobivanju dohodka v posameznih med seboj odvisnih delih združenega dela se kaže predvsem v:

— skupnem planiranju razvoja in odpravi neuskkljenosti, ki so ovira za celoten družbeno-ekonomski razvoj,

— povečanju dohodka in celotnega dohodka družbe na podlagi večje produktivnosti in rentabilnosti poslovanja in to:

z usklajevanjem planov proizvodnje, nabave, prodaje,

z uporabo novih dosežkov v razvoju tehnike in organizacije,

s poenoteno in usklajeno organizacijo dela,

— razširitvi in v izboljšanju materialne osnove združenega dela, ki ga dosežemo z namenskim združevanjem dela in sredstev,

— zagotavljanju višjega družbenega standarda z združevanjem sredstev skupne porabe,

— skladno z načeli vzajemnosti in solidarnosti v zagotavljanju večje možnosti za strokovno usposabljanje, prekvalifikacijo, izpopolnjevanju strokovnega znanja in delovne zmožnosti, odpravo nezaposlenosti in reševanje problemov v zvezi z manjšo delovno sposobnostjo zaradi invalidnosti, starosti ter v drugih oblikah socialnega varstva.

XI. DELOVNA RAZMERJA

Zagotovitev pogojev za zaposlitev novih delavcev

31. člen

Delavci se obvezujejo, da uporabljajo družbene sredstva v cilju razširitve poslovanja in da ustvarjajo pogoje za zaposlitev novih delavcev.

32. člen

Delavci so obvezani, da pri planiranju svojega dela najdejo možnosti za zaposlitev novih delavcev, če so potrebe.

33. člen

Pogoji za zaposlitev novih delavcev se ustvarjajo zlasti v tem, da se odpravlja neopravičeno nadurno delo in neopravičeno opravljanje del iz dejavnosti delovne organizacije z delavci, ki so v civilno-pravnem razmerju.

Delovne naloge

34. člen

Vsak delavec ima odrejeno delo v delovni organizaciji.

35. člen

Kot odrejena dela odnosno naloge se razume skup istih ali približno istih poslov in nalog v dejavnosti delovne organizacije, na katerih lahko en ali več delavcev dela istočasno v rednem delovnem času.

36. člen

Skup poslov odnosno delovnih nalog, na katerih dela en ali več delavcev, ima svoje ime, pri čemer se uporabljajo običajni izrazi.

37. člen

Vsako delo oz. delovna naloga ima svoje zahteve, ki jih mora delavec izpolnjevati, da lahko dela.

38. člen

Na vodilnih mestih, kakor tudi na delih samostojnih strokovnih delavcev, se lahko določi ena visoka strokovna sposobnost odgovarjajoče smeri oz. poklica.

39. člen

Izjemno in v upravičenih primerih se za določena dela odnosno delovne naloge, lahko predvidijo dve ali več stopenj strokovne izobrazbe.

40. člen

Delovne izkušnje kot pogoj za delo se ugotavljajo, kadar je potrebno skladno z zahtevami procesa dela, s čimer se zagotavlja tudi zaposlitev mlajših delavcev.

41. člen

Pogoji za delo odnosno delovne naloge se ugotavljajo izključno na temeljih analitične ocene.

42. člen

Delavec mora izpolnjevati predpisane pogoje za delo oz. delovne naloge.

43. člen

Delavci, ki opravljajo delo, za katero nimajo predvidene strokovne izobrazbe, morajo imeti možnost, da se v določenem roku došolajo in pridobe potrebno strokovno izobrazbo, da lahko nadaljujejo delo odnosno delovne naloge. Če ni možnosti v posameznih primerih, da bi se dopolnilno izobrazili, se mora poiskati možnost razporeditve na drugo delo.

44. člen

Dela oz. delovne naloge in pogoji za delo se določajo s posebnim samoupravnim splošnim aktom v skladu z razvojem plana delovne organizacije.

45. člen

Plan kadrov se pripravi vsako leto skladno s programom razvoja delovne organizacije.

Sklepanje delovnega razmerja

46. člen

Če se poveča obseg del ali če preneha delovno razmerje posameznemu delavcu, je treba odločiti ali se sprejmejo novi delavci.

O sprejemu novih delavcev odloča komisija za delovna razmerja na predlog poslovodnega organa.

47. člen

Odločitve o sprejemu novih delavcev se objavljajo v javnih informacijah.

48. člen

Brez javne objave se lahko sprejme novi delavec v primeru, ki ga navaja zakon ali na pod-

lagi pogodbe o štipendiranju odnosno izobraževanju in ki je po pogodbi dolžan nastopiti delo v delovni organizaciji.

49. člen

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas. V izjemnih primerih, ki jih navaja samoupravni splošni akt v skladu z zakonom, se delovno razmerje lahko sklene za določen čas.

50. člen

V primeru, da prenehajo razlogi, zaradi katerih je bil delavec sprejet na delo za določen čas, se smatra, da je delavec sklenil delovno razmerje za nedoločen čas.

51. člen

Kadar se na javno objavo prijavijo kandidati, ki izpolnjujejo potrebne pogoje, se obvezno izvede postopek odločitve izbire. Odločitev se sprejme z večino glasov.

52. člen

Izbrani delavec sklene delovno razmerje, ko podpiše izjavo, da je upoznan s tem sporazumom, drugimi samoupravnimi splošnimi akti, s katerimi se urejajo medsebojna razmerja, obveznosti in odgovornosti in s statutom delovne organizacije in da jih sprejema.

53. člen

S samoupravnim splošnim aktom se lahko določi preizkus delovne sposobnosti na odrejenih delih oz. delovnih nalogah.

54. člen

S posebnim samoupravnim splošnim aktom se določi obveznost delovne organizacije, da zaposli pripravnike skladno s dogovorom in zakonom.

55. člen

Sprejem novih delavcev poteka v skladu z družbenim dogovorom in samoupravnim sporazumom o zaposlovanju.

Razporejanje delavcev

56. člen

Vsak delavec ima pravico, da dela na delih oz. delovnih nalogah na katere je bil razporejen in proti njegovi volji ne more biti razporejen oz. premeščen na druga dela.

Delavec je lahko premeščen na druga dela proti svoji volji samo v primerih, ki so izjemo določeni v samoupravnem aktu, v skladu z zakonom.

57. člen

Pri razporejanju na druga dela se mora upoštevati, kolikor je možno, želja samega delavca in ostalih delavcev.

Delovni čas

58. člen

Tedenski delovni čas znaša 42 ur, ki se opravi v petih ali šestih delovnih dneh.

Delovni čas poteka po razporedu, določenim s samoupravnim splošnim aktom.

59. člen

Nadurno delo ni dovoljeno, razen v primerih, ki so določeni s posebnim samoupravnim splošnim aktom.

Delavskemu svetu je treba vsakih 6 mesecev poročati o opravljenih nadurah. Ta organ oceni upravičenost nadurnega dela in preveri možnost odpiranja novih del oziroma delovnih nalog in s tem v zvezi sprejem novih delavcev.

Uvedba nadurnega dela se uredi s samoupravnim splošnim aktom.

60. člen

S samoupravnim splošnim aktom se določijo dela in naloge, na katere ni mogoče razporediti

- mladine in žensk,
- nosečnic,
- invalidnih oseb.

Odmor in počitek, dopust in odsotnost

61. člen

Delavci imajo pravico do odmora, počitka, dopusta in do odsotnosti v skladu z zakonom in samoupravnim splošnim aktom.

62. člen

Pravica do odmora se ne more prikrajšati, tudi delavec se ne more odreči tej pravici.

63. člen

S samoupravnim splošnim aktom se določa pravica do odmora, počitka, dopusta in do odsotnosti ter način njihovega koriščenja.

Disciplinska in materialna odgovornost

64. člen

Delavci so vzajemno in osebno odgovorni za vestno izpolnjevanje delovnih obveznosti.

Delavec odgovarja za kršitve delovnih obveznosti, za nespoštovanje odločitev sprejetih v delovni organizaciji in za vse druge kršitve delovne discipline, če jih stori po svoji krivdi.

Zato odgovarja disciplinsko in tudi materialno, če povzroči delovni organizaciji škodo name-noma ali iz hude malomarnosti in je ta škoda povzročena pri opravljanju del in nalog.

S samoupravnim splošnim aktom se določijo kršitve delovnih dolžnosti.

65. člen

S samoupravnim splošnim aktom se morajo določiti tudi hujše kršitve delovnih obveznosti, ker le pri kršitvah le-teh se sme izreči hujši ukrep t. j. denarna kazen in pa prenehanje delovnega razmerja.

Hujše kršitve se zlasti določijo vinjenost na delovnem mestu, prinašanje alkoholnih pijač na delovna mesta, kršitev varnostnih predpisov, kršitev požarnih predpisov, neredno in nepravčasno izvrševanje del. oz. nalog, ki se nanašajo na splošno ljudsko obrambo, družbeno samozščito, civilno zaščito, kršitev poslovne, vojaške tajne.

Varstvo pri delu

66. člen

Delavci imajo pravico do popolne varnosti pri delu kot tudi obveznost, da podzamejo in sprovedejo odgovarjajoče ukrepe za varstvo delavca.

Neupoštevanje varstvenih predpisov in človekovega okolja predstavlja težjo kršitev discipline.

67. člen

S posebnim samoupravnim splošnim aktom se podrobneje določajo pravice in obveznosti glede varstva pri delu in varstva človekovega okolja ter odgovornosti za neizpolnjevanje predpisanih obveznosti.

68. člen

Delavci so dolžni, da v največji meri zagotovijo posebno varstvo pri delu in v zvezi z delom mlajšim in starejšim delavcem, invalidom dela in drugim invalidnim osebam.

Delitev sredstev za osebne dohodke

69. člen

Pri določanju osnov in meril za delitev sredstev za osebne dohodke je treba upoštevati pravilo, da edino rezultati dela vplivajo na udeležbo pri delitvi sredstev za osebne dohodke.

70. člen

Osebnostne kvalifikacije, delovne izkušnje in druge osebne lastnosti predstavljajo podlago za delo pri določenih poslih (delih) odnosno delovnih nalogah, in samo na tej osnovi se uveljavlja pravica na povečano udeležbo pri delitvi sredstev za osebne dohodke.

71. člen

Delavcem z zmanjšano delovno sposobnostjo in starejšim delavcem, ki ne morejo ustvarjati takšen prispevek, kot so ga dosegli v preteklem času, se zagotavlja posebno nadomestilo v skladu s samoupravnim splošnim aktom.

72. člen

Vsak delavec ima pravico do obračuna osebnega dohodka, ki se mu mora dati v pisni obliki ob izplačilu akontacije osebnega dohodka pa tudi ob končni delitvi.

Delitev sredstev skupne porabe

73. člen

Sredstva skupne porabe se lahko koristijo za neposredno porabo in za investicijsko vlaganje v objekte in naprave skupne porabe s katerimi se krijejo potrebe po stanovanjih, prehrani, počitku, rekreaciji, kulturi, iznajditeljstvu in druge potrebe skupne porabe.

74. člen

Delavci se lahko odločijo oz. dogovorijo, da v večji meri namenijo sredstva skupne porabe za financiranje stanovanjske izgradnje ali za dajanje kreditov za stanovanjsko izgradnjo, dokler se ne zagotovijo stanovanja za delavce.

75. člen

O koriščenju sredstev skupne porabe se sprejme poseben samoupravni sporazum.

76. člen

Delovno razmerje preneha delavcu samo izjemno v primerih, ki jih določa zakon.

77. člen

Delavci z izpolnjevanjem svojih delovnih in drugih obveznosti izboljšujejo svoj položaj v združenem delu in preprečujejo možnosti, ki bi lahko dovedle do prenehanja delovnega razmerja.

78. člen

V primeru, ko delavec na svojo željo preneha z delom oz. želi prenehati, je dolžan, da pravočasno obvesti o tem ostale delavce zaradi preprečitve posledic, ki bi zaradi nenadnega prenehanja njegovega dela lahko nastopile.

79. člen

S posebnim samoupravnim splošnim aktom se podrobneje določa način postopka prenehanja delovnega razmerja, skladno z zakonom kot tudi pravica delavca na osnovi minulega dela po prenehanju delovnega razmerja.

XII. UVELJAVLJANJE SAMOUPRAVLJANJA

Pravica in obveznost samoupravljanja

80. člen

Vsak delavec ima pravico do samoupravljanja na zborih delavcev, na referendumu ali pri drugih oblikah osebnega izjavljanja kot tudi preko delegatov, katere delavci skupno volijo. Pravica do samoupravljanja je tudi pravica delavca, da uveljavlja samoupravno kontrolo. Noben delavec se ne more odreči teh samoupravnih pravic.

81. člen

Pravica do samoupravljanja predstavlja istočasno tudi obveznost delavcev, da skupno ali posamezno sodelujejo pri vseh oblikah uveljavljanja te pravice in da s svojim ponašanjem in zavzemanjem doprinašajo k uspehu delovne organizacije.

Delavca, ki ne izpolnjuje samoupravljalških obvez je treba opozarjati na to.

Osebnostno izjavljanje

82. člen

Delavci se izjavljajo osebno o najvažnejših vprašanjih, ki zadevajo delovno organizacijo na zborih, referendumu ali s podpisovanjem izjav.

Na zborih odločajo delavci o vprašanjih, ki so določena v statutu.

83. člen

O vseh aktih, ki jih sprejema delavski svet oz. o katerih se odloča na referendumu ali s podpi-

sovanjem pisemenih izjav, se delavci predhodno izjavljajo (dajejo delavci predhodno svoje mnenje) na zboru. Na zboru razpravljajo delavci o poročilih o poslovanju, kot tudi o poročilih delavskega sveta, organa samoupravne delavske kontrole, izvršilnih in poslovodnih organov. Na zboru delavcev se določajo stališča in smernice za delegate delovne organizacije.

84. člen

Odločitve, ki jih sprejemajo delavci na zboru kot tudi stališča in smernice, katere ugotavljajo, so obvezne, če se za njih odloči večina delavcev.

85. člen

Na referendumu odločajo delavci o vprašanjih, ki so odrejena z zakonom ali statutom.

Postopek pri izvedbi referendumu se določa v statutu.

86. člen

Predlogi o katerih se delavci izjavljajo, jim morajo biti pravočasno dostavljeni. Zbor delavcev se mora razpisati najmanj tri, referendum pa najmanj 15 dni pred dnem, ko je razpisan.

Istočasno z vabilom je treba delavcem dati predloge sklepov o katerih bodo odločali.

87. člen

Vsak delavec, ki je oviran oz. mu je prepreno, da sodeluje na zborih ali pri referendumu, ima pravico, da se v takih opravičenih primerih izjavlja v pismeni obliki. Izjava, dana v pismeni obliki za predlog odločitve, ki se obravnava na zboru, se upošteva, če je na zboru za tak predlog glasovala večina skupnega števila delavcev: izjava dana v pismeni obliki, ki se sprejema na referendumu se upošteva v vsakem primeru. Tako dane izjave (glasovi) veljajo, če so bili dani v zaprti kuverti in če so oddani pred samim zborom oziroma najkasneje tistega dne, ko se prične referendum.

88. člen

O predlogih, ki se sprejemajo na zborih, referendumu, imajo pravico glasovati vsi delavci v delovnem razmerju ne glede na to, ali so na dopustu, bolezenskem dopustu, strokovnem izpopolnjevanju ali so odsotni iz drugih razlogov, zaradi katerih jim ni prenehalo delovno razmerje, razen delavcev, ki so na odslužitvi vojaškega roka ali so na prestajanju kazni zavora.

89. člen

Vsak delavec, ki je dlje časa odsoten iz razlogov po prejšnjem členu, mora obvestiti delovno organizacijo o svojem prebivališču, da se mu lahko pravočasno vročijo obvestila o času sklica zbora, referendumu, skupaj z materiali.

90. člen

Delavec lahko ob predlaganju sprejema odločitev ali ob poročilih, ki se razpravljajo na zboru zavzamejo svoja stališča in ta stališča lahko v pismeni obliki izroče predsedniku zbora, ki je dolžan, da jih prečita na zboru.

91. člen

Rezultate glasovanja na zboru ugotavlja predsednik neposredno, po glasovanju na referendumu pa posebna komisija. Rezultati se sporoče takoj vsem delavcem.

Izjavljanje preko delegatov

92. člen

Delegati, katere volijo delavci, so dolžni, da spoštujejo dana navodila in zavzeta stališča.

93. člen

Odločitve, katere delegati na delavskem svetu sprejemajo v nasprotju z izrečenimi stališči večine delavcev, se ne upošteva in delavci sami sprejemajo odgovarjajoče odločitve. Odločitve katere delegati na delavskem svetu sprejemajo v nasprotju z danimi smernicami delavcev, delavci preverjajo in pokličejo delegate na odgovornost in jih lahko tudi odpokličejo.

94. člen

Delegati so dolžni, da delavce pravočasno obveščajo o vprašanjih o katerih bodo razpravljali kot tudi o odločitvah, katere so bile sprejete.

95. člen

V primeru, da delavci v poedinih primerih ne zavzemajo svojih stališč in ne določijo smernic, so delegati dolžni, da glasujejo v skladu s splošnimi koristmi delovne organizacije.

96. člen

V statutu se določi sestav delavskega sveta in način izbire delegatov v delavski svet.

Samoupravna delavska kontrola

97. člen

Delavci se zavzemajo, da bodo vse sklepe in odločitve, katere v samoupravnem postopku sprejemajo, vestno izvrševali in da bodo vsi kontrolirali njihovo izvajanje kot tudi odnos do dela vsakega delavca, delegata, poslovodnih organov in služb.

98. člen

1. Zaradi uspešnosti samoupravne delavske kontrole se ustanavlja poseben organ, ki ga izvolijo delavci neposredno. Ta organ mora delavcem tudi poročati o ugotovitvah in raznih raziskavah in posluje po posebnem pravilniku oz. poslovniku.

2. Pri uveljavljanju samoupravne delavske kontrole je treba, da se ji dostavijo na zahtevo razna obvestila, ji omogoči vpogled v spise in zapisnike, razen v spise, ki so označeni kot tajnost.

XIII. POSLOVODNI ORGANI

99. člen

Vodstvo delovne organizacije poverjajo delavci delavcu, ki ga izvolijo na podlagi razpisa za dobo štirih let. Poslovodni organ mora upoštevati vse sprejete akte in odločitve. Poslovodnemu organu je treba omogočiti uveljavljanje vseh pravic, ki mu gredo po zakonu, samoupravnih splošnih aktih, od njega pa delavci zahtevajo izpolnjevanje vseh obveznosti in odgovornosti.

Delavec na položaju poslovodnega organa združuje delo z ostalimi delavci in je z njimi enakopraven.

Način izvolitve poslovodnega organa vsebuje poseben samoupravni akt.

IVX. SAMOUPRAVNI SPLOŠNI AKTI

100. člen

Delavci urejajo s statutom in drugimi samoupravnimi splošnimi akti svoja razmerja v delovni organizaciji.

101. člen

Ta samoupravni sporazum je temelj vsem drugim samoupravnim splošnim aktom, s katerimi se urejajo samoupravna razmerja v delovni organizaciji.

102. člen

Samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev se sprejme na način, ki je določen v zakonu.

Posebna komisija, ki jo imenuje delavski svet pripravi načrt, ki se da vsem delavcem.

Organizira se razprava na zboru delavcev o tem samoupravnem sporazumu in ugotavljajo stališča dana na vsebino osnutka.

Na podlagi sprejetih stališč določa delavski svet predlog samoupravnega sporazuma, ki se da vsem delavcem in se nato razpiše referendum zaradi izjavljanja.

103. člen

Po sprejetju na referendumu vsak delavec svobodno odloča o podpisovanju samoupravnega sporazuma o združevanju dela in na ta način združuje delo v delovni organizaciji, v roku 8 dni po sprejetju na referendumu ga morajo delavci podpisati.

Delavci, ki so odsotni, podpisujejo samoupravni sporazum v roku 3 dni po vrnitvi na delo.

Delavcu, ki ne podpiše sporazuma preneha delovno razmerje v času odpovednega roka.

Delavcu je treba ob priložnosti podpisovanja sporazuma razjasniti posledice, ki ga zadenejo, če sporazuma ne podpiše.

104. člen

Statut in drugi samoupravni splošni akti se sprejemajo na način, ki je določen v zakonu oz. statutu.

105. člen

Samoupravni splošni akti se objavljajo na oglasni deski (v Litijskem predilcu). Veljati pa pričnejo v 8 dneh po objavi, kolikor ni s samoupravnim splošnim aktom predpisano, da pričnejo veljati po tem roku.

XV. UVELJAVLJANJE IN VARSTVO MEDSEBOJNIH PRAVIC, OBVEZNOSTI IN ODGOVORNOSTI

106. člen

O pravicah in obveznostih odloča komisija, ki jo imenuje delavski svet.

107. člen

O pravicah in obveznostih delavcev se odloča po predlogu pooblaščenega organa, predlogu drugih delavcev in na zahtevo samega delavca.

108. člen

Odločba o pravicah in obveznostih delavcev se sprejme z večino glasov skupnega števila članov organa pristojnega za odločanje.

109. člen

Delavec o čigar pravici oz. obveznosti se odloča ima pravico, da je navzoč na sestanku pristojne komisije oz. na seji delavskega sveta.

Preden se odloča o pravici delavca na njegovo zahtevo je treba dobiti mišljenje sindikalne organizacije, ki ga dostavi kadrovska služba delavskemu svetu.

110. člen

Delavec o katerega pravici oz. obveznosti se razpravlja in odloča, ne sodeluje pri glasovanju kot tudi ne delavci, s katerimi je v bližnjem sorodstvu oz. v takšnem razmerju zaradi katerega bi se lahko pričakovalo, da glasuje proti zahtevi delavca.

Če nastopi tak primer, je treba izločiti prizadetega člana in se šele nato glasuje o pravici oz. obveznosti delavca.

111. člen

O odgovornosti delavca odloča disciplinska komisija, ki se sestavi na način predpisan s posebnim samoupravnim sporazumom.

112. člen

V delovni organizaciji je treba nuditi pomoč delavcem pri uveljavljanju njihovih pravic.

Delavec, določen da daje pomoč drugim delavcem lahko stori to sam, ne da bi se za to nanj obrnil delavec.

Odklonitev pomoči delavca, ki jo je dolžan dati, predstavlja kršitev delovne obveznosti.

113. člen

S posebnim samoupravnim splošnim aktom se urejajo vprašanja v zvezi z uveljavljanjem in varstvom pravic in obveznosti delavca.

XVI. PREHODNE DOLOČBE

114. člen

Dopolnitve tega sporazuma se sprejemajo po enakem postopku kot sam sporazum.

115. člen

Sporazum objavi volilna komisija, ko ugotovi, da je bil sprejet z referendumom.

116. člen

Osnovna organizacija sindikata obravnava osnutek sporazuma preden se izvrši referendum, in ga podpiše predstavnik. Če pa sindikalna organizacija odkloni podpis, se sporazum uporablja, pravico pa ima sindikalna organizacija pričeti spor pred ustavnim sodiščem.

117. člen

Ta samoupravni sporazum prične veljati v 8 dneh po objavi in se od tega dne tudi uporablja.

Litija, 24. 8. 1977

Predsednik DS:

Vojko Bizjak

Predsednik konference sindikata:

Pavle Koprivnikar, dipl. inž.

Predsednik volilne komisije:

KAZALO

	Stran
I. TEMELJNE DOLOČBE	17
Poslovna politika	17
II. STATUSNE DOLOČBE	18
Registracija	18
Dejavnost delovne organizacije	19
Varnostna, protipožarna in varnostna	19
III. NOTRANJA ORGANIZACIJA	20
IV. SAMOUPRAVLJANJE	20
OSNUTEK	21
1. Poprejšnja obnova	22
2. Dajanje pisarnih izjav	22
3. Odločanja delavcev z referendumom	22
statuta delovne organizacije	23
Predilnice Litija v Litiji p. o.	24
4. Delavski svet	25
a) Območje	25
b) Konstituiranje	25
c) Sedež	25
d) Delovna mesta	26
e) Odpošilic članov delavskega sveta	26
f) Izvršilni organi delavskega sveta	26
Izvršilni odbor	26
Odbor za delovna razmerja	27
Odbor za strokovnanjska vprašanja	27
Odbor za ljudsko obrambo in	27
družbeno varnost	27
Stab za civilno zaščito	27
Komisije delavskega sveta	28
V. DELEGACIJE DELAVCEV DELOVNE ORGANIZACIJE	28
VI. SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA	29
VII. DISCIPLINSKA KOMISIJA	29
VIII. PRAVICE IN OBVEZNOSTI SINDIKATA	30
IX. ODGOVORNOST ZA OPRAVLJANJE SAMOUPRAVLJALSKE FUNKCIJE IN DELOVNIH NALOG	30
X. POSLOVODNI ORGAN	31
XI. STROKOVNI KOLEGIJ	33
XII. UPORABNA SREDSTEV IN RAZPOLAGANJE Z NJIMI	33
	35

KAZALO

	Stran
I. TEMELJNE DOLOČBE	17
Poslovna politika	17
II. STATUSNE DOLOČBE	18
Registracija	18
Dejavnost delovne organizacije	19
Zastopanje, predstavljanje in podpisovanje	19
III. NOTRANJA ORGANIZACIJA	20
IV. SAMOUPRAVLJANJE	20
1. Poprejšnja obravnava	21
2. Dajanje pismenih izjav	22
3. Odločanje delavcev z referendumom	22
4. Zbor delavcev	22
5. Zbor delavcev delovne enote (skupine)	23
6. Delavski svet	23
a) Kandidiranje delegatov v delavski svet	24
b) Glasovanje	25
c) Konstituiranje	25
č) Seje	25
d) Odločanje	25
e) Odpoklic članov delavskega sveta	26
f) Izvršilni organi delavskega sveta	26
Izvršilni odbor	26
Odbor za delovna razmerja	27
Odbor za stanovanjska vprašanja	27
Odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito	27
Štab za civilno zaščito	27
Komisije delavskega sveta	28
V. DELEGACIJE DELAVCEV DELOVNE ORGANIZACIJE	28
VI. SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA	29
VII. DISCIPLINSKA KOMISIJA	29
VIII. PRAVICE IN OBVEZNOSTI SINDIKATA	30
IX. ODGOVORNOST ZA OPRAVLJANJE SAMOUPRAVLJALSKE FUNKCIJE IN DELOVNIH NALOG	30
X. POSLOVODNI ORGAN	31
XI. STROKOVNI KOLEGIJ	33
XII. UPORABA SREDSTEV IN RAZPOLAGANJE Z NJIMI	33

XIII.	LJUDSKA OBRAMBA, DRUŽBENA SAMOZAŠČITA, POSLOVNA TAJNOST	35
	1. Splošna ljudska obramba	35
	2. Družbena samozaščita	36
	3. Narodna zaščita	37
	4. Civilna zaščita	38
	5. Poslovna tajnost	38
XIV.	STATUT, SAMOUPRAVNI SPLOŠNI AKTI, SKLEPI IN ZAPISNIKI ORGANOV	38
XV.	OBVEŠČANJE	40
XVI.	PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE	40
17	TEMELJNE DOLOČBE	I.
18	Poslovna politika	
18	STATUSNE DOLOČBE	II.
18	Registracija	
19	Dejavnost delovne organizacije	
19	Zastopanje, predstavljanje in podpisovanje	
20	NOTRANJA ORGANIZACIJA	III.
20	SAMOUPRAVLJANJE	IV.
21	1. Poprejšnja opravila	
22	2. Dajanje pismenih izjav	
22	3. Odbojanje delavcev s referendumom	
22	4. Zbor delavcev	
23	5. Zbor delavcev delovne enote (skupine)	
23	6. Delavski svet	
24	a) Kandidiranje delegatov v delavski svet	
25	b) Glasovanje	
25	c) Konstituiranje	
25	č) Seje	
25	d) Odbojanje	
26	e) Odbolje članov delavskega sveta	
26	f) Izvišnji organi delavskega sveta	
26	Izvišnji odbor	
27	Odbor za delovna razmerja	
27	Odbor za stanovanjska vprašanja	
27	Odbor za ljudsko obrambo in	
27	družbeno samozastopanje	
27	štab za civilno zaščito	
28	Komisije delavskega sveta	
28	DELGACIJE DELAVCEV DELOVNE ORGANIZACIJE	V.
29	SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA	VI.
29	DISCIPLINSKA KOMISIJA	VII.
30	PRAVICE IN OBVEZNOSTI SINDIKATA	VIII.
30	ODGOVORNOST ZA OPRAVLJANJE SAMOUPRAVLJALSKE FUNKCIJE IN DELOVNI NALOGE	IX.
31	POSLOVNI ORGAN	X.
33	STROKOVNI KOLEGIJ	XI.
33	UPORABA SREDSTEV IN RAZPOLAGANJE Z NJIMI	XII.

Na podlagi 337. in 11. člena zakona o združenem delu so delavci delovne organizacije Predilnice Litija v Litiji p. o. na predlog delavskega sveta delovne organizacije na referendumu dne sprejeli

STATUT

delovne organizacije Predilnice Litija v Litiji p. o.

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

Delovni ljudje združeni v Predilnici Litija v Litiji, ki je organizacija združenega dela, v kateri svobodno združujejo svoje delo z združenimi sredstvi ter s tem razširjajo osnove lastnega in družbenega dela ter tako zadovoljujejo lastne in družbene interese, opredeljujejo v statutu naslednje cilje svoje organizacije:

— dvig življenjske ravni svojih članov z razširjanjem materialne osnove gospodarjenja in s stalnim večanjem učinkovitosti in uspešnosti delovanja, s tem pa sredstev delovne organizacije in ravni osebnih dohodkov,

— modernizirati tehnologijo in slediti tehničnemu razvoju, da bi se čim uspešneje vključevali v delitev in menjavo dela, tako doma kot v mednarodnih razmerjih,

— doseči čim uspešnejše proizvodne cene, da bi z njimi utrdili svoj položaj na domačem in tujem trgu,

— izboljšati kadrovske strukture, delovne pogoje in skrb za življenjsko raven članov delovne skupnosti ter uresničevati načela delitve po delu,

— zagotoviti ustrezno raven osebnega in družbenega standarda svojih članov z ustrezno gradnjo stanovanj, varstvenih, rekreacijskih in socialnih institucij bodisi samostojno, bodisi v povezavi z drugimi organizacijami združenega dela ali z družbenopolitično skupnostjo,

— zagotavljati stalen sistem izobraževanja, ki naj omogoči vsem članom ustrezno napredovanje ter zagotavljanje socialne varnosti,

— uresničevati humane medsebojne odnose, ki temelje na neodtujljivi pravici do samoupravljanja.

2. člen

Člani delovne organizacije imajo ne glede na položaj pravice in dolžnosti, ki so opredeljene z njihovo udeležbo pri doseganju delovnih uspehov delovne organizacije.

Pravice in dolžnosti članov delovne organizacije so določene v tem statutu, splošnih aktih delovne organizacije, v programih in načrtih. Temeljne pravice in dolžnosti so zlasti naslednje:

— da upravljajo delovno organizacijo neposredno ali po organih upravljanja, ki jih sami volijo,

— da organizirajo proizvodno in drugo dejavnost, skrbijo za razvoj delovne organizacije in določajo načrte ter programe za njeno delo in razvoj,

— da odločajo o poslovanju,

— da odločajo o uporabi družbenih sredstev in o razpolaganju z njimi ter jih gospodarsko smotrno uporabljajo, da se doseže čimvečji učinek za delovno organizacijo in družbeno skupnost,

— da razporejajo dohodek delovne organizacije in zagotavljajo razvoj materialne osnove svojega dela, da delijo dohodek med delovne ljudi, da izpolnjujejo obveznosti do družbene skupnosti in pogodbenih strank,

— da odločajo o pravicah iz medsebojnih razmerij v združenem delu, o zadevah, ki imajo skupen pomen, da zagotavljajo notranjo kontrolo in javnost dela,

— da urejajo in izboljšujejo pogoje za svoje delo ter organizirajo varstvo pri delu in počitek, zagotavljajo pogoje za svoje izobraževanje ter za zvišanje osebnega in družbenega standarda,

— da so odgovorni za delo, ki jim je zaupano na delovnem mestu ali kot člani samoupravnih in izvršilnih organov ter vestno in strokovno izpolnjujejo zaupane jim naloge,

— da varujejo poslovne tajnosti delovne organizacije,

— da organizirajo in uresničujejo ljudsko obrambo in družbeno samozaščito ter ustavno ureditev,

— da ravnajo z osnovnimi in drugimi sredstvi kot dobri gospodarji in skrbijo za njihovo ravanje in zavarovanje,

— da so informirani o vseh temeljnih vprašanjih delovne organizacije, kar jim omogoča uveljavljanje njihovih pravic in dolžnosti.

Poslovna politika

3. člen

Poslovna politika je način in metoda doseganja ciljev. Načela poslovne politike se ravnajo

po vsakokratnih ciljih in situaciji. Določajo jih organi samoupravljanja na predlog strokovnih služb. S tem statutom zlasti uveljavljamo tale načela:

Organizacija samoupravljanja in s tem povezanega gospodarjenja, poslovanja in delitve dela, kakor tudi poslovne in delovne metode se ravnajo po splošnih načelih ekonomičnosti, da se doseže čimvečji dohodek in drugi cilji, ki so bili vnaprej določeni. Pri tem mora samoupravni sistem delovne organizacije omogočiti:

a) sodelovanje članov delovne organizacije pri določanju ciljev, normativnem urejanju odnosov in odločanju o zadevah, ki so pomembne za delovno organizacijo kot celoto ali njen posamezni del, za njene programe in načrte, spremljanje rezultatov in kontrolo,

b) racionalno uresničevanje samoupravnih odločitev v mejah gospodarskih načrtov in decentraliziranega odločanja o operativnem izvajanju sprejetih nalog,

c) urejanje organizacije delitve dela iz vidika največje ekonomičnosti porabe delovnega časa in sredstev proizvodnje pa tudi skrb za dobre delovne pogoje in varnost pri delu.

4. člen

Delovna organizacija je sestavni del ožjih in širših družbenopolitičnih skupnosti, sodeluje v njihovem delovanju in krepitvi s tem, da prispeva za njihove potrebe na podlagi enotnih pogojev.

5. člen

Delovna organizacija lahko svoja sredstva ali njihov del združi z drugo organizacijo združenega dela z namenom, da bi povečala poslovni uspeh in da bi obe uresničili skupne poslovne cilje.

Delovna organizacija lahko sklepa tudi druge oblike sporazumov o sodelovanju, o načinih in pogojih, ki so podlaga za medsebojno sodelovanje, ugotavljanje in delitev dohodka.

Medsebojni odnosi se uredijo v sporazumih oziroma pogodbah v obliki, ki je veljavna, ko jo odobri pristojni organ.

6. člen

S tem statutom urejajo delavci delovne organizacije zlasti naslednja vprašanja:

— o imenu, sedežu in dejavnosti temeljne organizacije;

— o sestavi, volitvah oziroma imenovanju, odpoklicu oziroma razrešitvi in pristojnostih delavskega sveta, njihovih izvršilnih organov in poslovodnega organa ter o njihovi odgovornosti;

— o vprašanjih, o katerih se delavci osebno izjavljajo, in o načinu osebnega izjavljanja in odločanja;

— o obveznostih samoupravnih in drugih organov do sindikata;

— o načinu volitev in odpoklica delegacij delegatov v delovni organizaciji ter o njihovih pravicah in dolžnostih in odgovornostih;

— o zastopanju in predstavljanju delovne organizacije;

— o uporabi produkcijskih sredstev in drugih sredstev ter o razpolaganju z njimi;

— o sestavljanju in sprejemanju planov;

— o uresničevanju samoupravne delavske kontrole in organu samoupravne delavske kontrole;

— o vsebini, načinu in rokih obveščanja delavcev;

— o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti;

— o poslovni tajnosti;

— o vsebini in hrambi zapisnikov o sklepih delavcev in kolegijskih organov;

— o načinu sprejemanja, spreminjanja in dopolnjevanja statuta ter o sprejemanju drugih samoupravnih splošnih aktov;

7. člen

Posamezna vprašanja, ki jih ureja ta statut, se lahko natančneje urejajo tudi z drugimi samoupravnimi splošnimi akti delovne organizacije (sporazumi, pravilniki, poslovniki ipd.).

Samoupravni splošni akti iz prvega odstavka tega člena morajo biti v skladu s tem statutom.

8. člen

Delovna organizacija Predilnica Litija v Litiji je nosilec pravic obveznosti in odgovornosti, ki jih predpisuje zakon.

II. STATUSNE DOLOČBE

Registracija

9. člen

Delovna organizacija Predilnica Litija v Litiji je pričela z delovanjem leta 1886 kot solo predilnica. Tedaj je imela 3250 vreten. Leta 1896 je dobila še manjšo tkalnico. Bila je to privatna družba, leta 1909 se je združila s Predilnico in tkalnico Gorica in tri leta kasneje še s Preboldom. S Preboldom je ostala združena do leta 1945. Po osvoboditvi je bila ustanovljena nova delovna organizacija v socialistični ureditvi države in sicer z odlokom bivše Vlade FLRJ, št. 462 z dne 23. 10. 1946.

V predilnici so predli prejo iz bombaža. Sele leta 1940 se je pričelo izdelovanje preje iz mešanice bombaža in staničnega vlakna, pretežno iz bombaža.

Po osvoboditvi se je jačala poraba staničnega vlakna. Leta 1964 pa se je pričela uporaba kemičnih-sintetičnih vlaken, ki se stalno povečuje.

10. člen

Naslov — firma delovne organizacije: Predilnica Litija v Litiji p.o., njen sedež je Litija, Predilniška ulica 15.

11. člen

Zaščitni znak delovne organizacije je polje z obliko ozemlja SFRJ, v levem gornjem delu ozemlja, ki predstavlja ozemlje SRS, je pajek, od katerega izhaja pajkova mreža na vse ozemlje SFRJ. Izven ozemlja oz. pajkove mreže je spodaj levo na praznem polju peterokraka zvezda. Na pajkovem trupu so črke PL in L. Uporablja se na pisemskih papirjih, fakturah in etiketah na embalaži oziroma izdelkih.

12. člen

Začetna oz. skrajšana označba Predilnice Litija v Litiji sta črki PL, ki se uporabljata za oznako na inventarju, prodajnih artiklih in podobno.

13. člen

Delovna organizacija je bila registrirana pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Ljubljani pod Rg I 146 z dne 22. 4. 1955.

Po novih predpisih — Uredbe o vpisih v sodni register organizacij združenega dela, pod reg. vl. št. 72/00 dne 10. 4. 1974.

Dejavnost delovne organizacije

14. člen

Glavna dejavnost:

Proizvodnja:

1. bombažne, česane in kardirane preje,
2. vseh vrst preje v mešanica bombaza z umetnimi in staničnimi vlakni,
3. stanične preje in sintetične preje in sukanca bombažnega tipa,
4. atestiranje tekstilnih surovin (bombaž, sintetika, viskoza) in preje ter sukanca iz omenjenih surovin.

Stranske dejavnosti:

1. opravljanje gostinskih uslug

a) nudenje strežbe s toplimi in mrzlimi jedili za člane kolektiva v prostorih menze in v ostalih obratih delovne organizacije,

b) točenje brezalkoholnih pijač v obratu menze, alkoholnih pijač pa le v primerih prireditev, zborovanj izjemno in sicer praviloma v drugih prostorih izven delovne organizacije.

Strežba z brezalkoholnimi pijačami po obratih za člane kolektiva,

c) prodaja tobačnih izdelkov v bifeju menze.

2. A. opravljanje gostinskih uslug in prenočitvenih uslug članom kolektiva in najožjim svojem, članom kolektiva in njihovim najožjim sorodnikom organizacij, s katerimi je sklenjena pogodba o kooperantskem sodelovanju v Počitniški skupnosti in drugim osebam, kolikor so proste kapacitete v Počitniškem domu Novigrad.

Gostinske usluge obsegajo:

- a) nudenje toplih in hladnih jedil
- b) dajanje prenočišča gostom
- c) točenje alkoholnih in brezalkoholnih pijač vseh vrst
- d) prodaja tobačnih izdelkov, razglednic, galanterijskih izdelkov in drugih predmetov v mejah gostinske dejavnosti.

B. Nudenje prenočišča v planinski koči na Veliki planini za člane kolektiva in ostale, kolikor so proste kapacitete.

15. člen

Stransko dejavnost pod 1. opravlja gostinsko storitvena enota Obrat družbene prehrane s sedežem v Litiji.

Stransko dejavnost pod 2. A. pa opravlja gostinsko storitvena enota Počitniški dom v Novigradu s sedežem v Litiji.

Obe enoti sta namenjeni družbenemu standardu. Imovinsko in pravno navzven odgovarja

za njune obveznosti delovna organizacija kot celota.

Vsaka enota ima svojega upravnika, ki ga imenuje DS delovne organizacije. Statut in splošni akti veljajo za obe enoti. Poleg tega ima še vsaka enota svoj pravilnik o poslovanju, kjer so urejeni pogoji poslovanja. Obrat družbene prehrane in počitniški dom imata petčlansko komisijo za letovanje v počitniških domovih in družbeno prehrano, kot pomožni organ DS, katere pristojnosti so urejene v pravilniku.

16. člen

Delovna organizacija opravlja finančno poslovanje prek svojega žiro računa vključno s poslovnima enotama.

Zastopanje, predstavljanje in podpisovanje

17. člen

Delovno organizacijo zastopa in predstavlja ter podpisuje glavni direktor.

Glavni direktor je pooblaščen, da sklepa pogodbe o prodaji gotovih izdelkov in storitev neomejeno.

Glavni direktor je pooblaščen za sklepanje pogodb o nakupu in prodaji osnovnih sredstev in sredstev skupne porabe do zneska din. Preko tega zneska pa samo na podlagi odločitve delavskega sveta.

Glavni direktor lahko pooblasti druge osebe za zastopanje v določenih zadevah in sicer v mejah svojih pooblastil.

Poleg glavnega direktorja so za zastopanje pooblaščeni:

1. pomočnik glavnega direktorja
2. direktor kadrovske-spološnega sektorja
3. direktor finančnega sektorja
4. direktor komercialnega sektorja
5. direktor proizvodnega sektorja
6. direktor tehničnega sektorja
7. direktor sektorja vzdrževanja

vsak v mejah poslov, ki jih opravlja, za sklepanje pogodb pa v mejah določenih za glavnega direktorja.

18. člen

Med začasno odsotnostjo glavnega direktorja nadomešča tega pomočnik glavnega direktorja, v odsotnosti tega direktor kadrovske-spološnega sektorja, v odsotnosti tega pa direktor proizvodnega sektorja, ki nastopajo kot namestniki z vsemi pravicami in obveznostmi glavnega direktorja, kolikor ni delokrog namestnika omejen s sklepom DS oz. pooblastilom glavnega direktorja. (Če traja odsotnost glavnega direktorja več kot 2 meseca, postavi delavski svet brez razpisa vršilca dolžnosti.)

19. člen

Delovno organizacijo podpisujejo delavci, ki so pooblaščeni za zastopanje, vsak v mejah pooblastil in poslov, ki jih opravljajo.

V odnosih z bankami in službo družbenega knjigovodstva, podpisujeta delovno organizacijo glavni direktor in direktor finančnega sektorja skupaj, v njegovi odsotnosti pa pooblaščeni delavec v finančnem sektorju.

20. člen

Za delovno organizacijo se podpis opravi tako, da se pod odtisom štampljke, ki ima pravokotno obliko in v kateri je napis Predilnica Litija v Litiji p. o., podpiše glavni direktor ali oseba, ki ga nadomestuje s tem, da stavi pred svoj podpis glavni direktor oz. namestnik.

21. člen

Glavni direktor s posebno odredbo predpiše natančnejša določila o izmerah štampljk, žiga, o uporabi in čuvanju teh.

22. člen

Pooblastila za zastopstvo pred organi in druga pooblastila, kolikor jih glavni direktor sam ne opravi, podpiše glavni direktor, za glavnega direktorja pa predsednik izvršilnega odbora, kolikor ni s predpisom drugače določeno.

III. NOTRANJA ORGANIZACIJA

23. člen

Sprejemanje osnovne organizacijske strukture delovne organizacije in njeno spreminjanje spada v pristojnost delavskega sveta, ki mora pri tem upoštevati mnenja članov delovne organizacije.

Osnovno organizacijsko strukturo delovne organizacije je mogoče spremeniti, če se ustanovi nova služba ali proizvodna enota, ali če se z novo organizacijsko strukturo lahko predvidijo boljši rezultati v kateremkoli pogledu.

24. člen

Na podlagi zahtev posebnosti in potreb tehnološkega procesa, ekonomičnosti poslovanja ter zaključenim delovnim procesom, je delo organizirano v delih delovnega procesa — delovnih enotah (prejšnje skupine):

I. Predpredilnica, mikalnica, čistilnica, čistilnica odpadkov, česalnica,

II. Predilnica bombaža in sintetike,

III. Sukalnica, previjalnica, dvojlilnica, vlagalnica, prebiranje cevki,

IV. Mehanična delavnica, mizarska delavnica, elektroobrat, kotlarna, gradbena skupina, remont, čistilna kolona, valjčkarna, remont klima naprav,

V. Skupne službe (kadrovske splošni sektor, finančni sektor z birojem za ekonomske analize in planiranje, komercialni sektor, tehnični sektor z laboratorijem). V kadrovske splošni sektor so vključeni tudi vratarji, čuvaji, gasilci, telefonist, kurirska služba in snažilke. V komercialni sektor pa transportni delavci,

VI. Obrat družbene prehrane in Počitniški dom.

25. člen

Podrobnejša organizacija in naloge so izpeljane na podlagi funkcij strokovnih služb in sektorjev:

1. **TEHNIČNI SEKTOR** združuje vsa dela in naloge, katerih skupno obeležje je ustvarjanje tehničnih pogojev za proizvodnjo, programiranje, kontrolo kvalitete in razvoj.

2. **PROIZVODNI SEKTOR** združuje vsa dela in naloge, katerih skupno obeležje je prizvodnja izdelkov za prodajo.

3. **SEKTOR VZDRŽEVANJA** združuje vsa dela in naloge, katerih skupno obeležje je vzdrževanje tehničnih pogojev za proizvodnjo, kapitalno izgradnjo, odpravljanje okvar strojev in njihov remont in montaža.

4. **KOMERCIALNI SEKTOR** združuje vsa dela in naloge, katerih skupno obeležje je komuniciranje s trgov, izvrševanje blagovnega prometa z zunanjim svetom t. j. nabava in prodaja s skladiščenjem.

5. **KADROVSKO SPLOŠNI SEKTOR** združuje vsa dela in naloge, katerih skupno obeležje je ustvarjanje kadrovskih, socialnih in splošnih pogojev, nagrajevanje, izobraževanje (v povezavi s tehničnim sektorjem), služba varstva pri delu ter pravna služba.

6. **FINANČNI SEKTOR** združuje dela in naloge, katerih skupno obeležje je izvajanje finančne politike delovne organizacije v sodelovanju z bankami in poslovnimi partnerji, knjigovodsko in obračunsko spremljanje poslovnih dogodkov in proizvodnje, ugotavljanje, analiza in kontrola stroškov in poslovnega uspeha in njenih delov ter izvrševanje plačilnega prometa. Nadalje zbiranje podatkov o proizvodnji in poslovanju, njihova statistična obdelava in analiza programov, gospodarskih načrtov in analiz in spremljanje izvajanja sprejetih načrtov, kar opravlja biro za ekonomske analize.

Glavnemu direktorju je neposredno podrejen pomočnik glavnega direktorja, organizator poslovanja in strokovni svetovalci.

Podrobnejša organizacijska razdelitev se predpiše s posebnim splošnim aktom. Sektorji pa urede poslovanje na znotraj s posebnim poslovnikom.

IV. SAMOUPRAVLJANJE

26. člen

O uresničevanju svojih družbenoekonomskih in drugih samoupravnih pravic odločajo delavci z referendumom, na zborih in v drugih oblikah osebnega izjavljanja, po delegatih v delavskem svetu delovne organizacije ter drugih samoupravnih organih in z nadzorstvom nad delom organov in služb v delovni organizaciji ter drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, v katere se združujejo, kakor tudi po delegacijah in delegatih v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti in skupščinah družbenopolitičnih skupnosti.

27. člen

Vsi delavci delovne organizacije imajo pravico in dolžnost odgovorno izvrševati svoje samoupravljalne funkcije, zlasti pa se aktivno udeleževati poprejšnje obravnave in vseh oblik odločanja z osebnim izjavljanjem, se pri tem seznanjati z gradivom, ki je pomembno za sprejemanje sklepov, in odgovorno odločati v skladu z veljavnimi predpisi in samoupravnimi akti, upoštevajoč načelo ekonomske in družbene smotrnosti, interese delovne organizacije kot celote ter širše družbene skupnosti.

28. člen

V uresničevanju svojih družbenoekonomskih in drugih samoupravnih pravic uveljavljajo delavci svoje pravice in izpolnjujejo svoje dolžnosti:

1. z odločanjem
 - a) na zboru delavcev
 - b) na zboru delavcev dela delovnega procesa,
 - c) z referendumom,
 - č) z drugimi oblikami osebnega izjavljanja,
 - d) prek delegatov v delovni organizaciji;
2. s kontrolo
 - a) izvrševanja sklepov delavcev,
 - b) dela organov upravljanja,
 - c) dela služb, ki opravljajo posle za delovno organizacijo.

29. člen

O neodtujljivih pravicah delavcev odločajo delavci z osebnim izjavljanjem na referendumu, na zboru delavcev oziroma s podpisovanjem posebnih izjav.

O vseh vprašanih, o katerih delavci odločajo z osebnim izjavljanjem na enega izmed načinov, določenih v prvem odstavku, je treba pred odločanjem organizirati poprejšnjo obravnavo.

1. Poprejšnja obravnavo

30. člen

Zbor delavcev skliče za poprejšnjo obravnavo delavski svet, v mejah svoje pristojnosti pa tudi odbor samoupravne delavske kontrole in sindikat.

O organiziranju poprejšnje obravnave mora delavski svet obvestiti sindikalno organizacijo.

V vseh primerih kadar se organizira poprejšnja obravnavo po sklepu delavskega sveta, mora predlog vprašanj in njihovo obrazložitev pripraviti individualni poslovodni organ ali člani komisije, ki jih v ta namen imenuje, oziroma vodje služb, ki jim je priprava predloga naložena.

31. člen

Kadar poteka poprejšnja obravnavo o sklepanju samoupravnih sporazumov o osnovah planov organizacije združenega dela, samoupravne skupnosti ali družbenopolitične skupnosti, o cenah ter pridobivanju in razporejanju dohodka in čistega dohodka in ko se sprejemajo sklepi za uresničevanje ciljev in nalog, določenih v samoupravnih sporazumih oziroma družbenih dogovorih, ter ko se odloča o razporejanju dohodka in čistega dohodka, je treba delavcem posredovati kazalce, s katerimi se izkazujejo rezultati dela in poslovanja delovne organizacije, kakor jih predpisuje 140. člen ZZD.

32. člen

Poprejšnja obravnavo se organizira praviloma v delih delovnega procesa, tako da je vsem delavcem omogočeno aktivno sodelovanje in proučevanje gradiva.

Kadar poteka poprejšnja obravnavo o zadevah iz prejšnjega člena, je treba delavcem na primeren način posredovati podatke z objavo v internem glasilu, na oglasnih deskah ali z osebnim vročanjem gradiva.

Kadar delavci sprejemajo z osebnim izjavljanjem samoupravne splošne akte, je treba na enak način kakor v prejšnjem odstavku tega člena objaviti bistveni povzetek tega akta.

33. člen

Za pravilen potek poprejšnje obravnave so odgovorni delavci, ki so predlog pripravili in obrazložili in so tudi dolžni obdelati vse pripombe, predloge in jih predložiti pristojnemu organu v odločitev, s tem da do njih zavzamejo stališče glede na temeljne določbe o ekonomski in družbeni smotnosti odločitev.

Predsednik zbora oziroma delavec, ki vodi poprejšnjo obravnavo, mora zagotoviti pismeni zapis o razpravi.

34. člen

Praden delavci odločajo z osebnim izjavljanjem, morajo biti seznanjeni z dokončno oblikovanim predlogom, s tem pa tudi o stališčih, ki jih je delavski svet zavzel do njihovih pripomb in predlogov.

35. člen

Da bi delavci povedali mnenje, se organizira poprejšnja obravnavo v zvezi z odločanjem v primerih iz 467. člena ZZD:

1. pri pridobitvi sredstev za vlaganja in vlaganja lastnih sredstev v znesku, ki je večji kot din,

2. pri združevanju ali drugih oblikah vlaganja sredstev lastne akumulacije za pridobitev dohodka ali skupnega dohodka, če gre za sredstva večja kot din,

3. pri vlaganju ali združevanju za vlaganje sredstev skupne porabe v objekte družbenega standarda, če skupna vlaganja presega znesek din.

Predlog o zadevah iz prvega odstavka tega člena je treba poslati osnovni sindikalni organizaciji.

Če o vprašanih iz prvega odstavka ni organizirana in izvedena poprejšnja obravnavo, delavski svet ne more o teh zadevah odločiti.

36. člen

Poprejšnja obravnavo mora biti organizirana in izpeljana tudi:

1. v zadevah, za katere je predpisan referendum,

2. pred sprejemom periodičnega oziroma zaključnega računa.

3. pred odločitvijo o začasni delitvi dohodka (periodični obračun) oziroma o končni delitvi usvarjenega dohodka,

4. o planu in programu razvoja in planu investicij,

5. o vseh samoupravnih splošnih aktih, ki jih sprejema delavski svet delovne organizacije.

37. člen

Na zahtevo izvršnega odbora osnovne sindikalne organizacije mora delavski svet organizirati in izpeljati poprejšnjo obravnavo tudi o drugih zadevah, o katerih odloča delavski svet delovne organizacije.

2. Dajanje pisemenih izjav

38. člen

S pismenimi izjavami odločajo delavci delovne organizacije o sprejetju:

1. samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v delovni organizaciji (eventuelno še — samoupravnega sporazuma o delitvi sredstev za osebne dohodke, samoupravnega sporazuma o uporabi sredstev za splošne in stanovanjske potrebe, samoupravnega splošnega akta o delovnih razmerjih delavcev delovne organizacije).

3. Odločanje delavcev z referendumom

39. člen

Delavci delovne organizacije odločajo z referendumom:

1. o sklenitvi samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v delovni organizaciji in organiziranju temeljnih organizacij,

2. o sprejetju samoupravnega sporazuma o združevanju v sestavljeno organizacijo in poslovno skupnost,

3. o sprejetju statuta temeljne organizacije, delovne organizacije in sestavljene organizacije združenega dela,

4. o spremembah v organiziranju temeljne organizacije, delovne organizacije in sestavljene organizacije,

5. o osnovah plana temeljne organizacije,

6. o osnovah in merilih za delitev čistega dohodka in sredstev za osebne dohodke ter skupno porabo delavcev,

7. o drugih samoupravnih sporazumih, če je to v zakonu določeno,

8. o sklepih, ki se nanašajo na odpoved pravice do povrnitve združenih sredstev oziroma do nadomestila za gospodarjenje z družbenimi sredstvi,

9. o drugih vprašanjih, ki jih določata samoupravni sporazum in statut.

40. člen

Delavci lahko z referendumom odločajo tudi o drugih vprašanjih, o katerih se odloča z osebnim izjavljanjem, če tako odloči večina delavcev temeljne organizacije.

41. člen

Referendum razpiše za celotno delovno organizacijo delavski svet s sklepom, ki vsebuje:

- datum sklepa organa,
- vprašanje, o katerem bo odločeno.

Sklep o razpisu referenduma se objavi na oglasnih deskah. Od razpisa referenduma ne sme poteči manj kakor 15 dni in ne več kakor 30 dni.

42. člen

Pravico odločanja na referendumu imajo vsi delavci, ki imajo pravico voliti delegate in delavski svet delovne organizacije.

Glasovanje je tajno in mora biti zagotovljena svoboda odločanja. Delavci glasujejo »za« ali »proti« predlogu.

Odločitev je sprejeta, če je zanjo glasovala večina delavcev, ter je obvezna za vse delavce in organe. Odločitev je pravnomočna prvi dan po izvedenem referendumu, razen če je v njej določeno, da postane pravnomočna po izteku določenega časa.

Vprašanja, o katerem se delavci niso odločili z večino glasov, ni mogoče ponoviti v roku, ki ga določa republiški zakon.

Ne šteje se za ponovitev odločanja, če je predlog spremenjen.

43. člen

Zaradi nepravilnosti pri referendumu ima vsak glasovalec, sindikalna organizacija in samoupravna delavska kontrola pravico vložiti ugovor na komisijo, ki je vodila referendum. Ugovor je treba vložiti v roku 3 dni po objavi rezultatov referenduma.

Če komisija ugotovi, da so bile nepravilnosti take, da bi lahko vplivale na izid referenduma (kršena pravila o poprejšnji obravnavi, o objavi dokončnega predloga oziroma vprašanja), se referendum v celoti razveljavi s poprejšnjo obravnavo vred, če pa se kršitev nanaša na glasovalno pravico, razveljavi le samo glasovanje. V teh primerih mora delavski svet opraviti vse potrebno, da se celoten postopek ali njegov del ponovi.

44. člen

Za izvedbo referenduma imenuje delavski svet, obenem ko sprejme sklep o referendumu, tudi 5-člansko komisijo z dvema namestnikoma za izvedbo referenduma, če ni imenovana kot stalna, ter 3-člansko komisijo z enim namestnikom za sestavo volilnih imenikov.

Komisija za izvedbo referenduma imenuje volilne odbore in pa število volišč.

Komisija za izvedbo referenduma pripravi tudi glasovnice, ki morajo obsegati ime organa, ki je razpisal referendum, vprašanje o katerem se odloča, besedi »za« in »proti«, datum izvedbe in žig.

Glasuje se tako, da delavec na glasovnici obkroži ustrezno besedo »za« ali »proti«.

45. člen

Pri referendumu se smiselno uporabljajo pravila o volilnih postopkih ustreznih predpisov.

4. Zbor delavcev

46. člen

Zbor delavcev delovne organizacije daje pobude, mnenja in predloge ter sprejema smernice in stališča za delo delegatov v organih upravljanja; usklajuje stališča pri uresničevanju pravice dela z družbenimi sredstvi; obravnava poročila organov ter opravlja druge zadeve v skladu z veljavnimi predpisi, tem statutom in drugimi samoupravnimi splošnimi akti.

47. člen

Delavci na zboru delavcev odločajo z glasovanjem:

1. o razporejanju dohodka po periodičnem obračunu in končno po zaključnem obračunu,

— o sprejetju zaključnega računa in periodičnih obračunih;

2. dajejo mnenja v primerih iz 35. člena tega statuta;

3. o določitvi kandidatov za izvolitev v delavski svet

— o določitvi kandidatov za izvolitev delegatov v delegacije družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnosti,

— o začetku postopka za odpoklic članov delavskega sveta in delegatov v delegacijah družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnosti.

48. člen

Zbor delavcev se skliče za celotno delovno organizacijo, lahko pa se združijo izmene tako, da je treba sklicati zbor najmanj 2-krat oziroma večkrat če je potreba, da lahko sodelujejo vsi delavci. Zbor skliče predsednik ali podpredsednik DS v dogovoru z individualnim poslovodnim organom.

Zahtevo za sklic zbora lahko da tudi sindikalna konferenca, ali pa ena petina delavcev.

49. člen

Individualni poslovodni organ je dolžan, da poroča zboru o izvajanju poslovne politike, izvrševanju splošnih aktov, programov in načrtov.

50. člen

Zbori imajo pravico postaviti zahteve o odpoklicu organa upravljanja, o razpisu referendumu, če ta ni predviden o določenih primerih.

Zahteve in predloge mora izpeljati delavski svet, kolikor smatra, da so utemeljeni in zakoniti. O tem mora poročati zborom.

51. člen

Zbor vodi predsednik, ki se izvoli z javnim glasovanjem. Na zboru morajo sodelovati poleg individualnega poslovodnega organa tudi delavci s posebnimi pooblastili, da lahko na zboru počasneje vprašanja.

52. člen

Zbor delavcev lahko odloča, če je na zboru navzoča več kot polovica vseh delavcev.

Odločitev zbora je veljavna, če se zanjo izreče večina delavcev.

Glasovanje je lahko tudi tajno, če zbor odloči tako.

Rezultate javnega glasovanja objavi predsednik zbora, rezultate tajnega pa tričlanska komisija, ki se izvoli na zboru.

5. Zbor delavcev delovne enote (skupine)

53. člen

Zbor delavcev v delih delovnega procesa je pristojen, da razpravlja:

1. o vprašanjih in problemih organizacijske, tehnološke in kadrovske narave v zvezi s proizvodno enoto,

2. predlaga organizacijske, tehnološke in kadrovske rešitve za boljše gospodarjenje,

3. razpravlja o vprašanjih delovne discipline, izboljšanju tehnologije in predlaga pristojnim organom potrebne ukrepe,

4. predlaga, kandidira in voli delegate za DS, kot tudi delegate v delegacije družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnosti,

5. obravnava še druge zadeve zlasti predloge samoupravnih aktov, zaključni in periodični obračun, kolikor ni bil sklican za obravnavo zbor za celotno skupnost.

54. člen

Zbor delovne enote izvoli predsednika in namestnika za dobo 2 let.

Zbor skliče predsednik po lastni pobudi, mora pa ga sklicati, če predlaga delavski svet, samoupravna delavska kontrola, ena petina delavcev, individualni poslovodni organ, družbenopolitična organizacija.

55. člen

Delo zbora ureja poslovnik, o delu se piše zapisnik, ki ga podpišejo predsednik, zapisnikar in 2 overitelja, ki ju izvoli zbor pred pričetkom dela.

56. člen

Za delo zbora delovne enote se smiselno uporabljajo določila za delo zbora delavcev in obratno.

6. Delavski svet

57. člen

Delavski svet temeljne organizacije je pristojen, da:

1. določi predlog statuta in predloge samoupravnih splošnih aktov, ki jih sprejemajo delavci delovne organizacije;

2. sprejema druge samoupravne splošne akte, ki urejajo razmerja v delovni organizaciji, če jih ne sprejmejo delavci z osebnim izjavljanjem;

3. določa predlog smernic za izdelavo plana (letnega, srednjeročnega in razvojnega);

4. določi predlog elementov za sklenitev samoupravnih sporazumov o osnovah planov samoupravnih organizacij in skupnosti in o sklenitvi dogovora o osnovah planov družbenopolitičnih skupnosti;

5. določa poslovno politiko in ukrepe za njeno izvajanje;

6. sprejema plane in spremlja njihovo izpolnjevanje ter v mejah tega odloča o potrebnih ukrepih in akcijah;

7. odloča o prodaji osnovnih sredstev ter o oddaji oziroma prevzemu v zakup osnovnih sredstev;

8. odloča o vlaganjih v osnovna sredstva nad din;

9. odloča o odpisu sredstev;

10. odloča o najetju sredstev banke in interesne skupnosti;

11. obravnava primanjkljaje in presežke ter sumljive in neizterljive terjatve ter konkretno odloča o rešitvi teh vprašanj;

12. odloča na predlog individualnega poslovodnega organa o organizacijsko-tehničnih vprašanjih v zvezi s poslovanjem in izkoriščanjem delovnih sredstev, da bi tako dosegli večjo produktivnost in zmanjšali stroške poslovanja;

13. določa periodični obračun in zaključni račun;

14. imenuje in razrešuje individualni poslovodni organ, delavce s posebnimi pooblastili (vođilne delavce) in člane izvršilnih organov;

15. odloča o pravicah in obveznostih iz delovnega razmerja delavcev o zahtevkih za varstvo pravic;

16. obravnava poročilo o delu individualnega poslovodnega organa in ugotavlja, ali je izpolnil postavljene naloge;

17. daje smernice in navodila poslovodnemu organu in kontrolira njegovo delo;

18. odloča o zavarovanju družbenih sredstev;

19. odloča o višini stroškov za reklamo, propagando in reprezentanco;

20. podaja zboru delavcev trimesečno poročilo o svojem delu in skrbi za obveščanje delavcev;

21. odloča o najetju posojil;

22. določa program ukrepov, ki izvirajo iz programa splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, ter skrbi za način njihovega izvajanja;

23. razpisuje volitve in glasovanje za odpoklic članov delavskega sveta;

24. odloča o drugih vprašanjih, ki jih določa zakon in samoupravni splošni akti.

58. člen

Delavski svet ima 35 članov — delegatov. Volijo se na dve leti. Število delegatov delovnega procesa se določi tako, da se na 35 delavcev izvoli en delegat, vsak tak del mora imeti najmanj enega delegata.

Nihče ne more biti izvoljen več kot dvakrat zapored za člana delavskega sveta.

59. člen

Delegati v delavski svet se volijo enotno za vso temeljno organizacijo na podlagi kandidature v posameznih delih delovnega procesa, vendar z enotno kandidatno listo.

V delavskem svetu morajo biti zastopani delavci vseh delovnih enot v sorazmerju s številom delavcev vsakega dela delovnega procesa.

60. člen

Sklep o razpisu volitev za delegate delavskega sveta vsebuje: dan volitev, število članov — delegatov, ki se volijo.

Z istim sklepom se imenuje volilna komisija petih članov in dveh namestnikov ter tričlanska komisija za pripravo volilnega seznama, ki ga mora sestaviti v osmih dneh.

61. člen

Najmanj 8 dni pred volitvami mora volilna komisija določiti število volilnih mest, katere delovne enote glasujejo na posameznih glasovalnih mestih, imenovati pa mora tudi odbor za vsako volilno mesto.

Volilni odbor ima predsednika in dva člana ter prav toliko namestnikov.

a) Kandidiranje delegatov v delavski svet

62. člen

V delavski svet ne morejo biti izvoljeni individualni poslovodni organ in ne delavci s poseb-

nimi pooblastili in odgovornostjo in sicer:

— glavni direktor,

— pomočnik glavnega direktorja,

— vsi direktorji sektorjev;

— poleg njih pa ne smejo biti izvoljeni tudi pomočniki direktorjev sektorjev in obratovodje.

63. člen

Kandidiranje za volitve članov delavskega sveta se opravi na zborih delavcev delovne enote oziroma dela delovnega procesa v temeljni organizaciji.

Postopek za kandidiranje in določitev kandidatne liste opravi sindikat, ki predlaga kandidata skladno z dogovorjeno socialno strukturo; predlog lahko podaja tudi delavec na zboru. Na kandidatno listo je sprejet kandidat, ki je bil sprejet z večino glasov delavcev na zboru.

64. člen

Volitve se opravijo do konca marca tistega leta, ko delegatom poteče mandat. (V našem primeru bi to bilo že marca 1979 in mandat ne bi trajal 2 leti?)

Dopolnilne volitve se opravijo takoj, ko preneha mandat kakšnemu delegatu. Mandat delegata, izvoljenega na dopolnilnih volitvah, traja do poteka mandata ostalih delegatov v delavskem svetu. (Prenehanje mandata zaradi odpoklica ali tudi zaradi prenehanj dela?).

65. člen

Kandidatna lista zbora delavcev mora vsebovati najmanj toliko delegatov, kolikor članov sveta se voli v delovni enoti. V kandidatni listi se kandidati razvrstijo po abecednem redu njihovih priimkov.

66. člen

Kandidatne liste zbora se morajo predložiti v potrditev volilni komisiji osem dni pred volitvami.

Kandidatno listo, ki ni sestavljena skladno z določbami zakona in tega statuta o načinu sestavljanja in podajanja, če ni izročena v roku ali če predlagatelj liste ne odpravijo pomanjkljivosti, zaradi katerih jim je bila vrnjena, kandidatna komisija zavrne kot nepravilno oziroma kot prepozno predloženo skladno z republiškim zakonom.

67. člen

Volilna komisija mora objaviti potrjene kandidatne liste najmanj 6 dni pred volitvami.

Volilna komisija vnese vse kandidate z vseh kandidatnih list na glasovnice v tistem zaporedju, kakor jih je sprejela in potrdila.

Na glasovnici morajo biti označeni kandidati vsake delovne enote z označbo, koliko članov delavskega sveta se voli v posamezni delovni enoti

68. člen

Dan pred volitvami mora volilna komisija poslati volilnim odborom vse volilno gradivo (potrjeno kandidatno listo, volilni seznam za vsako volilno mesto, posebno skrinjico za glasovalnice, potrebno število glasovnic, obrazce zapisnikov o delu volilnega odbora in drugo potrebno gradivo).

b) Glasovanje

69. člen

Glasovanje vodi volilni odbor.

Volilni odbor vodi o svojem delu zapisnik, v katerega vnese vsa opravljena dejanja in rezultate glasovanja na volilnem mestu. Zapisnik podpišejo predsednik in dva člana volilnega odbora oziroma njihovi namestniki.

Zapisnik, glasovnice in vse drugo volilno gradivo pošlje volilni odbor takoj po končanem glasovanju volilni komisiji.

70. člen

Glasuje se tajno z glasovnicami, tako da se obkrožijo številke pred imenom toliko kandidatov, kolikor jih volijo v posameznem delovnega procesa.

Glasovi, oddani za delavce, ki niso bili določeni kot kandidati, se ne upoštevajo.

71. člen

Volilne rezultate ugotovi volilna komisija na podlagi rezultatov glasovanja na vseh volilnih mestih.

Volilna komisija mora objaviti rezultate glasovanja takoj po volitvah.

Izvoljenim kandidatom izroči predsednik volilne komisije potrdilo o njihovi izvolitvi.

c) Konstituiranje

72. člen

V 15 dneh po volitvah mora biti seja, na kateri se konstituira delavski svet.

Konstituiranje delavskega sveta se opravi tako, da se verificirajo mandati izvoljenih članov, izvolita predsednik sveta in njegov namestnik.

73. člen

Delavski svet izvoli na seji po verifikaciji mandатов izvoljenih članov predsednika in njegovega namestnika.

Predsednik in namestnik se volita za dve leti.

Predsednik predstavlja delavski svet, vodi njegove seje in opravlja druge zadeve, ki jih določata ta statut ali samoupravni splošni akt.

74. člen

Delavski svet lahko zamenja predsednika še pred potekom njegovega mandata, če zanemarja svoje dolžnosti ali se ne ravna po statutu in samoupravnih splošnih aktih in če zaradi tega izgubi zaupanje članov sveta.

Iz opisanih razlogov se lahko glasuje o zaupnici predsedniku in če ne dobi večine glasov članov sveta, mu preneha funkcija predsednika.

S prenehanjem funkcije predsednika ne preneha tudi mandat člana delavskega sveta.

č) Seje

75. člen

Seje delavskega sveta sklicuje in jih vodi predsednik delavskega sveta.

Predsednik določi predlog dnevnega reda in pismeno obvesti delegate delavskega sveta o dnevu, uri in kraju seje.

Z vabilom na sejo se delegatom delavskega sveta pošlje predlog dnevnega reda in gradivo, ki se nanaša na posamezne točke dnevnega reda.

Vabilo na sejo in gradivo iz prejšnjega odstavka morajo dobiti delegati delavskega sveta osem dni pred sejo, razen v nujnih primerih, kar določi predsednik delavskega sveta.

76. člen

O dnevu in kraju seje delavskega sveta in o dnevnem redu mora predsednik delavskega sveta pravočasno in na primeren način obvestiti delavce v vseh delovnih enotah.

77. člen

Predsednik mora sklicati sejo na zahtevo:

— najmanj ene tretjine delegatov delavskega sveta;

— poslovnega organa;

— sindikalne organizacije;

— zbora delavcev delovne enote.

Če predsednik delavskega sveta oziroma njegov namestnik ne skliče seje delavskega sveta v treh dneh od sprejema zahteve, skliče sejo delavskega sveta individualni poslovodni organ.

78. člen

Sej delavskega sveta se morajo udeleževati individualni poslovodni organ in osebe, ki so povabljene zaradi strokovne obrazložitve in pojasnil o posameznih vprašanjih.

Seje delavskega sveta so javne, če ni v statutu in drugih samoupravnih splošnih aktih drugače določeno (poslovne, vojaške tajnosti itd.).

Delavski svet lahko sklene, da smejo biti na sejah tudi osebe, ki nimajo lastnosti delavca v delovni organizaciji.

79. člen

O sejah delavskega sveta se piše zapisnik. Zapisnik obvezno podpišeta predsednik in zapisnikar. V zapisnik se obvezno vnesejo sklepi, ki jih je sprejel delavski svet. Vsebino zapisnika navedeno ureja poslovnik o delu organov upravljanja.

d) Odločanje

80. člen

Delavski svet odloča na sejah.

Delavski svet lahko odloča, če je na seji navzoča večina delegatov.

Sklep delavskega sveta je veljaven, če se je zanj izrekla večina delegatov, če zakon, ta statut ali samoupravni splošni akt ne predpisuje kvalificirane večine. Odloča se z javnim glasovanjem. Tajno glasovanje se uveljavlja v primerih volitev, imenovanja oziroma razrešitve.

81. člen

Delavski svet ne more odločiti o vprašanjih, ki niso bila navedena v predlogu dnevnega reda seje.

Predlog delavskemu svetu mora biti zaradi uveljavitve odgovornosti podpisan od tistega, ki ga je oblikoval in od poslovodnega organa.

Delavski svet ne sme odločati o zadevah, za katere je obvezna poprejšnja obravnava.

Delavski svet skliče zbor delavcev, da se opravi poprejšnja obravnava.

82. člen

Delegat v delavskem svetu se mora udeleževati njegovih sej in sej njegovih teles, v katera je izvoljen, kakor tudi izpolnjevati naloge, ki mu jih zaupa delavski svet.

Delegat delavskega sveta mora na njegovi seji posredovati stališča, ki so jih sprejeli delavci na zborih o vprašanju, o katerem se odloča. Po obrazložitvi predloga vsak delegat delovne enote pojasni stališče, mnenje oziroma predlog delavcev. Če so delegati soglasni, je predlog sprejet, sicer delegati usklajujejo stališča, skladno z načelom ekonomičnosti in družbene smotnosti ter je sklep sprejet z večino glasov delegatov.

83. člen

Delegat, ki o vprašanju, o katerem se odloča, nima stališč ali smernic delavcev, ki so ga izvolili, lahko zahteva, da se razprava in odločanje o tem vprašanju odloži zato, da zve za stališča.

Odločanje se odloži za šest dni, če podpre zahtevo delegata tretjina delegatov.

84. člen

Delegat v delavskem svetu ima pravico in dolžnost obveščati delavce, ki so ga izvolili, o delu delavskega sveta in o svojem delu v njem, zlasti pa uresničevanju stališč in smernic delavcev, ki so ga izvolili v zvezi s posameznimi vprašanji.

Delavski svet je dolžan sklepe objavljati na način, kakor je določeno v tem statutu.

85. člen

Delegat je za svoje delo v delavskem svetu osebno odgovoren delavcem, ki so ga izvolili. Osebno odgovarja za delo v delavskem svetu.

e) Odpoklic članov delavskega sveta

86. člen

Posamezni delegat ali več delegatov delavskega sveta se sme odpoklicati pred potekom časa, za katerega so bili izvoljeni.

Razlogi za odpoklic delegata v delavskem svetu so, če delegat:

- ne poroča o delu delavskega sveta;
- obide voljo delavcev, izraženo na referendumu, zboru delavcev ali drugi obliki osebnega izjavljanja;
- se zavzema za odločitve, ki ne temeljijo na zakonu, predpisih, določbah statuta in samoupravnih splošnih aktih in ki škodujejo delu delovne organizacije;
- se neopravičeno ne udeleži trikrat zapored sej ali tretjine vseh sej v enem letu;
- deluje v nasprotju z odločitvami in sklepi, smernicami in navodili zborov delavcev;

e) zaradi razlogov, predvidenih v drugih samoupravnih aktih.

87. člen

Predlog za odpoklic delegata lahko poda delavski svet, če se delegat ne udeležuje sej ali sicer ravna v nasprotju s samoupravnimi splošnimi akti ali drugimi predpisi; sindikalna organizacija; samoupravna delavska kontrola ali delavci v delu delovnega procesa, ki ga zastopa, oziroma vsi delavci na zboru delavcev.

O predlogu se odloča z javnim glasovanjem na enak način, kakor v kandidacijskem postopku. Če večina delavcev z javnim glasovanjem odloči, da se delegat odpokliče, razpiše delavski svet odpoklic, ki poteka po enakih pravilih kakor izvolitev.

Če je bil odpoklic izglasovan, je treba razpisati nadomestne volitve.

88. člen

Poleg odpoklica je razlog za prenehanje mandata delegatu še v naslednjih primerih:

- z iztekom mandatne dobe,
- če mu preneha delo v delovni organizaciji,
- če je razporejen na delo, ki je nezdržljivo z opravljanjem funkcije delegata,
- če se razpusti delavski svet po sklepu pristojnih organov.

f) Izvršilni organi delavskega sveta

89. člen

Delavski svet ima naslednje izvršilne organe:

1. izvršilni odbor
2. odbor za delovna razmerja
3. odbor za stanovajska vprašanja
4. odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito
5. štab za civilno zaščito.

90. člen

Člani izvršilnih organov se izvolijo za dve leti, iste osebe pa so lahko izvoljene le dvakrat zapored.

V izvršilne organe ne smejo biti izvoljeni delavci, ki ne smejo biti izvoljeni v delavski svet.

Izvršilni odbor

91. člen

Izvršilni odbor šteje 7 članov in 3 namestnike.

92. člen

Izvršilnemu odboru delavskega sveta se zaupajo tile izvršilni posli:

- predlaganje osnutka statuta in drugih samoupravnih splošnih aktov, ki jih sprejema delavski svet,
- predlaganje plana,
- dajanje smernic poslovodnemu organu za izvrševanje sklepov delavskega sveta,
- izvrševanje odločitev, ki jih sprejema delavski svet in delavci z osebnim izjavljanjem, kadar to ni dolžnost poslovodnega organa,
- sprejemanje aktov za izvršitev sklepov delavskega sveta in delavcev,

93. člen

Če odbor samoupravne delavske kontrole, poslovodni organ, sindikat, delavci v posamezni delovni enoti, komisije ali druga telesa, ki so jih oblikovali delavci oziroma delavski svet, predlagajo delavskemu svetu naj sprejme določen sklep, mu mora izvršilni odbor na njegovo zahtevo dati mnenje o predlaganem sklepu.

94. člen

Delavski svet delovne organizacije lahko razveljavi akt ali zadrži ukrep, ki ga je sprejel njegov izvršilni odbor, če meni, da je izvršilni odbor s aktom oziroma z ukrepom prekoračil pooblastilo ali prekršil samoupravni splošni akt ali da se s tem aktom oziroma ukrepom ne izvaja načrtana politika ali ne izvršuje sklep delavskega sveta oziroma sklep delavcev.

95. člen

Člani izvršilnega odbora so odgovorni za izvrševanje sklepov delavskega sveta in sklepov, ki so jih delavci sprejeli z osebnim izjavljanjem, za redno, pravočasno, resnično in popolno obveščanje delavskega sveta in delavcev, ki jim je po vsebini in obliki dostopno, za škodo nastalo z izvršitvijo sklepa, sprejetega na njihov predlog, če so pri dajanju predloga prikrili dejstva ali vedoma dali neresnična obvestila delavskemu svetu ali delavcem delovne organizacije.

Če delavski svet oziroma delavci delovne organizacije pri obravnavanju dela izvršilnega odbora neugodno ocenijo njegovo delo ali delo posameznega njegovega člana, lahko delavski svet razreši izvršilni odbor kot celoto ali posamezne njegove člane.

Predlog za razrešitev dajo lahko isti predlagatelji kakor za delavski svet, pa tudi izvršilni odbor za posameznega svojega člana.

96. člen

Predlog za razrešitev se vložijo pri delavskem svetu delovne organizacije.

Članom izvršilnega odbora, za katere se zahteva razrešitev, je treba omogočiti, da se pri delavskem svetu zagovarjajo in povedo svoje mnenje o predlogu za razrešitev.

O razrešitvi odloči delavski svet s tajnim glasanjem.

Član izvršilnega odbora, oziroma izvršilni odbor kot celota, je razrešen, če je za razrešitev glasovala večina vseh delegatov delavskega sveta.

97. člen

Člani izvršilnega odbora so tudi materialno odgovorni za škodo, ki nastane z izvršitvijo sklepa, sprejetega na njihov predlog, če so pri dajanju predloga prikrili dejstva ali vedoma dali neresnična obvestila delavskemu svetu ali delavcem delovne organizacije.

Odbor za delovna razmerja

98. člen

Odbor za delovna razmerja šteje 5 članov in 3 namestnike.

99. člen

Odbor za delovna razmerja odloča na prvi stopnji o vseh vprašanjih, ki izvirajo iz dela, zlasti pa o: sprejemu, razporejanju, osebnih dohodkih v mejah sprejetih splošnih aktov, prenehanju dela, pravicah in dolžnostih v zvezi z izobraževanjem, določevanju števila pripravnikov, poteku pripravniške dobe.

Podrobne pristojnosti in delo tega organa se uredi s samoupravnim splošnim aktom (pravilnikom o delovnih razmerjih).

Odbor za stanovanjska vprašanja

100. člen

Odbor za stanovanjska vprašanja šteje 7 članov in 3 namestnike.

101. člen

Odbor za stanovanjska vprašanja odloča o dodeljevanju novih, starih izpraznjenih, drugih stanovanjskih in pomožnih prostorov, o dodelitvi kreditov za gradnjo, nakup in adaptacijo stanovanj, pripravlja in predlaga program gradnje novih stanovanj in program izvajanja stanovanjske politike v mejah potreb, možnosti in predpisov.

Podrobne pristojnosti in delo tega organa se uredi s samoupravnim splošnim aktom (pravilnikom o dodeljevanju stanovanj in kreditov).

Odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito

102. člen

Odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito šteje 17 članov.

103. člen

Odbor za LO in družbeno samozaščito spremlja varnostne razmere, uresničuje družbeno samozaščito v delovni organizaciji.

Podrobno delo in pristojnosti ureja posebno poglavje v statutu oziroma samoupravni splošni akt.

Štab za civilno zaščito

104. člen

Štab za civilno zaščito šteje 7 članov in 5 namestnikov.

105. člen

Za neposredno izvajanje nalog s področja civilne zaščite izvoli delavski svet štab za civilno zaščito, ki ima zlasti naslednje naloge:

- izdela načrt za delovanje civilne zaščite,
- skrbi za kadrovsko izpopolnjevanje enot in strokovno usposobljenost pripadnikov CZ,
- skrbi za opremo enot CZ,
- izvaja ustrezne ukrepe civilne zaščite ob neposredni nevarnosti po navodilih pristojnih organov.

Komisije delavskega sveta

106. člen

Delavski svet imenuje še razne komisije, ki poslujejo po svojih poslovnih in so v pomoč DS, pa tudi drugim organom.

Člani so iz vrst strokovnih delavcev in predstavnikov delovnih enot.

Komisije so:

1. komisija za letovanje v počitniških domovih in družbeno prehrano,
2. komisija za odlikovanja,
3. komisija za delitev čistega dohodka, osebnih dohodkov in sistemizacijo,
4. komisija za varstvo pri delu in požarno varnost,
5. komisije za pripravo splošnih aktov,
6. komisija za norme,
7. komisija za programiranje razvoja delovne organizacije,
8. komisija za odpis osnovnih sredstev,
9. komisija za pregled službenih oblek vratarjev in gasilcev,
10. komisija za inovacije,
11. uredniški odbor tovarniškega glasila.

Delavski svet lahko imenuje še razne druge občasne ali začasne komisije, ki prenehajo delovati, ko opravijo svoje naloge.

107. člen

Komisije si izvolijo predsednika in tajnika, kolikor ga ne imenuje že delavski svet in si predpišejo poslovnik po katerem poslujejo in ga odobri delavski svet.

Komisije poročajo o svojem delu delavskemu svetu obdobjno ali pa takoj po končani pripravi oziroma po končanem delu.

V. DELEGACIJE DELAVCEV DELOVNE ORGANIZACIJE

108. člen

Delavci delovne organizacije ustanovijo in volijo delegacije za uresničevanje svojih pravic in dolžnosti ter organizirano sodelovanje pri opravljanju funkcij skupščin družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti.

109. člen

Delegacije in delegati v delegacijah se volijo, delajo, delujejo in odpoklicujejo skladno z ustavo in zakonom, statutom delovne organizacije, družbenopolitične skupnosti in statuti posameznih samoupravnih interesnih skupnosti.

Ob volitvi članov delegacije je treba poskrbeti, da sestava delegacije ustreza socialni sestavi delavcev delovne organizacije oziroma dela delovnega procesa v temeljni organizaciji, v katerem se delegacija voli.

110. člen

Vsaka delegacija se konstituira z izvolitvijo predsednika in njegovega namestnika.

Delegacija dela na sejah.

Delegacija veljavno odloča, če je na seji navzočih več kot polovica delegatov.

Odločitve se sprejemajo z večino glasov vseh delegatov.

111. člen

Delavci in delavski svet delovne organizacije dajejo smernice za delo delegacije, za uresničevanje interesov delavcev delovne organizacije in ob upoštevanju interesov družbenopolitične skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti.

Delegacije imajo pravico in dolžnost oblikovati stališča, dati smernice in predlagati sklepe za delo delegatov v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti, kar dosega tudi s povezovanjem z organi upravljanja v delovni organizaciji.

112. člen

Delegati in delegacije morajo sodelovati in spremljati delo skupščin in obveščati delavce o tem delu.

Delegacija mora razgrniti pred delavci delovne organizacije vprašanja, ki so posebnega pomena za delovno organizacijo in delavce, posebej pa:

- osnove plana družbenih potreb občine,
- predloge za izločanje dela dohodka za skupne in splošne potrebe,
- druge odločitve, ki posegajo na področje sprejemanja materialnih obveznosti.

113. člen

Delavski svet delovne organizacije in zbor delavcev morata obravnavati vprašanja, ki jima jih posredujejo delegacije, in zavzeti o tem stališča, ki jih bodo delegati v delegacijah zastopali v skupščini občine ali skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti.

114. člen

Delegat mora o svojem delu in delu skupščine obveščati delegacijo.

Delegacija mora o svojem delu in delu delegatov v skupščini poročati delavskemu svetu in delavcem delovne organizacije.

115. člen

Delavski svet, izvršilni organi delavskega sveta in poslovodni organ ter strokovne službe morajo pomagati delegacijam za uspešno delo in jim dati potrebne informacije in podatke.

Delovna organizacija mora zagotoviti finančna sredstva za delo delegacij.

116. člen

Člane delegacije lahko odpokličejo delavci, ki so jih izvolili ob pogojih in na način, določen v zakonu in tem statutu.

Delegacija ali njen član se sme odpoklicati:

1. če ne posreduje smernic, stališč in navodil delavskega sveta in delavcev delovne organizacije,
2. če delavcem ne posreduje vprašanj, določenih v tem statutu,
3. če delegacija krši samoupravne pravice delavcev.

117. člen

Delegacija oziroma član delegacije sta odpoklicana, če je za odpoklic glasovala večina delavcev v delovni organizaciji ali dela delovnega procesa, kjer so izvoljeni.

Način odpoklica ureja pravilnik.

118. člen

Kadar delavci delovne organizacije združujejo sredstva ali delo in sredstva z organizacijami združenega dela, ki niso statusno povezane, in se v zvezi s tem oblikuje skupen organ, izvolijo delavci oziroma delavski svet delegata, ki odloča v takem organu, skladno s sklenjenim samoupravnim sporazumom.

119. člen

Delavci delovne organizacije oziroma delavski svet izvolijo tudi delegata v svet krajevne skupnosti za uresničevanje skupnih ciljev, skladno s statutom krajevne skupnosti.

VI. SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA

120. člen

Komisija samoupravne delavske kontrole je poseben organ delavcev, prek katerega delavci uresničujejo samoupravno delavsko kontrolo v delovni organizaciji.

Komisija samoupravne delavske kontrole ima pri opravljanju svoje funkcije pravice in obveznosti in sicer nadzoruje:

— izvajanje statuta in drugih samoupravnih splošnih aktov ter samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov;

— izvajanje sklepov delavcev, organov upravljanja, izvršilnih organov in poslovnega organa ter skladnost teh aktov in sklepov s samoupravnimi pravicami, dolžnostmi in interesi delavcev;

— uresničevanje delovnih obveznosti in samoupravljaljskih funkcij delavcev;

— odgovorno ter družbeno in gospodarsko smotno uporabo družbenih sredstev in razpolaganje z njimi;

— uporabo načela delitve po delu pri razporejanju čistega dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke;

— uresničevanje in varstvo pravic delavcev v medsebojnih razmerjih v združenem delu;

— obveščanje delavcev o vprašanih, ki so pomembna za odločanje in kontrolo;

— uresničevanje drugih samoupravnih pravic, dolžnosti in interesov delavcev.

121. člen

Komisija samoupravne delavske kontrole deluje predvsem preventivno za odpravljanje in preprečevanje kršitev samoupravnih pravic delavcev, ki jih določajo zakon, statut, samoupravni sporazumi in samoupravni splošni akti, kot tudi da se odstranjujejo nepravilnosti v delu in poslovanju delovne organizacije.

Komisija samoupravne delavske kontrole opozarja na negativnosti in predlaga za njihovo odpravo ukrepe pristojnim organom.

122. člen

Komisija samoupravne delavske kontrole ima pravico in obveznost dati pobude in predloge za potrebne in ustrezne ukrepe pristojnih organov.

Komisija samoupravne delavske kontrole ima pravico zahtevati, da organi zunanje kontrole

(SDK in inšpekcijske službe) kontrolirajo poslovanje delovne organizacije, s tem pa seznanijo delavski svet.

123. člen

Organi upravljanja, individualni poslovodni organ, delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, strokovne službe in vsi drugi delavci morajo dati potrebne podatke na zahtevo samoupravne delavske kontrole. Individualni poslovodni organ mora poskrbeti za opravljanje administrativno-strokovnih poslov za samoupravno delavsko kontrolo.

Sklepi o ukrepih, pobudah in predlogih se sprejmejo z večino glasov komisije.

Če pristojni organi v delovni organizaciji ne ravnajo po pobudah in predlogih, mora komisija samoupravne delavske kontrole ravnati v duhu 562. člena ZZD.

124. člen

Komisija samoupravne delavske kontrole ima 5 članov in 2 namestnika. Volijo se za dve leti. Izvoljeni člani izvolijo izmed sebe predsednika komisije in njegovega namestnika.

V komisiji samoupravne delavske kontrole morajo biti najmanj tri petine članov iz neposredne proizvodnje. V komisijo samoupravne delavske kontrole ne morejo biti izvoljeni delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, člani organov upravljanja niti člani njihovih izvršilnih organov in komisij.

125. člen

Člane komisije samoupravne delavske kontrole voli zbor delavcev s tajnim glasovanjem.

Listo kandidatov za člane komisije samoupravne delavske kontrole določi in predloži sindikalna organizacija, pri čemer pazi, da so predlagani tisti delavci, ki bodo vestno in požrtvovalno opravljali to nalogo.

126. člen

Komisija samoupravne delavske kontrole odgovarja za svoje delo zboru delavcev in vsake tri mesece poroča o svojem delu zboru delavcev.

127. člen

Člani komisije samoupravne delavske kontrole so lahko odpoklicani pred potekom mandata, če se ugotovi, da ne opravljajo dolžnosti, za katere so izvoljeni.

Odpoklic članov samoupravne delavske kontrole se opravi na predlog sindikalne organizacije po enakem postopku, po kakršnem so bili izvoljeni.

128. člen

Podrobnosti o delu organov samoupravne delavske kontrole ureja poseben pravilnik.

VII. DISCIPLINSKA KOMISIJA

129. člen

Za ugotavljanje kršitev delovnih obveznosti ali drugih kršitev delovne discipline, ugotavljanje odgovornosti in izrekanje ukrepov zaradi teh kršitev je ustanovljena disciplinska komisija.

Disciplinska komisija šteje 5 članov in 2 namestnika, komisija si izvoli predsednika.

Člane disciplinske komisije volijo delavci, kot se voli delavski svet, za 2 leti. Dva člana disciplinske komisije morata biti izven delovne organizacije in sicer ju volijo delavci iz liste, ki jo določi zbor združenega dela skupščine občine na predlog sindikalne organizacije.

130. člen

Če je s kršitvijo delovne obveznosti ali z drugimi kršitvami nastala škoda, odloča disciplinska komisija tudi o povrnitvi škode ali da pobudo za odškodninski postopek.

VIII. PRAVICE IN OBVEZNOSTI SINDIKATA

131. člen

Delavci, člani sindikata načenjajo, obravnavajo in usklajujejo prek osnovne sindikalne organizacije in njenega izvršilnega odbora vsa vprašanja s področja družbenoekonomskih odnosov, medsebojnih odnosov delavcev v združenem delu, socialne politike in življenjskega standarda delavcev, delitve čistega dohodka in sredstev za osebne dohodke in za skupno porabo delavcev in pogojev dela.

O vseh teh vprašanih zavzemajo člani sindikata v osnovni sindikalni organizaciji stališča in mnenja, preden odločajo o tem pristojni organi.

Sindikalna organizacija sodeluje pri sklenitvi samoupravnega sporazuma, s katerim se ureja delovno razmerje delavcev v združenem delu ali določajo osnove in merila za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke in za skupno porabo delavcev.

132. člen

Osnovna sindikalna organizacija ima pravico sama ali prek svojega izvršilnega odbora kot tudi ta odbor sam dajati pobude na zboru delavcev, pred organi upravljanja, poslovnim organom, samoupravno delavsko kontrolo, delegacijami in drugimi organi ter predlagati ukrepe in sklepe, ki jih sprejemajo ti organi ali delavci.

133. člen

V primerih, ki jih določa ZZD, ima osnovna sindikalna organizacija pravico začeti spor pred pristojnim sodiščem.

134. člen

Osnovna sindikalna organizacija in njen izvršilni odbor imata pravico po lastni pobudi ali na zahtevo delavcev začeti postopek za rešitev spora med delavci posameznih delov delovne organizacije, če spora ni bilo mogoče rešiti po redni poti.

135. člen

Da bi zagotovili vlogo sindikata v disciplinskih zadevah, mora predlagatelj poslati kopijo predloga za začetek disciplinskega postopka izvršilnemu odboru osnovne sindikalne organizacije.

Med disciplinskim postopkom mora disciplinska komisija slišati mnenje izvršilnega odbora

sindikata ali ga proučiti, če je mnenje podano pismeno.

136. člen

Da bi rešili spore med delavci posameznih delov delovne organizacije oziroma delavci in organi v delovni organizaciji, imajo delavci pravico in dolžnost, da posredujejo svoje zahteve sindikatu.

Sindikat ima pravico od ustrezne družbeno-politične skupnosti zahtevati, da pretehta zahtevo delavcev.

137. člen

Da bi lahko osnovna sindikalna organizacija in njen izvršilni odbor uresničevala pravice in obveznosti, ki jih določa zakon, mora delavski svet delovne organizacije seznanjati osnovne sindikalne organizacije s svojimi pobudami, sklepi in odločitvami, zlasti tako, da jim pošiljajo pismeno gradivo, kadar ima sindikat v razpravah pravico pobude in predlaganja.

138. člen

Poslovodni organ delovne organizacije mora pošiljati osnovni sindikalni organizaciji ustrezne informacije in drugo gradivo v zvezi z vsemi zadevam, v katerih ima sindikat pravico pobude, razprave, predlaganja, ali kako drugače ukrepati in delovati.

139. člen

Delavski svet delovne organizacije in izvršilni organi morajo pravočasno pred sklicem javne obravnave poslati osnovni sindikalni organizaciji prek njenega izvršilnega odbora osnutke in predloge samoupravnih splošnih aktov, ki jih ti organi sprejemajo oziroma predlagajo sprejetje delavcem, da bi lahko sindikalna organizacija pred poprejšnjo obravnavo ali drugo razpravo na zboru delavcev ali pred sprejetjem teh samoupravnih splošnih aktov zavzela svoja stališča in z njimi seznanila te organe oziroma zbere delavcev.

140. člen

Poslovodni organ, vodje sektorjev oziroma služb, vodje delovne skupnosti morajo zagotoviti strokovno pomoč izvršilnemu odboru osnovne sindikalne organizacije in mu pravočasno dati na voljo podatke iz ustreznih evidenc in računovodstva.

IX. ODGOVORNOST ZA OPRAVLJANJE SAMOUPRAVLJALSKE FUNKCIJE IN DELOVNIH NALOG

141. člen

Odgovornost vseh delavcev v delovni organizaciji izvira iz njihovih pravic in obveznosti, ki so jih pridobili s tem, da so združili svoje delo.

142. člen

Vsak delavec je osebno odgovoren za vestno opravljanje poslov in nalog, s katerimi se ukvarja, kot tudi za opravljanje samoupravljalne funkcije na zboru delavcev ali v izvoljenem organu upravljanja, katerega član je. Podrobnejše določbe ureja samoupravni splošni akt za delovna razmerja.

143. člen

Delegati v delavskem svetu so odgovorni osebo organu, v katerem opravljajo funkcijo, kot tudi delavcem delovne organizacije.

Delegati so osebno odgovorni za odločitve, ki so jo kljub opozorilu pristojnega organa sprejeli v nasprotju z zakonom, samoupravnim sporazumom, statutom, samoupravnimi splošnimi akti ali zunaj meja pooblastil, ki jih ima organ, v katerem opravljajo funkcijo.

144. člen

Če se delegat v delavskem svetu ne ravna po smernicah in navodilih zbora delavcev ali sodeluje pri sprejetju odločitve, ki so v nasprotju z zakonom, samoupravnim sporazumom, statutom ali samoupravnim splošnim aktom, ga lahko delavci odpokličejo.

145. člen

Vsebina osebne odgovornosti individualnega poslovnega organa je v obveznosti, da opravlja zadeve in naloge, ki jih določa ta statut, vestno in uspešno, s tem pa, ko opravlja posle iz svoje pristojnosti, odgovarja za uspešnost in rezultate dela delovne organizacije v celoti.

146. člen

Vsebina osebne odgovornosti drugih delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi je:

1. da sprejemajo poslovne odločitve skladno s plani in programi delovne organizacije;
2. da izvajajo odločitve in sklepe zbora delavcev, organov upravljanja in poslovnega organa;
3. da vestno izpolnjujejo zadeve in naloge, ki so jim naložene.

Za uveljavitev odgovornosti je poslovodni organ ali delavec s posebnimi pooblastili dolžan vsak predlog obrazložiti, opisati pričakovane posledice in ga podpisati.

147. člen

Proti vodjem in drugim delavcem, ki svojih zadev in nalog ne izpolnjujejo skladno z opisom poslovnega organa, ki jih opravljajo, se lahko začne postopek za ugotovitev njihovih sposobnosti in njihovo premostitev skladno z zakonskimi določbami.

148. člen

Za svoje predloge, na podlagi katerih se odloča, individualni poslovodni organ in drugi vodilni delavci materialno odgovarjajo za škodo, nastalo zaradi izvršitve sprejetih odločitev. Materialna odgovornost se ugotavlja in določa skladno z zakonskimi določbami.

X. POSLOVODNI ORGAN

149. člen

Poslovanje temeljne organizacije vodi individualni poslovodni organ.

Za individualni poslovodni organ je lahko imenovana oseba, ki poleg pogojev, predpisanih v 511. členu ZZZ, izpolnjuje še te pogoje:

— da je državljan SFRJ in izpolnjuje splošne pogoje določene z zakoni, samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori,

— da ima visoko ali višjo izobrazbo, ekonomske, pravne, tehniške, organizacijske smeri, ali za politične vede,

— da ima 15 let prakse, od tega 5 let na vodilnih delovnih mestih,

— da je moralno in politično neoporečen, družbeno in politično aktiven,

— da je predložil program razvoja podjetja. Ta določba se ne uporablja, če je bil ob reelekciji izbran ponovno isti poslovodni organ,

— da ima pravičen odnos do socialistične revolucije,

— da ima ustvarjalen odnos do samoupravljanja in delitve po delu, do sodelavcev in gospodarjenja z družbenimi sredstvi,

— stalno povezovanje vpliva s temu sorazmerno odgovornostjo,

— poznavanje predpisov iz varstva pri delu in požarne varnosti,

— da izpolnjuje še ostale pogoje po event. sklenjenem družbenem dogovoru o kadrovski politiki.

150. člen

Poslovodni organ se imenuje za razdobje štirih let.

Ista oseba je lahko vnovič imenovana za poslovodni organ.

Poslovodni organ se imenuje in razrešuje s sklepom delavskega sveta delovne organizacije, na podlagi razpisa in na predlog razpisne komisije.

Razpis razpiše delavski svet delovne organizacije najpozneje tri mesece pred potekom časa, za katerega je izvoljen poslovodni organ.

151. člen

Razpisno komisijo za imenovanje individualnega poslovnega organa imenuje delavski svet izmed delavcev delovne organizacije, predstavnikov sindikata delovne organizacije in predstavnikov družbene skupnosti. Komisija šteje 5 članov, od katerih 2 oz. 3 imenuje družbena skupnost.

Razpisna komisija je sestavljena skladno z določbami republiškega zakona.

152. člen

Razpisna komisija določi enega ali več kandidatov, ki jih predlaga delavskemu svetu.

Razpisna komisija določi svoj predlog z dve-tretjinsko večino glasov vseh članov.

Če razpisna komisija ne more določiti predloga za imenovanje z večino iz drugega odstavka tega člena, sestavi delavski svet novo razpisno komisijo.

153. člen

Delavski svet more imenovati za individualnega poslovnega organa samo nekoga izmed kandidatov, ki jih je predlagala razpisna komisija, pri tem pa presodi, ali predlagani kandidati izpolnjujejo pogoje, objavljene v razpisu.

154. člen

Poslovodni organ ima naslednje pravice in dolžnosti:

- vodi poslovanje delovne organizacije,
- organizira in usklajuje delovni proces v delovni organizaciji,

— predlaga poslovno politiko delovne organizacije in ukrepe za njeno izvajanje,

— izvršuje odločitve in sklepe, ki jih sprejmejo delavci z osebnim izjavljanjem, ter odločitve in sklepe delavskega sveta delovne organizacije in izvršilnih organov delovne organizacije,

— obravnava pred določitvijo predloga plana in vse posamične odločitve v zvezi z njegovo izvršitvijo in daje o njih mnenja in predloge,

— izdaja posamične akte in izvršuje posamične ukrepe, skladno s sklepi delavskega sveta delovne organizacije,

— skrbi za večanje rentabilnosti, produktivnosti in ekonomičnosti poslovanja delovne organizacije,

— daje navodila za delo strokovnih delavcev delovne organizacije in nadzira njihovo delo,

— skrbi za izpolnjevanje obveznosti, ki jih ima delovna organizacija do širše družbene skupnosti,

— skrbi za zakonitost dela delovne organizacije,

— skrbi za pravilno materialno in finančno poslovanje delovne organizacije in še posebej za družbenoekonomsko smotro uporabo njenih sredstev,

— skrbi, da se sredstva uporabljajo v skladu z njihovimi nameni,

— ima v skladu s tem statutom in posebnim splošnim aktom posebne pravice in dolžnosti pri izvajanju priprav za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito,

— pripravlja skupaj s predsedniki samoupravnih delovnih enot oziroma skupin ali predsednikom delavskega sveta delo teh skupin, zborov oziroma organa in ima za pripravo predlogov in obveščanje delavcev ter delegatov v tej zvezi posebne dolžnosti, skladno z zakonom,

— lahko oblikuje posebne delovne skupine, komisije ali druga delovna in svetovalna telesa za razčlenitev določenih vprašanj iz svojega delovnega področja ter jim daje naloge,

— redno poroča delavskemu svetu in delavcem delovne organizacije o svojem delu,

— vodi delo kolegija,

— opravlja druge zadeve v skladu z veljavnimi predpisi, tem statutom in drugimi samoupravnimi splošnimi akti.

155. člen

Poslovodni organ je samostojen pri opravljanju poslov iz svoje pristojnosti, ne glede na to, ali je ta pristojnost določena v statutu ali zakonu. V mejah pristojnosti odloča poslovodni organ o vodenju zadev delovne organizacije, o izvajanju posameznih nalog ali opravljanju zadev ter o organiziranju in usklajevanju delovnega procesa.

156. člen

V delovnem procesu ima poslovodni organ pravico in dolžnost izdajati naloge posameznim delavcem ali skupinam delavcev za izvršitev določenih zadev ali nalog, skladno z določbami samoupravnih splošnih aktov.

157. člen

Poslovodni organ odgovarja za svoje delo delavcem in delavskemu svetu. Pri svojem delu se mora ravnati po odločitvah in stališčih, sprejetih

z obveznim izjavljanjem delavcev, po sklepih delavskega sveta in njegovih izvršilnih organov ter po določbah samoupravnih splošnih aktov.

Poslovodni organ je odgovoren tudi družbenopolitični skupnosti.

158. člen

Če poslovodni organ meni, da je akt, ki so ga sprejeli delavci z osebnim izjavljanjem, ali akt delavskega sveta in drugih organov delovne organizacije v nasprotju z zakonom, samoupravnim sporazumom o združitvi, statutom delovne organizacije ali drugim samoupravnim splošnim aktom, mora na to opozoriti organ, ki je sprejel takšen akt.

Če organ kljub opozorilu vztraja pri svojem aktu, mora individualni poslovodni organ zadržati izvršitev akta, izvzemši posamične akte, izdane v upravnem postopku, in akte, o katerih je pristojno dokončno odločati sodišče, in o tem v treh dneh obvestiti pristojni organ družbenopolitične skupnosti.

159. člen

Individualni poslovodni organ je lahko razrešen še pred potekom časa, za katerega je bil imenovan:

1. na lastno zahtevo;

2. če delavski svet ugotovi, da delo, ki mu je bilo poverjeno, presega njegove sposobnosti in da to neugodno vpliva na opravljanje poslovodne funkcije, poslovne rezultate in odnose v delovni organizaciji;

3. če s svojim delom huje prekrši ali če večkrat krši predpise, ki se nanašajo na delo delovne organizacije ali na njeno dejavnost, samoupravni sporazum, statut ali druge njene samoupravne splošne akte, ali če neutemeljeno noče izvrševati sklepov njenega delavskega sveta ali očitno ravna v nasprotju z njimi;

4. če prizadene s svojim nevestnim ali nepravilnim delom ali s prekoračenjem pooblastil delovni organizaciji ali družbeni skupnosti večjo škodo ali če bi zaradi njegovega nevestnega ali nepravilnega dela lahko nastala taka škoda;

5. če delovna organizacija ni mogla izvrševati plana ali drugih nalog ali je izvrševala znatno težje zato, ker ni izpolnjeval ali je malomarno izpolnjeval svoje dolžnosti;

6. če je s svojim ravnanjem ali opustitvami onemogočil uresničevanje samoupravnih pravic delavcev ali je pripomogel k temu, da je prišlo do motenj v samoupravnih odnosih v delovni organizaciji ali da so bili huje oškodovani družbeni interesi;

7. če nastanejo pogoji, v katerih preneha delavcu delo v delovni organizaciji po samem zakonu;

8. v drugih primerih, ki jih določa zakon.

160. člen

Pobudo, da se začne postopek za razrešitev poslovodnega organa lahko dajo delavskemu svetu delavci vsakega dela delovnega procesa in njegovi delegati v delavskem svetu, družbeni pravobranilec samoupravljanja, družbenopolitična skupnost in sindikat.

161. člen

Če delavski svet sprejme pobudo upravičenega predlagatelja za razrešitev poslovodnega organa ali sam tako sklene, zahteva od družbenopolitične skupnosti in sindikata mnenje o tem. Ob tem poda osnovne razloge, ki jih je navedel pobudnik.

Če delavski svet zavrne pobudo za razrešitev poslovodnega organa, ki jo je dal družbeni pravobranilec samoupravljanja, pristojna skupščina družbenopolitične skupnosti ali sindikat, mora sklep z razlogi o tem vročiti pobudniku.

162. člen

Če delavski svet sprejme pobudo o začetku postopka za razrešitev poslovodnega organa, imenuje komisijo, ki naj pobudo prouči, zbere potrebno dokumentacijo, upošteva mnenje družbenopolitične skupnosti in sindikata ter zasliši prizadetega, da poda svoje stališče o vseh ugotovitvah.

Komisija na podlagi tako opravljenega dela sestavi poročilo s predlogom delavskemu svetu.

Komisija je sestavljena po enakih načelih kakor razpisna komisija.

163. člen

Delavski svet obravnava poročilo komisije in sprejme sklep o razrešitvi poslovodnega organa oziroma zahteva dopolnitev poročila ali pa predlog zavrne.

V primeru, ko delavski svet sprejme sklep o razrešitvi oziroma ko zavrne predlog komisije, lahko sprejme tudi sklep, da o svoji odločitvi razpiše referendum. Odločitev delavcev z referendumom je dokončna.

164. člen

Z dnem, ko je bil sprejet sklep delavskega sveta o razrešitvi poslovodnega organa, je poslovodni organ razrešen ter ga je treba razporediti na drugo delo oziroma naloge, ki ustrezajo njegovi strokovni izobrazbi oziroma delovni zmožnosti.

Obrazloženi sklep je treba vročiti poslovodnemu organu, da lahko uveljavlja odškodninski zahtevek pred sodiščem združenega dela.

XI. STROKOVNI KOLEGIJ

165. člen

Strokovni kolegij sestavljajo (vodilni delavci) direktorji sektorjev:

- pomočnik glavnega direktorja,
- direktor kadrovske splošnega sektorja,
- direktor komercialnega sektorja,
- direktor finančnega sektorja,
- direktor proizvodnega sektorja,
- direktor tehničnega sektorja,
- direktor sektorja zdrževanja.

166. člen

Strokovni kolegij je posvetovalni organ individualnega poslovodnega organa (glavnega direktorja). Ta posvetovalni organ kot celota, pa tudi posamezni njegovi člani opravljajo določene naloge, za katere jih zadolži individualni poslovodni organ, zlasti pri pripravljanju in izvajanju

sklepov delavskega sveta, pripravljanju planov, sodelovanju v raznih strokovnih komisijah itd. Člani strokovnega kolegija odgovarjajo individualnemu poslovodnemu organu, njihova odgovornost pa temelji prav tako na neizpolnjevanju dolžnosti, so torej disciplinsko odgovorni.

Individualni poslovodni organ lahko k delu strokovnega kolegija povabi še druge strokovne delavce (svetovalce itd.) v delovni organizaciji in po potrebi tudi izven delovne organizacije.

Strokovni kolegij ni organ odločanja.

XII. UPORABA SREDSTEV IN RAZPOLAGANJE Z NJIMI

167. člen

O uporabi in razpolaganju s sredstvi delovne organizacije odločajo delavci in organi ob pogojih in na način, določenih v tem statutu.

168. člen

Pred vsako nabavo osnovnih sredstev ali investicijo v osnovna sredstva se izdelava investicijski program, ki mora biti skladen s planom in programom razvoja delovne organizacije in z ustreznimi predpisi.

Izjemoma se mora investicijski program pripraviti za nabavo posameznih stvari in osnovnih sredstev manjših vrednosti, kot so obratni in poslovni inventar ter podobno, kar zagotavlja normalno izpolnjevanje planskih obveznosti.

169. člen

Na podlagi plana in programa razvoja ter sprejetega investicijskega programa sprejme delavski svet delovne organizacije posamične sklepe o nabavi osnovnih sredstev ter o vseh drugih vprašanih, ki se nanašajo na investicije v skladu s tem statutom in v okviru njegovih določb.

Pogodb o nabavi osnovnih sredstev in drugih oblik investicij ni mogoče skleniti, preden niso za ta namen zagotovljena finančna sredstva skladno z zakonskimi predpisi.

170. člen

Osnovna sredstva se lahko odpišejo ali izvzamejo iz uporabe:

- zaradi fizične izrabljenosti,
- zaradi tehnične zastarelosti,
- zaradi trajne ustavitve dela delovnega procesa, v katerem so bila ta sredstva uporabljena,
- v drugih utemeljenih primerih.

Odpis ali izločitev osnovnih sredstev iz uporabe je treba utemeljiti z ekonomsko-tehnično obrazložitvijo, iz katere morajo biti razvidni razlogi in upravičenost takšnega postopka.

171. člen

Osnovna sredstva, ki so odpisana ali izločena iz uporabe, je treba ponuditi drugi delovni organizaciji v zakup, prodajo ali brezplačen prenos.

172. člen

O odpisu ali izločitvi osnovnih sredstev iz uporabe odloči delavski svet.

173. člen

Če se osnovna sredstva ne dajo v zakup, prenesajo brezplačno ali ne prodajo kakšni delovni organizaciji oziroma temeljni organizaciji združenega dela, se opravi prodaja z zbiranjem pisemnih ponudb ali javnim natečajem ali z neposredno pogodbo skladno z zakonskimi predpisi.

174. člen

Če prodaja osnovnih sredstev ne uspe na način, določen v prejšnjem členu tega statuta, lahko delavski svet odloči:

— o brezplačnem prenosu osnovnih sredstev v celoti ali delno,

— o odpisu osnovnih sredstev,

— o odpisu samo tistih osnovnih sredstev, ki so v celoti ali najmanj 90-odstotno amortizirana, druga osnovna sredstva pa obdrži izven uporabe.

Odločitev iz prejšnjega odstavka mora vsebovati pogoje in vire kritja neamortizirane vrednosti odpisanih osnovnih sredstev.

175. člen

Osnovna sredstva se lahko dajo v zakup drugi delovni organizaciji, če gre za sredstva, ki so trajno ali začasno zunaj porabe.

Odločitev o tem, da se dajo osnovna sredstva v zakup, in o višini nadomestila sprejme delavski svet.

176. člen

Če je nadomestilo za sredstva, dana v zakup drugi delovni organizaciji, večje od zneska amortizacije, stroškov tekočega in investicijskega vzdrževanja, se nadomestilo do tega zneska vneše v skupni prihodek, nad tem zneskom pa v poslovni sklad.

177. člen

Za opravljanje dejavnosti nabavlja delovna organizacija reprodukcijski material, energijo in kupuje storitve.

Dinamika, količina, kakovost in struktura nabave reprodukcijskega materiala mora biti usklajena s planom poslovanja in njegovo dinamiko ter dejanskimi možnostmi financiranja zalog.

V izjemnih in utemeljenih primerih sme delavski svet odločiti, da odstopi pri nabavi reprodukcijskega materiala in storitev od meril iz drugega odstavka tega člena.

178. člen

Delovna organizacija lahko sklene samoupravne sporazume o združevanju sredstev ali po najame kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne kredite za osnovna in obratna sredstva, da bi lahko opravljala svoje dejavnosti.

Odločitve morajo temeljiti na obrazložitvi, iz katere so razvidni ekonomska utemeljenost, pogoji in druge obveznosti.

179. člen

Odločitve iz prejšnjega člena sprejme delavski svet delovne organizacije.

Delavci delovne organizacije se osebno izjavijo o združevanju sredstev in o kreditih za investicije v osnovna in obratna sredstva tako, da sprejmejo plan in program razvoja oziroma plan investicij, o katerih naj se opravi poprejšnja obravnavna.

180. člen

Delovna organizacija sme družbena sredstva, s katerimi upravlja, vložiti v skupno poslovanje s tujim vlaganjem.

Pogoji in način vlaganja sredstev v skupno poslovanje s tujim vlagateljem morajo biti v skladu z zakonskimi predpisi, ekonomskimi in drugimi interesi delovne organizacije.

Pogodbo o vložitvi sredstev v skupno poslovanje s tujim vlagateljem sklene delavski svet na podlagi rezultatov poprejšnje obravnave v delovni organizaciji.

181. člen

Delovna organizacija združenega dela sme družbena sredstva, s katerimi upravlja združevati z drugimi delovnimi oziroma temeljnimi organizacijami.

Namen, ekonomska utemeljitev in pogoji za združevanje sredstev se določijo v samoupravnem sporazumu.

Samoupravni sporazum o združevanju sredstev je sklenjen, ko se o njegovem sprejetju izreče več kot polovica delavcev delovne organizacije.

182. člen

Da bi z uporabo večjih sredstev povečali produktivnost dela in splošni poslovni uspeh, določi delavski svet delovne organizacije pokazatelje učinkovitosti izkoriščanja osnovnih in obratnih sredstev in obvešča delavce o doseženih uspehih.

183. člen

Vrednost osnovnih sredstev se vselej nadomešča z mesečnim obračunavanjem in vkalkuliranjem amortizacije.

Amortizacija osnovnih sredstev se obračunava po zakonskih predpisih, in sicer po najnižjih predpisanih stopnjah.

Izjemno, če gre za višjo stopnjo izkoriščanja osnovnih sredstev in če to dopuščajo ekonomske možnosti, se lahko amortizacija osnovnih sredstev obračunava po višjih stopnjah, kot so predpisane.

184. člen

O obračunavanju amortizacije osnovnih sredstev po povečanih stopnjah odloča delavski svet, če pa se predlaga obračunavanje amortizacije po povečanih stopnjah za več kot 50 odstotkov več, kot to določa zakon, odločijo o tem delavci delovne organizacije.

Predlog je sprejet, če se je zanj izrekla več kot polovica vseh delavcev.

185. člen

Osnovna sredstva se sproti vzdržujejo vse leto oziroma med njihovo uporabo, investicijsko vzdrževanje pa se opravlja po dejanskih potrebah.

Investicijsko vzdrževanje osnovnih sredstev se opravlja na podlagi plana in rokov za to vzdrževanje. Plan sprejme delavski svet.

186. člen

Poslovodni organ delovne organizacije odloča o uporabi in nabavi sredstev v teh primerih:

— nakupa in izbire investicijske opreme v skladu z investicijskim programom;

— nabave in izbire količine in kakovosti reprodukcijskega materiala in storitev ter izbire dobaviteljev teh sredstev;

— nabave sredstev v skladu s plani poslovanja;

— o načinu in rokih tekočega in investicijskega vzdrževanja osnovnih sredstev.

187. člen

Letni plan delovne organizacije se sprejme do tekočega leta za prihodnje leto.

Plan delovne organizacije vsebuje zlasti določanje medsebojnih pravic, obveznosti in odgovornosti delavcev, ki se nanašajo:

1. na združevanje dela in sredstev družbene reprodukcije v delovni organizaciji,

2. na program in organiziranje proizvodnje oziroma poslovanja, proizvodnje in poslovne stroške, realizacijo proizvodov in storitev, izvoz in uvoz, raziskovanje in uvajanje nove tehnike in tehnologije, organizacijo dela in izrabo delovnega časa, produktivnost dela in učinkovitost poslovanja;

3. na pridobivanje dohodka in njegovo razporejanje, temeljne elemente cen in pogoje za menjavo oziroma opravljanje storitev, kredite in pogoje za kreditiranje združevanja dela in sredstev z drugimi organizacijami in skupnostmi za skupno doseganje dohodka, osnove in merila za razporejanje dohodka za osebno, skupno in splošno porabo, za razširjanje materialne osnove dela, za rezerve in za delitev sredstev za osebne dohodke ter za osebno in skupno porabo;

4. za izobraževanje in strokovno izpopolnjevanje za opravljanje proizvodnje in samoupravljalških funkcij, na zaposlenost in zaposlovanje, razvoj in usposabljanje kadrov;

5. na zagotavljanje sredstev za proizvodnjo oziroma pogojev za uresničevanje nalog (zagotavljanje surovin, energije in drugih potreb reprodukcije, vzdrževanje, razširjanje in izkoriščanje zmogljivosti, investicije, osnovna in obratna sredstva, ekonomičnost in smotrnost pri uporabi sredstev za družbeno reprodukcijo), z združevanjem dela in sredstev z drugimi organizacijami;

6. na reševanje stanovanjskih vprašanj, družbeno prehrano, zdravstveno varstvo, otroško varstvo, počitek, rekreacijo ter druge delovne in življenjske potrebe delavcev oziroma na osebno in skupno porabo, ki se uresničuje v delovni organizaciji po krajevnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih;

7. na obveznosti do drugih organizacij ali skupnosti, s katerimi je združena ali povezana v skupno doseganje dohodka oziroma zadovoljevanja osebnih in skupnih ter splošnih družbenih potreb in interesov v samoupravnih interesnih skupnostih, krajevnih skupnostih in družbenopolitičnih skupnostih;

8. na zagotavljanje sredstev in drugih možnosti za uresničevanje nalog in aktivnosti na področju samozaščite in ljudske obrambe;

9. na zagotavljanje varstva, izboljševanje življenjskega okolja (na ravni in z delom ustvarjenih vrednot človekovega okolja);

10. na zagotavljanje materialnih, finančnih in drugih rezerv.

188. člen

Po vsakem trimesečnem oziroma po zaključnem računu predloži poslovodni organ poročilo o izvršitvi plana delavskemu svetu.

Delavski svet poroča delavcem in poda na drobno analizo poslovanja, pri čemer navede vse pozitivne in negativne dejavnike, ki so vplivali na rezultat poslovanja ter ukrepe, ki jih bo storil, da bi odpravil negativne pojave ob izvrševanju planov.

Podrobnejše določbe o planiranju se uredijo v posebnem pravilniku.

XIII. LJUDSKA OBRAMBA, DRUŽBENA SAMOZAŠČITA, POSLOVNA TAJNOST

1. Splošna ljudska obramba

189. člen

Delavci v delovni organizaciji imajo pravico in dolžnost, da se pripravljajo, organizirajo in usposablajo za delo v vojnih razmerah in za boj proti napadalcu ter da organizirajo in mobilizirajo vse svoje človeške in materialne sile za obrambo države ter za obrambo in varovanje delovnih ljudi in občanov ter materialnih dobrin.

190. člen

Pravica in dolžnost delovne organizacije je, da skladno z zakoni, načrti razvoja obrambnih priprav in ukrepov družbenopolitičnih skupnosti, samoupravnih sporazumov o združitvi v delovno organizacijo in njenimi načrti organizirajo in izvajajo priprave za delo v vojni ter za zaščito in reševanje delovnih ljudi in materialnih dobrin ob vojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih primerih zagotavljajo sredstva za ljudsko obrambo in opravljajo druge naloge, ki so pomembne za ljudsko obrambo.

191. člen

Priprave delovne organizacije iz predhodnega člena potekajo na podlagi ukrepov in načrtov družbenopolitične skupnosti, načrtov in ukrepov delovne organizacije na podlagi lastnih načrtov izvajanja obrambnih priprav v okviru svojih razvojnih načrtov oziroma programov.

192. člen

O pripravah za splošno ljudsko obrambo v delovni organizaciji se sprejme obrambni načrt.

193. člen

Pravice in dolžnosti delavcev med pripravami na splošno ljudsko obrambo so:

— da razpravljajo o pripravah za splošno ljudsko obrambo in odločajo o izboljšanju priprav,

— razpravljajo o delu in izpolnjevanju nalog organov upravljanja, izvršilnega organa delavskega sveta za obrambne in zaščitne zadeve, poslovodnega organa in drugih odgovornih delavcev za obrambne in zaščitne zadeve,

— razpravljajo o predlogih samoupravnih splošnih aktov s področja ljudske obrambe in zaščite,

— ustanavljajo enote civilne zaščite.

194. člen

Delavski svet ima te pravice in dolžnosti na področju splošne ljudske obrambe in zaščite:

— ustanovi odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, opredeli njegove naloge in obravnava njegovo delo,

— določa organizacijo in priprave za obrambo delovne organizacije,

— sprejema razvojni načrt oziroma program splošne ljudske obrambe,

— sprejema programe strokovnega usposabljanja delavcev za proizvodnjo in delo v vojnih razmerah,

— določa vire financiranja in odloča o nabavi obrambnih sredstev,

— sprejema samoupravne splošne akte s področja splošne ljudske obrambe in zaščite.

195. člen

Izvršilni organ delavskega sveta (odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito) izvršuje in zagotavlja uspešno uresničevanje sklepov, nalog in zadev ljudske obrambe, kar določi delavski svet, ter opravlja s področja ljudske obrambe naslednje zadeve:

— sprejema in dopolnjuje obrambni načrt delovne organizacije skladno z načrti in ukrepi družbenopolitične skupnosti,

— skrbi za organiziranje in usposabljanje enote teritorialne obrambe,

— skrbi za organiziranje in usposabljanje štaba in enot civilne zaščite,

— usklajuje obrambne priprave delovne organizacije, njenih enot teritorialne obrambe in civilne zaščite z drugimi obrambnimi pripravami občine in krajevne skupnosti,

— predlaga elemente razvojnega načrta in drugih splošnih aktov ter ukrepov s področja ljudske obrambe, za katere je pristojen delavski svet,

— organizira in pripravlja vse možne oblike in načine izvajanja nalog in ukrepov ljudske obrambe glede na pridvidene vojne razmere,

— predlaga pristojnim upravnim organom za ljudsko obrambo razpored svojih delavcev, ki so vojaški obvezniki, za razporeditev na delovno obveznost, v enote teritorialne orbambe in v enote civilne zaščite,

— organizira obrambno vzgojo delavcev ter jih seznanja z njihovimi dolžnostmi v vojni glede na predvidene vojne razmere,

— skrbi za izvajanje varnostnih in zaščitnih ukrepov pri pripravah za ljudsko obrambo po načelih družbene samozaščite,

— v soglasju s pristojnimi občinskimi organi določa delavce, ki opravljajo posebno zaupna dela pri pripravah za ljudsko obrambo.

196. člen

Izvršilni organ (odbor ljudske obrambe in družbene samozaščite) imenuje delavski svet. Odbor vodi predsednik in njegov namestnik, ki ga imenuje delavski svet.

V odbor se imenujejo predstavniki družbenopolitičnih organizacij delovne organizacije in drugi člani delovne organizacije.

197. člen

Individualni poslovodni organ vodi priprave za obrambo in samozaščito ter ima pravice in dolžnosti:

— voditi priprave na obrambo in zaščito,

— voditi pripravo obrambnega načrta,

— neposredno organizirati izvajanje ukrepov za varovanje tajnih obrambnih podatkov in drugih tajnih podatkov,

— neposredno izpolnjevati odločitve odbora za ljudsko obrambo, delavskega sveta in zbora delavcev v zvezi z zadevami ljudske obrambe,

— neposredno skrbeti za izvajanje zakonov, predpisov, odločitev družbenopolitičnih skupnosti in organov upravljanja ter določb samoupravnih splošnih aktov, ki urejajo zadeve ljudske obrambe.

198. člen

Delavski svet sprejme samoupravni splošni akt (pravilnik) o organizaciji in izvajanju ljudske obrambe in civilne zaščite v delovni organizaciji.

2. Družbena samozaščita

199. člen

Delavci v delovni organizaciji, ki delajo s sredstvi v družbeni lastnini, imajo ob pogojih medsebojne odvisnosti, odgovornosti in solidarnosti pravico in dolžnost uresničevati družbeno samozaščito in varnostne razmere, da se zagotovi neovirana uporaba rezultatov njihovega dela in kar najbolj popolno zadovoljevanje osebnih in družbenih potreb.

200. člen

Družbena samozaščita pomeni organizirano delovanje vseh delavcev za zaščito pred vsemi napadi na svobodo in samoupravne pravice delavcev, družbeni sistem, družbeno in osebno premoženje ter druge družbene in osebne dobrine delavcev in občanov.

201. člen

Družbena samozaščita kot del samoupravne funkcije delavcev v združenem delu se izvaja trajno, organizirano in je sestavni del dela in dejavnosti delavcev, organov upravljanja in družbenopolitičnih organizacij v delovni organizaciji.

202. člen

Delavci v delovni organizaciji organizirano razvijajo samozaščitne aktivnosti ter proučujejo, preprečujejo in odpravljajo:

— ogrožanje ustavne ureditve,

— različne pojavne oblike vznemirjenosti,

— ogrožanje samoupravnih pravic in družbenih odnosov,

— motnje v delovnem procesu delovne organizacije,

— politično, moralno in materialno škodo,

— ogrožanje življenja ali zdravja delovnih ljudi,

— zaščito dokumentov in podatkov, ki pomenijo poslovno, vojaško uradno in državno tajnost,

— kršenje javnega reda in miru ali kršenje notranjega reda ter varnostnih ukrepov v delovni organizaciji,

— druge varnostne probleme.

203. člen

Delavski svet je v izvajanju ukrepov družbene samozaščite in varnostnih razmer pristojen, da:

— na podlagi predloga odbora za LO sprejema varnostni načrt v katerem se opredelijo ukrepi za varnost delavcev, družbene imovine in delovnega procesa;

— ocenjuje varnostne razmere oziroma stanje na področju družbene samozaščite v delovni organizaciji na podlagi ocen in predlogov odbora in mnenj ter stališč družbenopolitičnih organizacij;

— določa smernice in stališča za program — načrt samozaščitnih aktivnosti in varnostnih ukrepov;

— pripravlja predloge zboru delovnih ljudi za spremembe ali dopolnitve statuta s področja družbene samozaščite;

— sprejema sklepe in priporočila drugim organom in organizacijam za odpravljanje vzrokov pojavov, ki negativno vplivajo na varnostne razmere (samostojno oz. na predlog odbora);

— ustanavlja s svojim aktom narodno zaščito ter imenuje (v soglasju z občinskim svetom za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito ter na predlog odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito) načelnika;

— obravnava poročilo načelnika narodne zaščite ter ocenjuje njegovo delo;

— razpravlja in sklepa o dogovorih s krajevnimi skupnostmi zaradi ustanovitve in delovanja skupne narodne zaščite.

204. člen

Izvršilni odbor delavskega sveta (odbor) za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito ima s področja družbene samozaščite naslednje naloge:

— spremljanje in ocenjevanje varnostnih razmer, stanja in uresničevanja družbene samozaščite v delovni organizaciji;

— spremljanje in dopolnjevanje programa samozaščitnih aktivnosti in varnostnih ukrepov ter skrb za njegovo izvajanje;

— usmerjanje in spremljanje delovanja narodne zaščite;

— sodelovanje s krajevnimi skupnostmi in drugimi organizacijami, z namenom, da se usklajujejo določene dejavnosti družbene samozaščite;

— spremljanje, spodbujanje in usklajevanje dejavnosti ter ukrepov na področju družbene samozaščite;

— skrb za usposabljanje in varnostno vzgojo delovnih ljudi;

— poročanje delavskemu svetu o svojem delu in o stanju na področju varnosti in družbene samozaščite;

— predlaganje pristojnim organom, da ustrezno ukrepajo v zvezi z vprašanji na področju varnosti in družbene samozaščite;

— imenovanje (na predlog načelnika narodne zaščite) enega ali več pomočnikov za opravljanje določenih nalog narodne zaščite;

— opravljanje drugih nalog, določenih v statutu in s sklepi delavskega sveta.

205. člen

Poslovodni organ delovne organizacije odgovarja za izvajanje ukrepov in dejavnosti iz družbene samozaščite in varnostnih razmer in je pristojen:

— za organizacijo in izvajanje programov in ukrepov samozaščite,

— za organizacijo izdelave programov in ukrepov samozaščite,

— za izvrševanje odločitev delavskega sveta in odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito,

— za začetek ustreznega postopka v primeru kršitve samoupravnih splošnih aktov in na teh določenih pravic in obveznosti vsakega delavca,

— za zakonitost vseh ukrepov in dejavnosti v zvezi z družbeno samozaščito.

206. člen

Delavski svet delovne organizacije mora sprejeti samoupravni splošni akt (pravilnik) o ljudski obrambi in družbeni samozaščiti.

3. Narodna zaščita

207. člen

Opravljanje nalog v enoti narodne zaščite je pravica in dolžnost slehernega delavca v delovni organizaciji, ne glede na vojni razpored, starost in spol.

Naloge narodne zaščite se opravljajo izven delovnega časa.

V enoti narodne zaščite sodelujejo delavci po razporedu, ki ga sprejme odbor za LO in DS.

Opravljanje nalog v narodni zaščiti so oproščeni vojni obvezniki, če so klicani na izpolnjevanje nalog v JLA.

Delavec je oproščen opravljanja nalog v narodni zaščiti:

— če je v bolniškem staležu,

— ženske, ki predložijo potrdilo o nosečnosti,

— ženske, ki imajo otroke do 7. leta strosti,

— osebe, ki po zakonu o družbeni samozaščiti in notranjih zadevah ne morejo opravljati nalog narodne zaščite.

Delavci imajo v času opravljanja nalog v narodni zaščiti pravice in dolžnosti, kot so napisane v obvestilih ob razporedu.

Delavec, ki opravlja naloge v narodni zaščiti v izjemnih okoliščinah v rednem delovnem času ima pravico do osebnega dohodka.

208. člen

Narodno zaščito vodi načelnik, katerega imenuje DS v soglasju s svetom za LO in družbeno samozaščito občine.

Načelnik narodne zaščite predlaga, da odbor za LO in družbeno samozaščito v delovni organizaciji imenuje njegove pomočnike.

Načelnik je za izvajanje svojih nalog odgovoren delavskemu svetu.

209. člen

Enota narodne zaščite deluje po posebnem načrtu, ki ga v skladu z varnostnim načrtom

sprejme odbor za LO in družbeno samozaščito v delovni organizaciji.

Ta načrt vsebuje tri stopnje:

- zavarovanje v mirnem obdobju;
- v izrednih razmerah;
- v neposredni vojni nevarnosti ali v vojni.

4. Civilna zaščita

210. člen

Civilna zaščita je del ljudske obrambe in družbene samozaščite ter najširša oblika priprav in udeležbe delovnih ljudi in občanov za zaščito in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin ob vojnih akcijah, ob naravnih in drugih nesrečah in drugih izrednih razmerah.

211. člen

Enote civilne zaščite se ustanovijo z načrti civilne zaščite, in jih na predlog štaba imenuje delavski svet in sicer:

- splošne enote
- specializirane enote.

Splošne enote civilne zaščite so namenjene za opravljanje manj zahtevnih nalog.

Specializirane enote civilne zaščite so namenjene za opravljanje posameznih vrst ukrepov civilne zaščite.

212. člen

Obveznik civilne zaščite se mora na vpoklic pristojnega organa takoj javiti v enoto civilne zaščite, v katero je razporejen, zaradi izpolnitve svojih obveznosti oziroma nalog civilne zaščite.

213. člen

V civilni zaščiti imajo pravico in dolžnost odločati in delovati vsi delavci.

Obveznik civilne zaščite mora v osmih dneh prijaviti spremembo priimka in imena, stanovanja, stalnega bivališča, pridobitev šolske in strokovne kvalifikacije, spremem v delovno razmerje in prenehanje dela, osebi, ki opravlja zadeve ljudske obrambe v delovni organizaciji.

5. Poslovna tajnost

214. člen

Za poslovno tajnost se štejejo podatki in listine:

1. ki jih delavski svet delovne organizacije na predlog poslovodnega organa in skladno z zakonom pristojni organ zunaj delovne organizacije določi za poslovno tajnost;

2. ki jih kot zaupne sporoči delovna organizacija, pristojni organ ali druga organizacija združenega dela;

3. ki so v zvezi z ljudsko obrambo ali posli za JLA;

4. ki vsebujejo ponudbo poslovnim partnerjem ali za razpise ali javni natečaj, do objave rezultatov natečaja ali javnega razpisa;

5. o določenih ukrepih splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, ki jih pristojni organ določi kot tajnost;

6. ki so posebnega družbenoekonomskega pomena.

215. člen

Poslovodni in drugi odgovorni delavci morajo varovati kot zaupne listine in podatke, do katerih pridejo pri opravljanju zadev z drugo organizacijo združenega dela.

216. člen

Dokumente in podatke, ki se štejejo za poslovno tajnost, morajo varovati vsi delavci delovne organizacije, ne glede na to, kako so zvedeli za te podatke ali listine. Obvezno varovanje poslovne tajnosti je obvezno za delavce tudi, ko jim preneha lastnost delavca.

217. člen

Poslovodni organ lahko podatke, ki se štejejo po tem statutu za poslovno tajnost, daje pooblaščenim organom ali organizacijam, katerim se smejo dajati na podlagi predpisov ali pooblastil, ki izvirajo iz funkcije, ki jo opravljajo ti organi ali organizacije.

218. člen

Varovanje tajnih listin, podatkov in gradiva se nadrobneje uredi v posebnem samoupravnem splošnem aktu (pravilniku).

XIV. STATUT, SAMOUPRAVNI SPLOŠNI AKTI, SKLEPI IN ZAPISNIKI ORGANOV

219. člen

V določbah tega statuta o odločanju z osebnim izjavljanjem je opredeljeno, katere samoupravne splošne akte sprejemajo delavci na tak način.

220. člen

Statut delovne organizacije sprejemajo delavci na referendumu z večino glasov vseh delavcev v delovni organizaciji.

Predlog statuta določi delavski svet.

Osnutek statuta določi komisija, ki jo imenuje delavski svet.

Komisija določi osnutek na podlagi predlaganih besedil strokovnih delavcev.

221. člen

Preden delavski svet določi osnutek statuta, ga pošlje osnovni sindikalni organizaciji, da ga predloži in pripombe. Določeni predlog statuta se pred poprejšnjo obravnavo na zbiorih delavcev pošlje osnovni sindikalni organizaciji, da lahko da na poprejšnji obravnavi ali pred njo pripombe in predloge.

222. člen

Vse predloge in pripombe k osnutku in predlogu statuta mora komisija obravnavati, do njih zavzeti stališče ter o tem obvestiti udeležence javne razprave.

223. člen

Poprejšnjo obravnavo o predlogu statuta skliče delavski svet delovne organizacije. Najkasneje pred poprejšnjo obravnavo morajo dobiti delavci besedilo predloga statuta.

Najpozneje 15 dni po prejšnji obravnavi morajo biti referendum o sprejemanju statuta.

224. člen

Spremembe in dopolnitve statuta sprejemajo delavci na način in po postopku, ki je določen za sprejetje statuta.

Pobudo za spremembe in dopolnitve statuta lahko dajejo delavci, delavski svet in njegovi izvršilni organi, organi samoupravne delavske kontrole, sindikat in družbenopolitične organizacije.

225. člen

V delovni organizaciji sprejema delavski svet te samoupravne splošne akte:

1. pravilnik o ugotavljanju in obračunavanju celotnega prihodka, dohodka in čistega dohodka,
2. pravilnik o računovodstvu in knjigovodstvu, inventuri, interni kontroli in obveščanju delavcev o rezultatih poslovanja,
3. pravilnik o samoupravni delavski kontroli,
4. pravilnik o splošnem ljudskem odporu,
5. pravilnik o čuvajsko-vratarski službi,
6. pravilnik o ljudski obrambi, družbeni samozaščiti in narodni zaščiti,
7. pravilnik o načinu oblikovanja cen proizvodov in storitev in o prodajnih pogojih,
8. pravilnik o varstvu pri delu,
9. pravilnik o požarnem varstvu
10. pravilnik o inovacijah (izumih in tehničnih izboljšavah),
11. pravilnik o počitniškem domu,
12. pravilnik o obratu družbene prehrane,
13. pravilnik o materialnih stroških in amortizaciji,
14. pravilnik o službeni in delovni obleki in obtuvi,
15. pravilnik o razvojnem in vojnem načrtu obrambnih priprav,
16. poslovnik o izdajanju tovarniškega glasila,
17. poslovnik o delu delavskega sveta,
18. poslovnik o delu izvršilnega odbora,
19. poslovnik o delu komisij,
20. pravilnik o delovnih razmerjih,
21. poslovnik za obratovanje s čistilnimi napravami,
22. pravilnik o uporabi prevoznih sredstev,
23. pravilnik o pripravnikih,
24. pravilnik o dodeljevanju stanovanj in kreditov,
25. pravilnik o izobraževanju in štipendiranju,
26. pravilnik o sistemizaciji (katalog del),
27. pravilnik o čuvanju poslovne tajnosti.

226. člen

Predloge samoupravnih splošnih aktov iz predhodnega člena določijo posebna komisija, ki jo imenuje delavski svet.

O predlogu splošnih aktov se morajo, preden jih sprejme delavski svet, izjaviti delavci na zborih delavcev tudi tako, da dajejo predloge in pripombe, o njih pa se izrečejo tudi sindikat in druge družbenopolitične organizacije.

Roki za obravnavanje osnutka in dajanje pripomb ne smejo biti krajši kot 15 dni.

227. člen

Sestavljalec predloga splošnega akta mora hkrati s predlogom delavskemu svetu dati tudi poročilo o sprejetih predlogih in pripombah kot tudi o predlogih in pripombah, ki jih ni sprejel, pri tem pa mora navesti razloge za to.

228. člen

Predloge samoupravnih splošnih aktov iz 223. člena tega statuta, ki jih sprejemajo delavci, določi delavski svet delovne organizacije.

Delavski svet mora vnesti v predloge teh aktov vse predloge in pripombe delavcev in sindikata, če ti ne nasprotujejo zakonu, drugemu predpisu, samoupravnemu sporazumu panoge ali skupine, družbenemu dogovoru in samoupravnemu sporazumu, ki so jih delavci sprejeli v delovni organizaciji.

229. člen

Vsi osnutki samoupravnih splošnih aktov morajo biti najmanj 15 dni pred obravnavo na zboru delavcev predloženi osnovni sindikalni organizaciji.

230. člen

Vse samoupravne sporazume, ki jih sprejmejo delavci, podpiše predsednik zbora delavcev, ki ga zbor pooblasti za to.

Sindikat oziroma oseba, ki jo pooblasti izvršilni odbor osnovne sindikalne organizacije, podpiše samoupravne sporazume, ki urejajo delovna razmerja delavcev, določajo osnove in merila za delitev sredstev za osebne dohodke in čistega dohodka, kot tudi samoupravni sporazum, ki ureja uporabo sredstev za skupno porabo delavcev. Ti samoupravni sporazumi se uporabljajo tudi, če jih sindikat ne podpiše.

231. člen

Vsi samoupravni splošni akti, ki jih sprejme delavski svet, se objavijo in začno veljati osmi dan po objavi ali pozneje, če to določa samoupravni splošni akt.

Objavijo se na oglasnih deskah ali v tovarniškem glasilu.

232. člen

O delu zbora delavcev, delavskega sveta in njegovih izvršilnih organov, drugih komisij in odborov se pišejo zapisniki.

V zapisnik morajo priti podatki o tem koliko članov ima telo, (organ), koliko je navzočih članov tega telesa, kdo je odsoten, dnevni red, odločitve in sklepi, koliko članov telesa je glasovalo za predlog ali sklep, koliko proti, koliko se jih je vzdržalo.

Zapisnik podpišeta zapisnikar in predsednik ali oseba, ki vodi sejo.

233. člen

Evidenca zapisnikov, izvorniki zapisnikov in vse priloge k zapisnikom se hranijo v kadrovsko splošnem sektorju ali službi organa upravljanja v delovni organizaciji.

Za hranjenje teh dokumentov se posebej določi delavec.

234. člen

Odločitve, sklepi in povzetki iz zapisnikov se pošljejo delavcem, odgovornim za njihovo izpolnitev.

Odločitve in sklepi, v zvezi s katerimi se ne varuje tajnost, se pošljejo tudi izvršilnemu odboru oziroma sindikalne organizacije.

Odločitve in sklepi, v zvezi s katerimi se ne varuje tajnost, se objavijo na način, da se lahko seznanijo z njimi delavci vseh delov delovnega procesa v delovni organizaciji.

XV. OBVEŠČANJE

235. člen

Obseg obveščanja, odgovornost za pravilno obveščanje je urejen v samoupravnem sporazumu o združevanju dela delavcev.

XVI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

236. člen

Samoupravni splošni akti iz 223. člena tega statuta, ki jih delavski svet doslej ni sprejel, morajo biti sprejeti v desetih mesecih od uveljavitve tega statuta, če zakon ne določa drugačnega roka za posamezne samoupravne akte.

237. člen

Samoupravne splošne akte iz 223. člena tega statuta, ki so bili sprejeti poprej, je treba uskladiti z določbami samoupravnega sporazuma o združitvi dela delavcev, in s tem statutom v enem letu od uveljavitve tega statuta, razen v primeru pod tč. 1, čl. 228, ki mora biti sprejet po predpisanem postopku do 31. 12. 1977.

238. člen

Ko začne veljati ta statut, neha veljati statut delovne organizacije, ki je bil sprejet 2. 10. 1973 in s kasnejšimi popravki.

Vse določbe samoupravnih splošnih aktov iz 223. člena tega statuta, ki so v nasprotju z določbami tega statuta, nehalo veljati z dnem, ko začne veljati ta statut.

239. člen

Po sprejetju na referendumu se statut objavi v sredstvih obveščanja v delovni organizaciji ali na oglasnih mestih v vsakem delu delovnega procesa v delovni organizaciji.

240. člen

Statut objavi delavski svet s sklepom.

Statut začne veljati osmi dan po njegovi objavi.

SKLEP O OBJAVI

1. Delavski svet ugotavlja na podlagi poročila komisije za izvedbo referenduma, da so delavci delovne organizacije na referendumu dne sprejeli ta statut.

2. Delavski svet objavi dne statut delovne organizacije.

Litija, dne

Predsednik delavskega sveta:
Vojko Bizjak